

El Comitè Executiu de la Conferència Episcopal espanyola també li dóna suport plenament

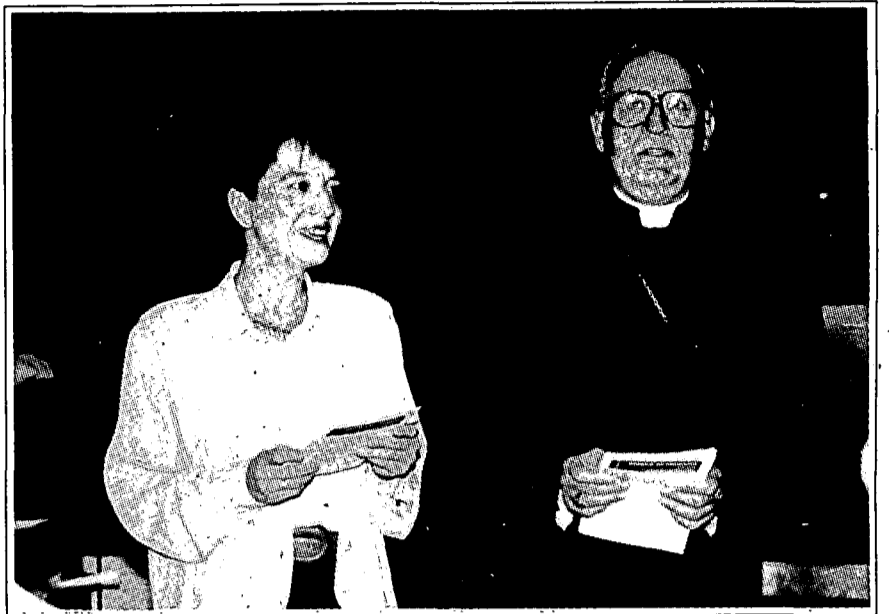
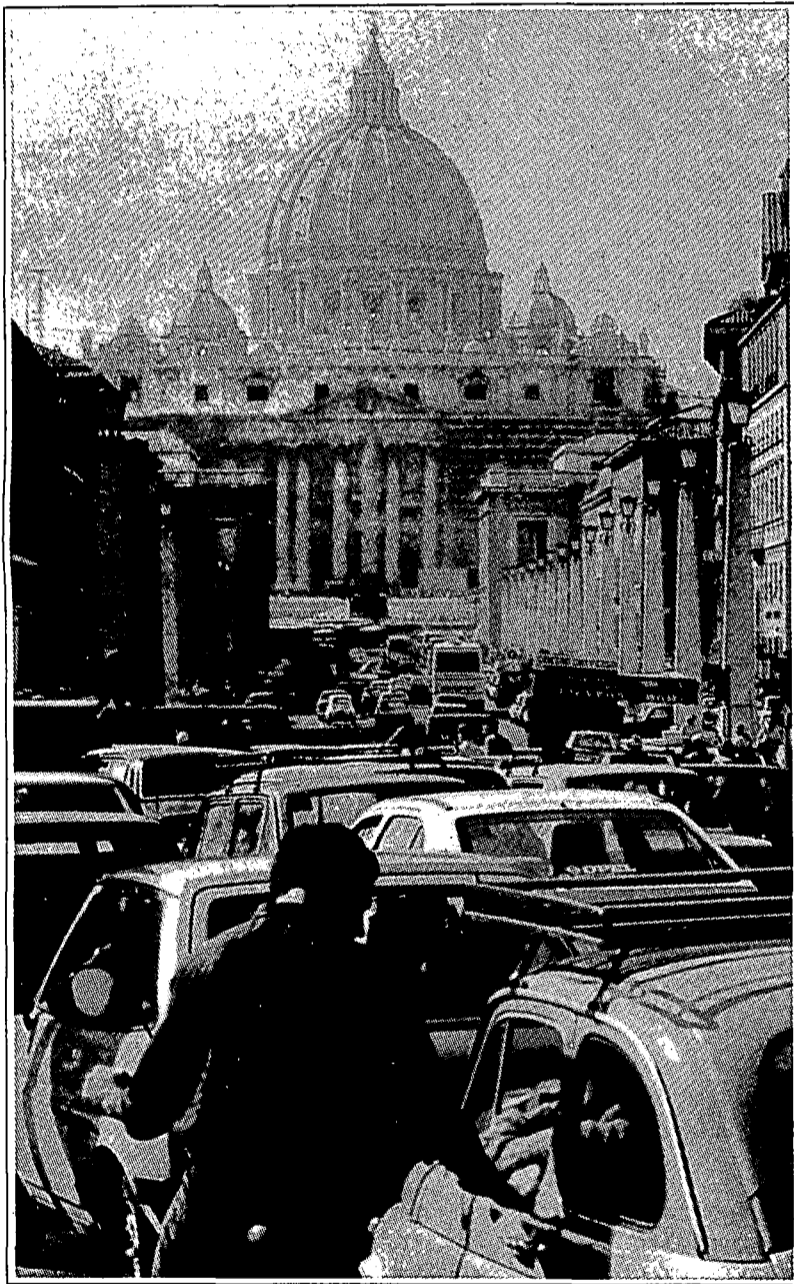
Suport incondicional de la Santa Seu al cardenal Carles

La Santa Seu té fama de molt prudent i d'actuar amb gran cautela en els seus pronunciaments i declaracions. És per això que aquesta presa de posició pública a favor del cardenal Ricard M. Carles, arquebisbe de Barcelona, després de les injustes acusacions de què ha estat objecte és molt important i molt significativa. A Mons. Carles se li ha imputat sense cap fonament la participació en una operació de blanqueig de diners procedents del narcotràfic. Els tres punts del comunicat del Vaticà són:

1. No hi ha cap relació entre S.E. el cardenal Ricard M. Carles, l'IOR i els presumptes fets en qüestió. 2. Al tribunal d'Estat de la Ciutat del Vaticà no hi ha arribat cap rogatòria relativa al tema. 3. La Santa Seu no pot fer altra cosa que remetre's als desmentits de S.E. el cardenal Ricard M. Carles sobre qualsevol implicació en els esdeveniments. 4. Resulten per tant infundades les notícies de diari relatives al Cardenal de Barcelona i a l'IOR.

El propi ministre de Justícia, J.A. Belloch, sortia en defensa de l'honorabilitat del Cardenal, i va qualificar de poc seriosa l'actuació del Tribunal napolità que, transgredint el sentit comú i la natural discreció, va facilitar als mitjans de comunicació la notícia d'una possible implicació.

Per altra banda, el Comitè Executiu de la Conferència Episcopal espanyola, en la seva reunió celebrada el 8 de novembre, va considerar, entre altres temes, «les calumnioses imputacions que posen en dubte l'honorabilitat del Sr. cardenal arquebisbe de Barcelona i que tenen el seu origen en falsos indicis esbombats amb lleugeresa per alguns membres de la Magistratura italiana».

En la darrera convocatòria, a la Catedral

Els joves de l'Escola de Pregària emocionen l'Arquebisbe de Barcelona

El dijous 9 de novembre, van participar molts més joves que de costum en l'Escola de Pregària que cada primer dijous de mes dirigeix el cardenal Carles. Durant el comentari bíblic sobre la creació, el Cardenal va mostrar un excel·lent humor i, fins i tot, va fer riure els 500 joves presents més d'una vegada. Al final de la trobada, una jove va llegir un text d'adhesió que va ser subscrit amb un llarg i fort aplaudiment. I el Cardenal, sense perdre el somriure, es va emocionar de veritat.

El text íntegre que es va llegir és el següent:

«Davant de les diferents notícies que darrerament estan sorgint sobre la seva persona, els joves de la diòcesi no volem quedar-nos quietes.

En primer lloc, senyor Cardenal, dir-li que creiem en vostè, confiem en vostè i estem segurs que això no té cap altra intenció que qüestionar l'Església.

És ben cert que res no passa perquè sí, que *tot*, per difícil que sembli d'entendre, prové de la mà bondadosa del Pare i és per això que per a nosaltres, la creu amb la qual han pretès carregar-li no és temps perdut, sinó tot el contrari. Per a nosaltres és una crida a seguir el seu exemple de persona plena de Déu, que no perd la serenitat davant la injustícia i la calúnnia. És una crida a estimar la nostra Església, implicar-nos més en ella i ser capaços de viure plenament l'Evangeli en una societat tan mediocre que no és capaç de cercar la veritat i lluitar per ella.

Senyor Cardenal, moltes gràcies pel seu testimoni, gràcies pel seu esforç, per viure plenament per l'evangelització i la santedat de cada un de nosaltres.

Que el Senyor el beneixi i li doni força per tal que arreu sigui reflex de l'Amor del Pare.»

Primer aniversari de Ràdio Estel

El científic català Joan Oró va pronunciar una lliçó magistral sobre l'origen de la vida i de l'ésser humà amb motiu del primer aniversari de Ràdio Estel.

Més informació a pàg. 7, 8 i 15

Més informació a pàg. 8

Editorial

El caliu conciliar

Se'ns fa llarga l'espera del reconeixement romà de les propostes del nostre Concili... No pas per impaciència, sinó per desig d'entrar de ple en el procés de la seva recepció i de la seva aplicació. Seria una llàstima que aquesta tardança esmortuís el caliu que van deixar en nosaltres les sessions conciliars. Hem d'esforçar-nos per a evitar-ho.

Alguns organismes diocesans i molts arxiprestats ja fa mesos, certament, que duen a terme iniciatives diverses per tal de portar les resolucions conciliars a la nostra realitat pastoral de cada dia. Convé continuar avançant en aquest camí i evitar tota sensació de buit o d'interrupció del gran corrent d'esperança sorgit del Concili. Les aportacions que faci la Santa Seu al text de Sant Cugat seran, sens dubte, enriquidores, però no alteraran les línies de fons del treball conciliar al voltant dels seus quatre grans eixos. Podem,

doncs, anar treballant sobre ells, com ja vam fer-ho en l'etapa preparatòria, i ara, a més, amb nous elements de reflexió. Sobretot, hem de difondre el seu esperit, tan viu en el nostre record i present, amb tota la seva força, en el missatge final dels membres conciliars.

El més important de tot és passar d'una actitud d'espectador a una actitud d'actor. No es tracta de pensar: «a veure com acabarà tot això del Concili», o «què en faran», o «de què haurà servit»... sinó de demanar-nos tots —persones i comunitats— com el tenim assumit i com podem activar la seva crida a la conversió. La veritat és que, enmig d'aquesta nostra societat catalana que el propi Concili ha descrit com a secularitzada i pluralista, tenim la responsabilitat de fer més real i més visible la llum de la fe. Davant la increença, davant la nostra poca capacitat d'anunci joiós i atractiu de

l'Evangeli, davant els grans problemes de l'Església en aquest moment, no podem exonerar-nos de les nostres responsabilitats atribuït a un sol sector dels germans —per exemple la jerarquia, o el clergat, o els creients d'una determinada sensibilitat...— la causa de tots els mals. Algunes polèmiques agres a l'interior de l'Església són la projecció de les incapacitats, ni assumides ni confessades, que ens són comunes a tots. El Concili ens ha mostrat la via de la corresponsabilitat: què puc fer jo, què podem fer nosaltres... i, al mateix temps, ens ha ensenyat a comptar més amb l'Esperit de Jesús que ens transforma des de dins.

La recepció del Concili serà més plena quan les seves resolucions esdevinguin definitives i siguin fetes públiques. Però ja té lloc ara i ha d'anar esdevenint més i més plena.

Tribuna

Manifest 42a Jornada General d'ACO

En aquesta 42a Jornada General de l'Acció Catòlica Obrera (ACO) ens volem fer ressò d'allò que durant el darrer any ha estat present en el Moviment. També volem que aquesta Jornada reflecteixi tot allò que cada militant viu, comparteix i fa, fidel a la seva vocació de constructor d'un món on tota persona trobi la seva dignitat i pugui sentir-se germà/na, membre de la família humana.

La realitat del nostre món obrer

Actualment existeixen moltes diferències en el món obrer, segons la situació de cadascú dins l'empresa on treballa o la mena de treball que li toca fer. És molt diferent tenir una feina fixa, una feina eventual, ser autònom, fer un treball submergit, ser jubilat, estar l'atur...

L'atur és una de les situacions que posa de manifest de forma més significativa la situació de conculcació de la dignitat humana. En una societat on la productivitat es valora tant, les crisis econòmiques afecten primer de tot les classes més dèbils: els joves, la gent gran, els immigrants, els menys dotats físicament o psíquicament, els poc preparats per al món professional... Totes aquestes persones es queden sovint a l'atur, i l'atur condueix sovint a la pobresa i la marginació.

Aquest fet crea una gran manca de solida-

ritat, de manera que, avui es fa difícil parlar de classe obrera o de món obrer.

La gent de l'ACO formem part d'aquest món

Els militants de l'ACO som presents, activament i de diverses maneres, en aquesta complexa realitat:

—Aquest fet ens fa sensibles a les persones amb noms i cognoms que hi ha darrera de cada una d'aquestes situacions i ens fa valorar el procés i les possibilitats de cadascuna d'elles.

—Al mateix temps, aquest fet fa que ens adonem de la necessitat d'incidir en les causes estructurals que fan possible tantes situacions en què la dignitat de la persona és atacada.

—Com a Moviment, pensem que hem de contribuir a trobar el nexa entre el món de la marginació i el món obrer, entre la feina de cadascú i el treball organitzat dut a terme en les organitzacions obreres.

El treball amb els qui són víctimes de les injustícies del nostre món només tindrà sentit si contribuïm perquè esdevinguin autònoms gràcies a un creixement personal que els situï en la lluita col·lectiva contra les causes de la seva situació. Considerem que els qui viuen pràcticament al marge de la

societat s'hi han de tornar a incorporar amb dignitat i autonomia.

Jesucrist és viu i present en aquest món

L'Evangeli ens anima constantment perquè descobrim Jesucrist viu i present en el nostre món a través dels qui veuen amenaçada la seva dignitat. La situació dels pobres no se'ns mostra, per tant, com l'antesala dels qui amb el temps gaudiran dels béns materials que la societat produeix, i encara menys com l'ombra que impedeix que la nostra societat resplendeixi amb tota la seva lluminositat. L'Evangeli ens fa veure i sentir la pobresa com la referència dels valors capaços de transformar una societat que, a còpia d'anar pintant la façana de la realitat, genera a cada pas més marginació.

Som deixebles d'aquell qui anuncià: «Feliços els pobres: és vostre el Regne de Déu». Lc. 6, 20 i que també afirmava: «Us ho asseguro: tot allò que fèieu a un d'aquests germans meus més petits, a mi m'ho fèieu» Mt. 25, 40.

Tots ens hi hem d'implicar

Pensem que tots plegats hem de propugnar un treball col·lectiu que amb mitjans

polítics i sindicals que tingui com a objectiu tot el món obrer, tant els qui estan integrats en el món del treball com els qui, a causa de l'atur són víctimes de la marginació o van camí de ser-ne.

El camí de la creació de riquesa no s'ha mostrat necessàriament eficaç perquè els pobres surtin de la seva situació: més aviat la riquesa afavoreix els rics. En les decisions a tots nivells hem de propugnar accions col·lectives perquè els menys afavorits, i en general, tota la classe obrera esdevinguem protagonistes de la construcció del país.

Els pobres són persones que han de poder viure amb tota la seva dignitat i, en el món obrer, han de ser la referència perquè ens reconeixem com a part d'un poble que fa camí solidàriament.

Hem de col·laborar a retrobar el sentit de la política i del treball sindical. Amb aquest fi, cal arribar a l'arrel dels problemes i possibilitar un treball que, juntament amb el que es fa dia a dia envers la persona en concret, influeixi la transformació de la societat.

Tots plegats, la gent d'ACO i totes les persones del món obrer, ens hem de moure per tal de no assistir impassibles a la pèrdua dels valors fonamentals de la nostra classe i ser capaços de trobar la manera que aquests formin part del nou món, tot esdevenint identitat i compromís per nosaltres i per a les noves generacions.

Granollers, 12 d'octubre de 1995

CATALUNYA
CRISTIANA

Director: Manuel Valls i Serra

Coordinació: Josefina Picas i Pauné

Redacció: Glòria Carrizosa, Miquel Àngel Codina, Guillem Farré, Francesc Gamissans, Núria Oriol, Tomàs Puntí, David Vidal

Col·laboradors: Núria Albert, Montserrat Albert, Josep M. Aragonès, Jordi Bassas, Pilarín Bayés, Pietat Campmajó, Oriol Camps, J. Carrera Planas, Rosa Collell, Miquel Estradé, Enric Graupera, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Justo López Melús, Jaume Mora, Josep Nadal, Francesc Nicolau, Francesc Riu, Joan Salvador, Pere Saumell, Pere Tena, Josep Ventura, P-J Ynaraja

Corresponsals: Jaume Reixach, GIRONA; Jaume Mòntaña, LLEIDA; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Lluís Badia, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Joaquim Blanc, TORTOSA; Xavier Bardulet, VIC

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Redacció, administració, publicitat i autoedició:

C/ Puiggàrd 5-7, - 08014 BARCELONA - Telèfon 490 59 88, Fax 490 20 35

Impressora: Publiograf, S.A.L. Passatge Valeri Serra, 30, 08011 BARCELONA. D.L. B. 14.387/79 Tels. 454 16 30 / 17 77

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 9.880 Ptes.
Resta d'Europa: 20.384 Ptes.
Amèrica i Àfrica: 25.584 Ptes.
Àsia i Oceania: 36.504 Ptes.

Edita: Fundació Catalunya Cristiana, de l'Arquebisbat de Barcelona
Fundadors: Mn. Joan Jarque i Jutglar i Mn. Francesc Malgosa i Riera

PATRONAT

President: Mons. Ricard-Maria Card. Carles i Gordó, arquebisbe de Barcelona

President per delegació: Mons. Joan Carrera i Planas, bisbe auxiliar de Barcelona

Altres membres: Josep-Rafael Carreras de Nadal, Ramon Casals i Lamarca, Marcel Coromines i Balletbò, Pere Fàbregues i Morlà, Marcel·lí Joan i Alzinella, Josep Miró i Ardèvol, Pere Planellas i Reig, Josep Oriol Pujol i Humet, Mn. Manuel Valls i Serra, Gaspar Vilarrúbias i Codina

Secretari: Jaume Planas i Pahissa

Delegat executiu: Jaume Viñals i Rovira

Difusió controlada per

MEMBRE DE LA UCIP
MEMBRE DE L'APPEC

Objectiu de la Jornada Mundial de les Comunicacions Socials per 1996

Promoure el paper de la dona en la societat

Els mitjans de comunicació social poden jugar un paper molt important perquè s'incrementi el protagonisme de la dona en la societat

«Els mitjans de comunicació: un areòpag modern per promoure el paper de la dona en la societat» és el tema escollit pel papa Joan Pau II per a la Jornada Mundial de les Comunicacions Socials 1996 que se celebrarà, com és habitual, el pròxim 29 de maig.

«És una prova més de l'interès i del compromís del Sant Pare sobre el paper de la dona en la societat i en l'Església», comenta Mons. John Foley, president del Consell Pontifici per a les Comu-

nicacions Socials. El missatge pròpiament dit hauria de fer-se públic, com cada any, el 24 de gener, festa de sant Francesc de Sales, patró dels periodistes.

«El Papa sap que els mitjans de

comunicació poden fer molt per promoure el paper de la dona en la societat», afegí Mons. Foley. «El Papa també sap que els mitjans de comunicació poden explotar la dona. És per això que ha escollit aquest tema per encoratjar els mitjans de comunicació i promoure aquest do de Déu que és la dignitat de la dona», va concloure el president del Consell.

(APIC)

Venuts 5 milions d'exemplars del llibre de Joan Pau II

El llibre de Joan Pau II *Travessant el llinde de l'Esperança*, publicat fa un any, amb drets mundials, per l'editorial italiana «Mondadori», ha estat un veritable *best seller* a Itàlia, dels 5 milions venuts arreu del món, 1 milió dels quals correspon a Itàlia.

L'editor milanès ha fet el balanç de difusió d'aquest llibre-entrevista del Papa, traduït a 70 països. A Alemanya, el llibre del Papa, editat per Offmann-und-Campe-Verlag, és, per a l'editor d'Hamburg, «un gran èxit»: més de 150.000 exemplars venuts al mercat.

Referent a «Mondadori», espera repetir aquest

èxit de llibreria amb la publicació, a Itàlia i a tot el món, de *Il Cammino Semplice*, el títol italià del nou llibre de la Mare Teresa. Aquesta obra de 132 pàgines, és essencialment una meditació de la Mare Teresa sobre el lloc central de la pregària i del silenci en la vida: «Déu és l'amic del silenci», afirma en el llibre.

Per la seva banda, un altre editor italià, Raetia-Bolzano, anuncia per mitjà de la publicitat, el llibre *Funzionari di Dio* («Els funcionaris de Déu»), del teòleg contestatari alemany Eugen Drewermann.

(APIC)

Vaticà

Joan Pau II ha iniciat el 18è any del seu Pontificat

12 encíclicques, 68 viatges a l'estranger i 1.003 canonitzacions i beatificacions

ROMA.— Gairebé dos anys passats fora de Roma, dotze encíclicques, sis consistoris per a la creació de 137 cardenals. Aquestes xifres i d'altres, com la canonització o la beatificació de 1.003 persones, formen el balanç del pontificat de Joan Pau II, que inicia el seu 18è any.

En 17 anys de pontificat, Joan Pau II ha beatificat 731 fidels i n'ha canonitzat 272, o sigui un total de 1.003 nous sants o santes i beats o beates. Un rècord en la recent història del papat.

Si se suma el temps passat pel Papa fora de Roma pels seus viatges per Itàlia (122) o a l'estranger (68), hom constata que Joan Pau II ha passat gairebé dos anys (650 dies exactament) de desplaçament, això sense comptar les seves 237 visites a les parròquies de Roma (són 331).

Joan Pau II ha escrit 12 encíclicques i 8 exhortacions, 8 constitucions i 30 cartes apostòliques. Ha convocat sis consistoris amb motiu de crear 137 cardenals (sobre un total de 162 actualment), dels quals 120 viuen. Els cardenals que han estat convocats cinc vegades per a consistoris extraordinaris dels quals tres eren sobre el funcionament i la reforma de la cúria (1979, 1982 i 1985) i dos sobre les finances de la Santa Seu (1979 i 1982); El primer tenia per tema *L'Església i la cultura*. Els dos últims han permès abordar el tema de les sectes (1991) i la defensa de la vida, el darrer fou el de la preparació i la celebració del jubileu de l'any 2000 (1994).

Durant aquests 17 anys de pontificat, Joan Pau II ha rebut més de 900 personalitats polítiques, de les quals 510 eren caps d'Estat i 150 primers ministres, això representa una mitjana d'una visita oficial per setmana. (APIC)

IMPORTANT PUBLICACIÓ PER A LES COMUNITATS CRISTIANES DE CATALUNYA

PREGUEM AL SENYOR

Pregàries dels fidels per a totes les festes i tots els dies ferials, preparades per Mn. Pere Farnés

- Fórmules pròpies per a tots els diumenges i festes.
- Col·lectes conclusives pròpies per a cada diumenge, amb al·lusió al missatge del dia.
- Pregàries per a totes les solemnitats i festes del Calendari universal, i textos propis per a les de Catalunya.
- Formularis per a les festes de les principals famílies religioses amb cases a Catalunya.
- Breus intencions per afegir a la pregària ferial de totes les memòries obligatòries.
- Pregàries per a les misses rituals, per a les necessitats ordinàries i extraordinàries de l'Església, per als aniversaris, per diverses necessitats dels fidels i de la societat.
- Diverses celebracions de difunts.
- Peticions per afegir en determinades circumstàncies.
- Formularis breus per a les misses amb nens.
- Fórmules melòdiques per a la pregària universal.

Format: 17 x 24 cm. 479 pàgines. P.V.P.: 3.500 ptes.

—De venda a les llibreries—

EDITORIAL REGINA, S. A. Mallorca, 87-89 - 08029 Barcelona

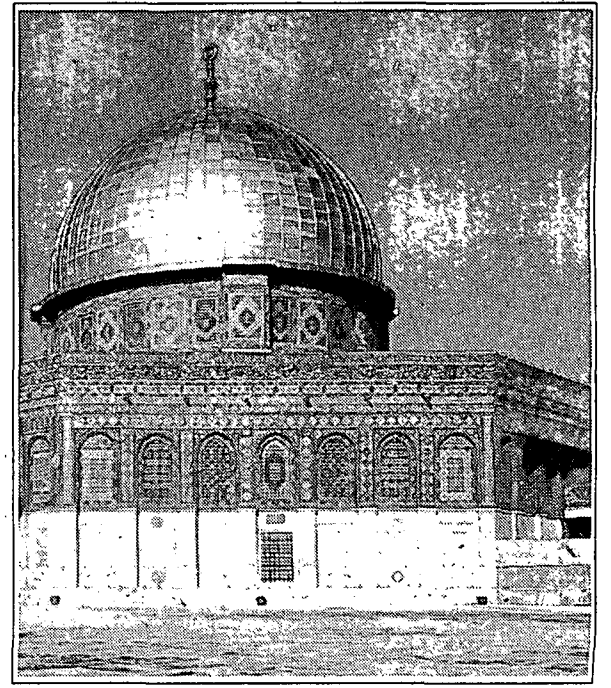
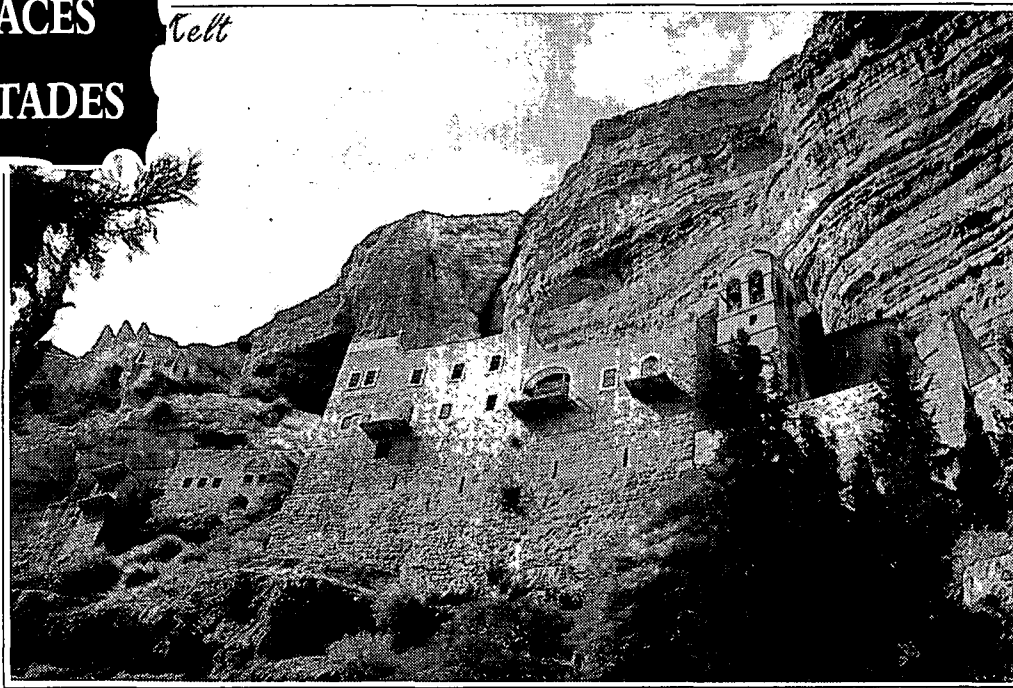
Una manera, la més excel·lent, de preparar el nadal: anar a conèixer el país de Jesús

Pelegrinatges a

TERRA SANTA

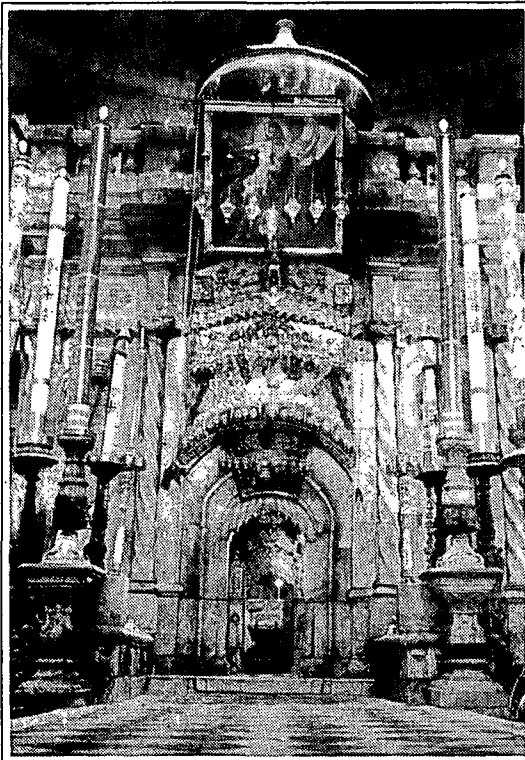
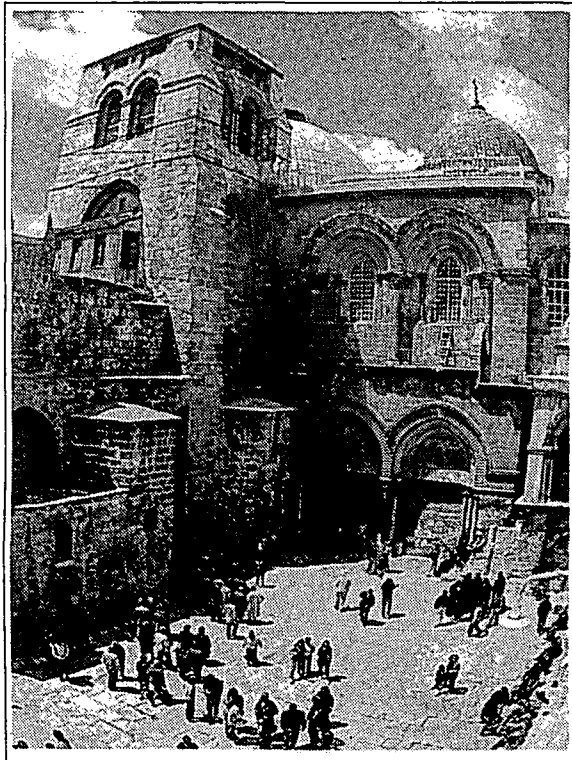
Del 1 al 8 de desembre

PLACES LIMITADES

i del 27 de desembre al 5 de gener

FEU-VOS «PELEGRINS DE LA PARAULA» VISITANT LA JUDEA I LA GALILEA:

- JERUSALEM (sant sepulcre, via Dolorosa, cenacle, muntanya de les Oliveres, esplanada i mur occidental del Temple, etc.) i el seu entorn (Betània, Ain Karem, etc.)
- BETLEM: camp dels pastors i basíliques
- JERICÓ i la mar Morta
- NATZARET i CAFARNAUM, amb el llac de Tiberíades
- CANA, el riu Jordà i el Mont Tabor
- AKKO i •CESAREA MARÍTIMA, Mont Carmel, etc.

Feu del vostre viatge a Terra Santa una vivència inoblidable PAS A PAS AMB EL NOU TESTAMENT, seguint les directrius i la tradició transmesa per l'Escola bíblica de Montserrat.

OBERTA LA INSCRIPCIÓ

Assistència tècnica ULTRAMAR EXPRESS

Podeu demanar-ne informació per telèfon, per correu o bé personalment a l'associació **AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA:**

Pelegrinatges i viatges: Plaça Urquinaona, 11 3r. 3a. A. 08010 Barcelona - Telèfon: **301 37 18**

Monsenyor Lehmann s'adreça per carta, amb to conciliador, als promotors

Catòlics alemanys i austríacs reclamen reformes a l'Església

BONN/HANNOVER.— Mentre cada dia de set a dotze quilos de llistes de signatures van a parar al despatx de Christian Weisner, co-iniciador a Alemanya de la petició del «poble de l'Església» per a les reformes en l'Església, el president de la Conferència Episcopal alemanya ha escrit per primera vegada als responsables del «Kirchenvolksbegehren». El to de la carta de Mons. Karl Lehmann és «sobretot conciliador», subratlla C. Weisner.

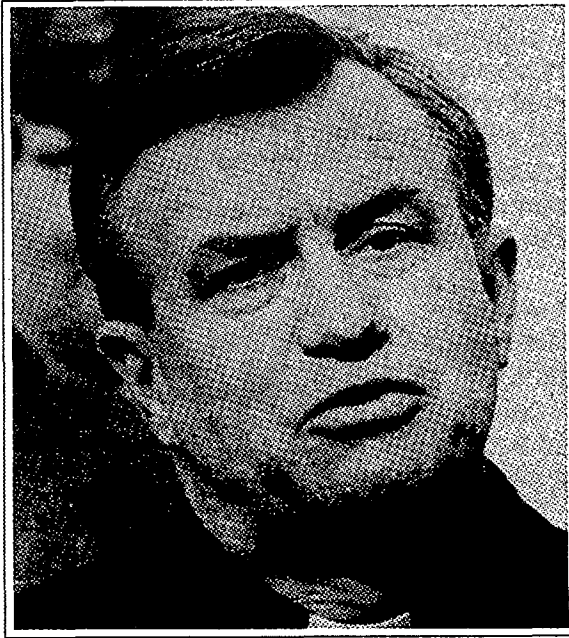
El famós «Kirchenvolksbegehren» (*Iniciativa popular de l'Església*) ha recollit en poques setmanes més de mig milió de signatures a Àustria. La petició demana especialment l'abolició del celibat obligatori per als preveres, l'accés de les dones al sacerdoci, una flexibilitat de la moral sexual de l'Església i més participació del poble de l'Església en els nomenaments episcopals.

L'acció llançada a les onze mil parròquies d'Alemanya el 16 de setembre passat va acabar el 12 de novembre. D'entrada, els bisbes alemanys i el seu president, Mons. Lehmann, s'han mostrat molt crítics a propòsit del contingut i de la forma d'aquesta iniciativa. Però en la seva carta a C. Weisner, Mons. Lehmann precisa que les críti-

ques dels bisbes no busquen interdïr a ningú la possibilitat de formar-se una opinió. El bisbe de Magúncia revela que semblava evident a nombroses persones que la petició i les seves demandes semblen ser una forma apropiada del seu compromís per una renovació de l'Església.

Mons. Lehmann roman escèptic

Mons. Lehmann vol subratllar amb tot que ell és escèptic davant d'aquesta recollida de signatures, que considera poc fructuosa. Segons ell, al costat dels «problemes

Monsenyor Karl Lehmann, president de la Conferència Episcopal d'Alemanya

seriosos» plantejats per la petició, hi ha altres qüestions de fons que són fonamentals per a un renovament de la fe i de l'Església.

Als territoris de l'antiga Alemanya de

l'Est i a Berlín Est, la petició no ha trobat gaire ressò. Així, per exemple, pel que fa a la participació a l'arquebisbat de Berlín, la relació entre la participació de la part Est i la part Oest és de quatre a un. Els catòlics de la part Oriental consideren aquesta acció sobretot com a inoportuna i importada de l'Oest, i creuen que ells tenen altres problemes per resoldre.

Oposició catòlica contra la petició

Al sud d'Alemanya, una oposició catòlica contra la petició s'ha organitzat en l'acció «Pro Kirche» (Per l'Església). «Pro Kirche» es queixa de disposar de menys mitjans (fins ara 10.000 DM han estat gastats, o sigui deu vegades menys que per la petició a favor de les reformes a l'Església) i menys suport mediàtic. Segons Petra Henn, portaveu de «Pro Kirche» a Augsburg, 33.000 llistes de signatures ja s'han recollit procedents de tot Alemanya. La contrapetició només és favorable a les reformes que tenen l'assentiment del Papa i dels seus bisbes. Qualifica la petició dels seus adversaris de cismàtica. (APIC)

Segons es diu en un treball que la Joventut Obrera Cristiana Internacional ha fet entre la gent jove d'«ambients populars»

Els joves estan impregnats d'individualisme

BRUSSEL·LES.— A menys d'un mes del seu Consell Internacional a Sud-àfrica, la Joventut Obrera Cristiana Internacional (JOCI) ha presentat a Brussel·les dues petites obres que aclareixen els objectius de la propera cimera. «La

marca de l'exclusió» mostra, amb el suport d'una enquesta, l'evolució de les aspiracions i de la visió del món entre els joves «d'ambient popular». «Digueu-me la veritat» reuneix testimoniatges de la fe dels joves, seguits de reflexions de teòlegs.

Va ser durant el seu Consell internacional de 1991 a Austràlia que la JOCI va llançar la idea d'una enquesta sobre què pensen els joves treballadors.

Uns 2.000 joves d'ambient popular, en una trentena de països, van acceptar respondre un qüestionari estàndard, elaborat amb la col·laboració del Centre Tricontinental de Lovaina-la-Nova, a Bèlgica.

Darrere d'un gran mercat?

L'enquesta revela d'entrada una diversitat de visions entre els joves «d'ambient popular». El model de societat neoliberal exerceix sobre aquests joves una atracció com a

mínim igual al model socialista. En un món on el model neoliberal preval, la seva atracció incita al conformisme social. Aquesta atracció és tant o més forta que la religiositat tradicional.

Segona constatació: per a la majoria de joves d'ambient popular, el marc de referència es limita al context immediat de la vida quotidiana: la família, l'escola, el barri, la petita empresa. Per això, aquests joves no es consideren pas com els actors socials al si d'una societat global, de la qual perceben difícilment els problemes o el funcionament.

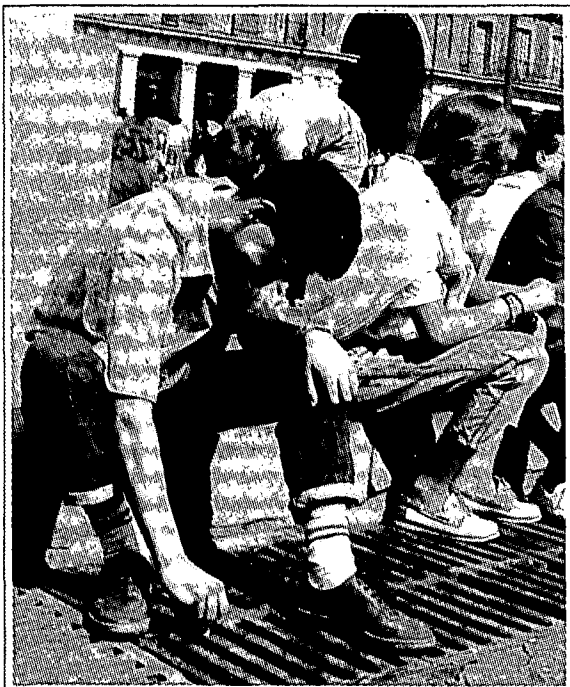
La conclusió de l'obra planteja una qüestió que va més enllà dels debats d'un moviment: «Els joves

d'ambients populars d'arreu del món pateixen directament els efectes de la mundialització econòmica». Si senten poc gust per l'acció política sindical, es creuen els actors, és perquè estan impregnats de l'individualisme que propaga l'economia de mercat. I heus ací com aquests mateixos joves «es troben majoritàriament exclosos dels mecanismes socials que regeixen les nostres societats».

Vida i fe

La segona obra que publica la JOCI no és un estudi, sinó que es presenta com un «pomell de testimoniatges». D'ací el títol *Dis-moi la verité* (Digueu-me la veritat), que no té altra pretensió que advertir el lector: «Atenció, els joves diuen aquí tota la veritat!» Aquestes pàgines «són potser la millor definició de la JOCI que es pugui desitjar, sense teories, però mostrant la vida tal com és», escrit pel més antic jocista del món: Jacques Meert, de 93 anys d'edat, i cofundador de la Joventut Obrera Cristiana i col·laborador directe del cardenal Cardijn.

Una vintena de testimoniatges de tots els continents formen la major part del llibre. Sis teòlegs hi han afegit els seus propis punts de vista. (APIC)

Molta gent jove mostra un «passotisme» preocupant i queda exclosa dels mecanismes socials que regeixen les nostres societats

Missions

Jornades a Girona

Laics missioners

Pere Carreras

Delegat diocesà de Missions de Girona

Ben sovint, particularment en aquests darrers anys, visiten les diverses delegacions de Missions alguns joves que es volen informar per fer un servei a Missions durant un temps més o menys llarg. Solen ser persones joves que ja fan un treball aquí, a les nostres parròquies o moviments i que voldrien, durant un temps, fer-lo també allà, a les Missions.

També el nostre Concili s'ha interessat pel tema dels laics, concretant-ne la vocació, les condicions de vida i la importància del treball que poden fer per l'Església durant els propers anys.

Per això les delegacions de Missions de Catalunya i les Balears oferim, des de fa tres anys, una trobada per preparar amb la profunditat que es mereix, aquest pas de generositat i lliurament. En concret, les properes Jornades de Reflexió i Pregària sobre *El laic missioner*, se celebraran al monestir de Sant Daniel, de Girona, des del dia 7 al 10 de desembre.

Seràn uns dies de trobada amb un mateix i amb altres cristians, en un ambient de reflexió, de silenci i de pregària, i hi poden participar totes aquelles persones, entre 20 i 30 anys, que vulguin reflexionar sobre la seva vocació i el compromís missioner.

Les persones interessades, doncs, es poden dirigir a la seva delegació de Missions, i demanar més informació o formalitzar-ne la inscripció.

COLÒMBIA

Carta d'una missionera tarragonina

La Gna. Teresa Marcè, carmelita vedruna, va néixer a Avinyonet del Penedès i està molt vinculada a la localitat tarragonina de Camp Clar. Des de Còrdoba (Colòmbia) ens parla del seu treball missioner:

«Comencem una missió nova i vivim les dificultats pròpies de tot començament i d'adaptació en un país molt calorós, sense aigua i amb moltes mancances.

És una zona molt pobra i molt flagel·lada per la violència, amb conflictes constants entre la guerrilla, els paramilitars, l'exèrcit i els propietaris..., i qui ho paga sempre són els pobres. Encara no hi estic integrada i m'ho miro amb molt de respecte.

El camp de la fe també està molt abandonat.

Hem de marxar cap a *las veredas* (poblets del camp), però en la zona en què ens trobem s'ha passat molt malament, hi ha hagut morts i desapareguts, aquests últims dies, i encara no sabem si serà prudent d'anar-hi o no. Estic en una parròquia que té 100 km. d'una punta a l'altra i sense cap carretera, sols camins, rius i *senderos*. Camins per anar a peu o a cavall.

Som tres de la comunitat i ens han encomanat 4 barris del poble i unes 30 *veredas*, que són a 4, 6, 8 i fins a 10 hores de camí des d'on vivim. La nostra feina pastoral és acompanyar les comunitats cristianes de la zona. Hem començat a conèixer les realitats i estem corpeses per tanta pobresa i sofriment. Sembla impossible que la persona arribi a aguantar tant i encara sigui capaç de lluitar per sobreviure. La gent que viu al camp no passa gana, es defensa com pot, però quan vénen a la ciutat, aquí sí que els toca de patir.

Estem en una zona gairebé selvàtica, amb dues estacions: la de pluges i la seca *hivern i estiu*, però tant a l'hivern com a l'estiu, sempre fa una calor espantosa. Aquí hom sua tot el dia i tota la nit.

Jo estic contenta i em trobo bé.

MYANMAR

La vida de l'Església a la diòcesi de Taunggyi

Star of Evangelization (març-setembre de 1995), modest butlletí de la diòcesi de Taunggyi, que «es proposa promoure l'esperit missioner en tots els encarregats de l'evangelització», presenta un resum —amb formes de notícies breus— de la vida de l'Església en aquesta diòcesi i en altres d'aquest país asiàtic, abans anomenat Birmània, durant els sis últims mesos.

El bisbe Mons. Shwe, a propòsit del Gran Jubileu, escriu: «Cadascú de nosaltres ha de ser Evangeli, Bona Nova. En la nostra diòcesi hi ha 36.000 catòlics. Si cadascú fos un llibre, un Evangeli, la majoria dels habitants de la diòcesi, un milió i mig, més o menys, podria haver llegit els llibres de la Bona Nova per a l'Any del Jubileu».

El Seminari Menor de Santa Teresa va començar l'any acadèmic 1995-96, el 20 de maig d'aquest any amb 103 alumnes, 7 dels quals en el primer any de Filosofia.

El Rev. José Hla Than va ser ordenat sacerdot a Rankhu, el seu poble nadiu, el passat 22 d'abril. L'endemà, 25è aniversari de la conversió del poblet, durant una solemne processó, es va beneir la Creu del Jubileu, instal·lada al centre de la població. Aquesta jove Església local ha donat ja 2 sacerdots, 4 catequistes, 4 *Zetaman*

(missioners laics) i 3 seminaristes. Per la seva banda, l'arxidiòcesi de Yangon va veure l'ordenació del major nombre de sacerdots de la seva història, 14 ordenats, el 19 de març, per Mons. Gabriel Thohey a la catedral de Santa Maria, tota plena de fidels. A Loikaw, 10 religioses de la Caritat van emetre la professió perpètua el 25 de març.

Aquest any es van beneir dues esglésies: el 4 de març, Mons. Gobbato, en presència de 12 sacerdots i 700 fidels, va beneir l'església del poblet d'Hanphjù. La seva construcció va començar fa 10 anys. Hanphjù compta amb 30 famílies de camperols pobres, tots catòlics. L'altre església beneïda és la de Kyala, començada fa 15 anys. La va beneir també Mons.

Gobbato. Kyala és un poblet gran format per quatre *barris*, dels quals sols el de Kadekù, format per 10 famílies, és catòlic. La fe d'aquests catòlics mou veritablement muntanyes pel seu zel i perseverança.

A Movye, 800 nens, de 8 a 13 anys, es van reunir els dies 6 i 7 de maig, al centre parroquial. El 7 de maig van celebrar la Jornada Mundial de Pregària per les Vocacions. Després de l'Eucaristia es va instituir l'Obra Missional Pontifícia de la Infància Missionera, a nivell parroquial. La cerimònia va estar presidida per Mons. Shwe, acompanyat de sacerdots, religioses i joves dirigents del Moviment. S'espera que aquesta Obra es pugui establir en altres parròquies, fins i tot, a nivell diocesà. (FIDES)

A Myanmar (antiga Birmània), com a la majoria de països de l'Àsia, l'Església tot i que és una comunitat molt minoritària, viu amb il·lusió la seva vocació missionera enmig del seu poble

Els nens cristians reviuem per Nadal la seva vocació missionera com a «sembradors d'estels» i donen suport al treball dels missioners que porten la joia de l'Evangeli als més petits del món

«Sembradors d'estels»

L'Advent ens recordarà aviat que ens cal «preparar els camins del Senyor» que ve a salvar a tothom i especialment els petits i els pobres del món. L'objectiu de la Campanya de la Infància Missionera és mentalitzar els nens i les nenes cristians de la importància que tenen en l'evangelització dels infants de missions.

A Barcelona, des de fa anys, la celebrem en dues etapes:

—Sembradors d'Estels, trobada preparatòria al CEP (Rivadeneira, 6, 3r, el dijous, 23 de novembre, a les 7 de la tarda.

La diada, amb la col·locació d'estels als vianants, tot felicitant-los el Nadal en nom dels missioners, la tindrem al matí del dissabte, 16 de desembre. A les 12, trobada de tots els nens *sembradors* a la parròquia de Sant Agustí per a la celebració missional de la Paraula de Déu.

—Diada Missionera dels Nens, diumenge, 28 de gener. El lema serà: *Aneu per tot el món*.

Consideren que el jutge italià actua amb lleugeresa

Els bisbes espanyols donen suport al cardenal Carles

MADRID.— El Comitè Executiu de la Conferència Episcopal espanyola, en la seva reunió del 8 de novembre, va fer públic el seu suport formal i ple al cardenal Ricard M. Carles davant les greus acusacions sense fonament de què ha estat objecte. Els bisbes van lamentar també la lleugeresa amb què ha actuat la Justícia italiana i el tractament informatiu que han dedicat a aquest fet alguns mitjans de comunicació.

S.M.

La més alta instància de l'Església espanyola, el Comitè Executiu de la Conferència Episcopal, en la seva reunió prèvia a l'Assemblea Plenària del passat 8 de novembre, va emetre un comunicat amb el qual donen suport formal i ple a l'Arquebisbe de Barcelona, acusat injustament de participar en una xarxa de blanqueig de diners procedent del narcotràfic.

«El Comitè Executiu de la Conferència Episcopal espanyola, en la seva 185 reunió celebrada el 8 de novembre de 1995, ha considerat, entre altres temes, les calumnioses imputacions

que posen en dubte l'honorabilitat del senyor cardenal arquebisbe de Barcelona i que tenen el seu origen en falsos indicis esbombats amb lleugeresa per alguns membres de la Magistratura italiana».

«Després d'un breu canvi d'impressions sobre aquest penós incident —afegeix el comunicat—, el Comitè Executiu ha decidit manifestar públicament la seva solidaritat amb l'eminentíssim senyor cardenal Ricard M. Carles Godó, com ja han fet molts bisbes d'ençà que van conèixer les primeres informacions. La trajectòria sacerdotal i episcopal exemplar del senyor cardenal desautoritza aquestes

suposicions».

«El Comitè Executiu de la Conferència Episcopal espanyola —finalitza dient el missatge— agraeix el tractament professional, prudent i crític ofert a aquestes informacions per la major part dels mitjans de comunicació social. Lamenta, no obstant, que en alguns casos no s'hagi tingut en compte els principis de l'ètica periodística, i s'hagin esbombat imputacions que fàcilment poden ser reconegudes com a falses. Finalment, expressa la seva confiança en la maduresa i el sentit comú dels qui, catòlics o no, han rebut amb estupor i sentit crític aquestes notícies, que no per haver estat publicades insistentment deixen de ser falses».

Oficialment encara no se sap res de la suposada rogatòria que la Justícia italiana enviarà a l'espanyola per prendre declaració al cardenal. Al Vaticà se segueix amb interès aquest assumpte i es considera que el jutge italià, s'ha comportat amb imprudència.

Espanya

Pastoral Obrera demana justícia per a les greus situacions laborals

MADRID.— Les V Jornades de Pastoral Obrera que van tenir lloc els dies 4 i 5 de novembre van denunciar les situacions més greus que pesen sobre el panorama laboral espanyol. A més, van concretar en les seves conclusions les feines per al trienni 1996-99: insisteixen en la formació de militants obrers cristians i en la creació i consolidació, en cada cas, de les Escoles diocesanes de Formació Social.

Dramàtiques situacions laborals

Pastoral Obrera ha denunciat la dramàtica situació a Andalusia dels treballadors de les Drassanes, dels camperols i pescadors; els problemes de soledat i dures condicions en les quals desenvolupen el treball els mariners als vaixells de pesca i als vaixells mercants i l'atenció que els presta, en terra i mar, l'Apostolat del Mar.

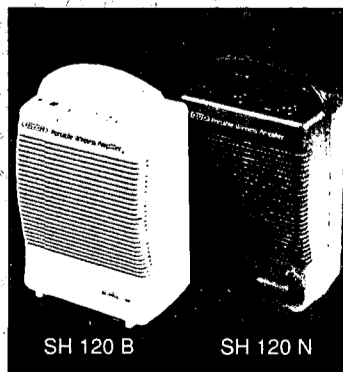
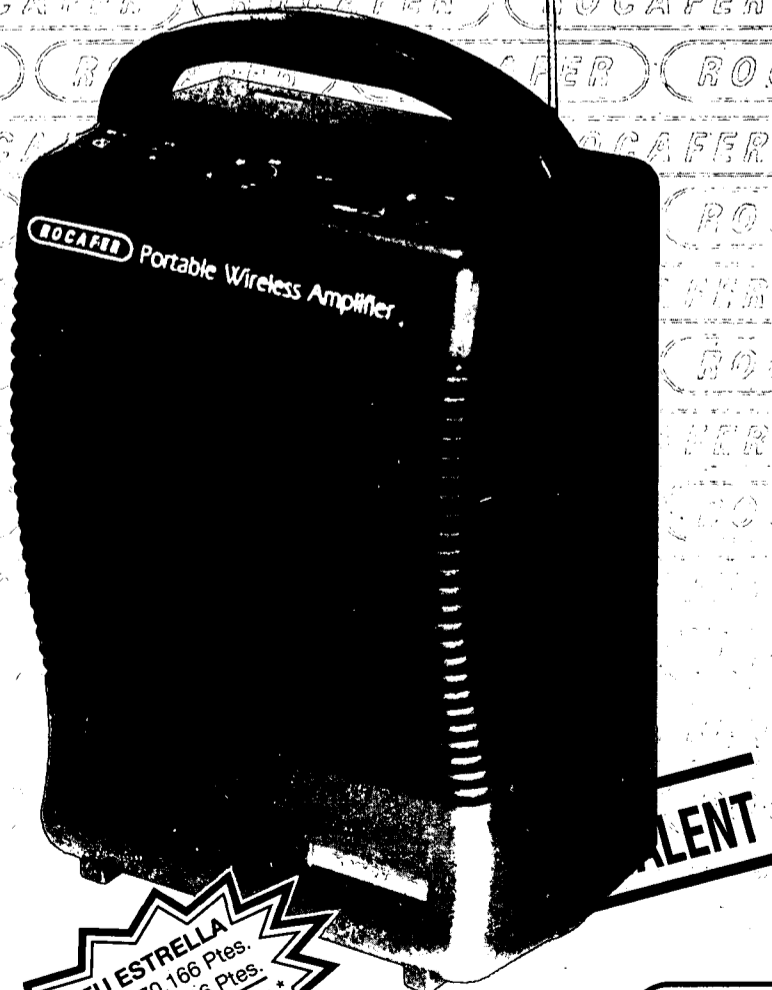
També manifesten el seu condol per les víctimes —46 morts durant aquest any— i els greus problemes estructurals de la mineria espanyola. Així com la difícil situació dels immigrants, per «la seva perillosa clandestinitat, el seu desarrelament i les precàries condicions d'habitabilitat i de vida».

«Per tot això —conclouen— hem pregat en l'Eucaristia, per a tots ells exigim justícia, a tots ells oferim la nostra solidaritat, feta proximitat i compromís». (SIC)

ROCAFER

MINI COMBO SENSE FILS

Equip portàtil compacte de so

CARACTERÍSTIQUES:

- Receptor sense fils incorporat
- Microfon de solapa unidireccional
- Entrada de micròfon amb volum independent
- Habitable acústic de gran robustesa i poc pes (ABS)
- Entrada/sortida auxiliar de gravació
- Funciona a piles o xarxa (115/230 V)

APLICACIONS:

- Conferències i reunions
- Visites culturals
- Classes (interior o exterior)
- Taules gimnàstiques
- Sortides en grup
- Etc.

* Oferta vàlida fins al 31 d'Octubre de 1995

PREU ESTRELLA
70.166 Ptes.
Dte. Esp. 7.016 Ptes.
63.150 Ptes. + IVA

ROCAFER

NOVES TECNOLOGIES DEL SO

Pg. Fabra i Puig, 39, Àtic 2.ª • Tels.: 311 72 01 - 311 94 49 • Fax: 311 75 61 • 08030 Barcelona

30 ANYS
AL SEU SERVEI
DIA A DIA

Barcelona

Mn. Joan Benito relleva a Abel del Ruste

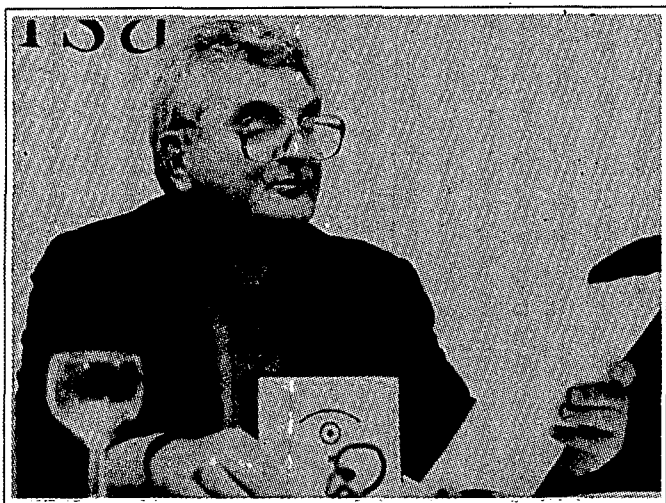
Nou delegat d'Economia a l'arquebisbat de Barcelona

Núria Oriol i Palarea

BARCELONA.— El cardenal Ricard M. Carles ha nomenat nou delegat d'Economia de l'arxidiòcesi de Barcelona Mn. Joan Benito i Tolsau, de 66 anys, que és jutge del Tribunal Eclesiàstic de Barcelona. El nou nomenament ha estat comunicat pel cardenal al Consell Presbiteral de la diòcesi en el transcurs de la reunió habitual que es va celebrar el dijous 9 de novembre al Seminari Major diocesà. Mn. Joan Benito i Tolsau substitueix Abel del Ruste, a qui el cardenal ha acceptat la dimissió per motius personals.

Joan Benito i Tolsau és llicenciat en Dret Canònic, ha servit en diverses parròquies de la diòcesi i ha realitzat diverses funcions en el Tribunal Eclesiàstic de Barcelona, del qual és actualment vicari-judicial-jutge eclesiàstic. El dia 1 de març de 1992 ja va ser nomenat president de la Comissió per a la retribució econòmica dels preveres.

En el transcurs de la roda de premsa, celebrada el mateix dia 9 al Col·legi de Periodistes, per presentar la II Jornada Diocesana de l'Església de Barcelona —de la qual *Catalunya Cristiana* informará àmpliament en el núm. 844— el bisbe Carrera va referir-se al tema del relleu del delegat d'economia del bisbat com un relleu normal: «Abel del Ruste ha realitzat una tasca excel·lent i va expressar fa mesos, molt abans que sorgís la trama de blanqueig de diners detectada a Itàlia, la seva intenció de

El bisbe Carrera va explicar els motius dels quals s'ha nomenat el nou delegat d'Economia de l'arquebisbat

deixar el càrrec, que ha exercit durant cinc anys, quan arribés el termini del seu mandat. Portar l'economia de la diòcesi no és cosa fàcil, no són flors i violes, és un càrrec fatigós».

El prelat va explicar que la diòcesi de Barcelona és una de les que resulta menys afavorida pel sistema de repartiment de fons de la Conferència Episcopal Espanyola, perquè es cotitza pel nombre d'habitants, «que és molt alt», mentre que es percep pel nombre de sacerdots «que és molt baix». I va puntualitzar que després del relleu del delegat d'economia, l'arquebisbat té previst realitzar una reestructuració d'aquesta àrea, per això a curt termini nomenarà un gerent laic que supervisi les activitats de la delegació i que treballarà sota les directrius de Mn. Benito. Preguntat el bisbe Carrera per si el Vaticà havia demanat revisar els comptes de la

macrodiòcesi va assegurar que no.

Suport al cardenal Carles i al personal de l'arquebisbat

El bisbe auxiliar va aprofitar per deixar ben clar que no existia cap relació entre aquest nomenament «que segueix el curs natural de l'activitat de la diòcesi» i les imputacions que s'han fet a l'arquebisbe de Barcelona Ricard M. Carles d'una suposada vinculació amb una xarxa de blanqueig de diners: «ens dol profundament aquest clima que s'ha creat en contra del cardenal Carles, però no fins al punt d'alterar la normalitat de la nostra vida». Va reiterar de manera taxativa «l'absoluta innocència del cardenal Carles en aquest afer. Tota imputació és falsa i inversemblant. I nego qualsevol sospita sobre tota persona de l'arquebisbat. Aquestes acusacions no tenen base».

Carta Dominical

RICARD M. CARLES

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

La creativitat cultural dels cristians

Tota cultura fa referència a un poble, a una tradició, i es nodreix d'un i d'altra. En aquest sentit la cultura, com a fet social, no es pot reduir mai a l'individu. En aquest aspecte, es pot fer una aplicació a la comunitat humana i a la comunitat cristiana, com a instàncies de mediació en la vivència, en la transmissió i en la inculcació del cristianisme en l'actualitat.

L'«humus» de la novetat cultural cristiana és la comunió de l'Església, on es dona a l'home la gràcia i la misericòrdia de Crist, on es renova cada dia el trobament amb ell.

Hom s'ha de preguntar si una certa pèrdua de l'expressivitat cultural dels cristians, progressiva tot al llarg de l'Edat Moderna, no té a veure amb un debilitament progressiu, en la consciència d'alguns cristians, de la pertinença a l'Església, com a pertinença primera i més radical. Perquè és el lloc on ens és donat de trobar-nos amb Aquell que dona sentit a tot.

Fora d'aquesta pertinença, la figura del Crist s'«ideologitza», es torna llunyana i abstracta. Deixa de ser el centre del cor i es perd creativitat cultural, fins a posar la fe al servei d'altres ideologies o projectes humans.

Hi ha recels, malgrat tot, envers aquest «humus» per a l'experiència espiritual que és l'Església. I fins se la considera fredament prou sovint com una mera «institució». Raons teològiques a part, el sociòleg Peter L. Berger —a *Una glòria llunyana*— sosté que la fe s'ha d'expressar dins d'una comunitat, que s'ha de pertànyer a una Església determinada. I aquestes són algunes raons que addueix: l'experiència religiosa es convertiria en un fenomen molt fugisser, si no fos preservada mitjançant una institució; només la institucionalització de la religió permet que sigui transmesa de generació en generació, perquè res d'humà no sobreviu si no és d'una forma institucional.

Encara més, com ha posat sobretot de manifest Maurice Halbwachs, podríem recordar ben poc de la nostra pròpia experiència si no la poguéssim situar en un marc de referència institucional. I això és així, a causa de la profunda condició social de l'home.

Fins aquells a qui Berger anomena els més grans «virtuosos» de l'experiència religiosa, com ara Pau, han necessitat la institució. Després de trobar el Crist ressuscitat al camí de Damasc, es refugia a la comunitat cristiana d'aquella ciutat, on comença a buscar el sentit d'aquest esdeveniment tan commocionador. I, mirant la massa, la resta de nosaltres, la gent normal en l'àmbit religiós, trobem la transcendència en un entorn institucional de culte i catequesi. No arribem pas a l'èxtasi, sinó tan sols a tremoloses guspires de transcendència dins d'una experiència de sorpresa, momentània i, generalment, solitària. Per tal de copsar-ne el sentit i la realitat, i de ser capaços de recordar-ho, necessitem el marc de referència de la tradició institucionalitzada en la qual estem arrelats. Les grandioses experiències dels sants, les posa al nostre abast la institució, i, sense ella, aquelles d'haurien perdut. Sense institucions religioses no existiria ni la història de la religió.

Primer aniversari de Ràdio Estel

Una emissora per sembrar la veritat, la bondat i la bellesa

N.O.P.

BARCELONA.— Davant un públic de més de 500 persones l'eminent científic català Joan Oró va donar una lliçó magistral el dia 6 de novembre al Centre de Cultura Contemporània de Barcelona en l'acte commemoratiu del primer aniversari de Ràdio Estel. Una emissora que en aquest temps ha aconseguit més de 80.000 oients fidels, fent-se un bon lloc, en paraules del seu director Santiago Ramentol, «en el món màgic de les ones».

La mesa presidencial estava composta, a més, pel cardenal Ricard M. Carles; el bisbe auxiliar Joan Carrera; el bisbe d'Urgell, Joan Martí i Alanís; el director general de Radiodifusió i Televisió de la Generalitat de Catalunya, Agustí Gallart; el degà de Ciències de la Comunicació de la Universitat Ramon Llull, Miquel Treserras; i el director de Ràdio Estel, Santiago Ramentol. Joan Oró, apassionat per conèixer la transcendència de l'ésser humà, es va referir als grans

problemes de la humanitat en les darreries del segle XX. Joan Oró va advertir del perill de la superespecialització i de l'explosió del coneixement, «és vital que hi hagi pensadors que ajudin a una millor comunicació i comprensió del món del nostre entorn, evitant la deshumanització de la societat avançada i de consum». I va acabar la seva ponència demanant que dintre dels programes d'estudis s'introdueixin els principis ètics i d'educació humana i moral, «perquè la llei d'or de la conducta humana és la llei de la igualtat, base de l'ètica i de la justícia social».

L'arquebisbe de Barcelona, Ricard M. Carles, va admetre, en la seva allocució, que l'Església comunica boca a boca, però que ha de millorar en la comunicació amb els mitjans. I reprent el fil de les paraules de Joan Oró, va afirmar que Ràdio Estel «vol sembrar la veritat, la bondat i la bellesa». I va confirmar que cal unir els estudis humanístics a les ciències positives. L'acte commemoratiu es va cloure amb un aperitiu preparat per l'ocasió.

Girona

Conclusions de les Jornades estatals

Justícia i Pau: El cost de la solidaritat

Jaume Reixach

ARBÚCIES.— Un centenar de delegats dels diversos secretariats de Justícia i Pau es van aplegar recentment a aquesta localitat gironina. Des d'aquest mateix espai em vam donar la notícia. Ara us vull oferir les conclusions. Unes conclusions impregnades —marca de la casa— de preocupació esperançada.

Consell de Cooperació: (creat pel govern de l'Estat). Hi predominen els interessos comercials, fet que Justícia i Pau critica.

Episcopat Espanyol: Justícia i Pau lamenta el desafortunat document sobre la insubmissió, signat per la Comissió Permanent.

Racisme i Xenofobia: Denúncia dels fets ocorreguts a Ceuta.

Democràcia i Societat: Escassa participació ciutadana en les decisions que afecten la vida pública espanyola. Justícia i Pau posa de relleu aquesta manca de maduresa democràtica de la nostra societat.

Unió Europea: Es constata el dèficit de representativitat de les institucions.

Cope: Una vegada més es fa denúncia pública de la programació de la cadena Cope, vinculada a la Conferència Episcopal Espanyola, el balanç de la qual és negatiu.

Fins aquí el clima de preocupació esperançada que s'ha respirat a les Jornades. Paral·lelament, però, s'han fet unes propostes que marcaran la línia de

treball de Justícia i Pau. Són aquestes:

1— Pel que fa a la cooperació al desenvolupament s'ha demanat:

a) Millora qualitativa i quantitativa. Transparència.

b) L'ajut per si sol mai no resol els problemes de la pobresa. Cal promoure fonamentalment la justícia (resolució de problemes, deute, eliminació del comerç d'armament...). Ajut sí, però sobretot canvis estructurals.

c) El «cost de la solidaritat» demana implicar-s'hi personalment: temps i diners; objecció fiscal a les despeses militars i consum responsable. Comerç equitatiu.

d) Potenciar les accions conjuntes. Fons de cooperació i agermanaments.

2— Atenció al racisme creixent: paper dels mitjans de comunicació al respecte. Apropament al coneixement de l'Islam i de l'Alcorà. Modificació de la llei d'estrangeria. Dimensió universal dels drets humans: documents eclesials que en parlen.

3— En l'àmbit del perfeccionament democràtic s'ha dit:

a) constatar millores i mirar d'avançar en els àmbits polítics, econòmics, cívics i eclesials.

b) «No deixar sols els polítics». Ser crítics i no deixar de pressionar.

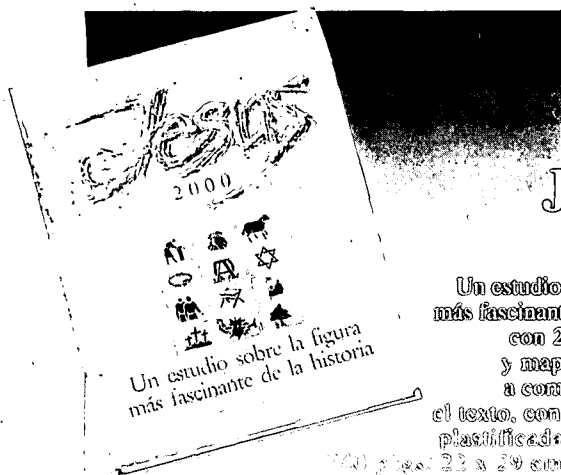
Aquestes són les conclusions (els fruits) de les Jornades estatals de Justícia i Pau.

Tarragona

S'ha restaurat la façana de l'església de Santa Maria la Major

Joan Boronat

MONTBLANC— La façana de l'església arxiprestal de Santa Maria la Major ha estat restaurada. L'obra ha comportat onze mesos de treball i ha costat uns deu milions de pessetes. Un nombre públic va assistir a l'acte inaugural de la rehabilitació de la façana que va comptar amb la presència de l'arquebisbe de Tarragona Ramon Torrella, el president de la Diputació tarragonina, Josep Mariné; l'alcalde de Montblanc, Andreu Mayayo; i el delegat de la Generalitat a Madrid, el montblanquí Josep Gomis, entre altres personalitats. Els treballs de restauració ara continuen al pinacle dret de l'església. L'avantprojecte de l'any 1990 contempla la restauració total de l'edifici amb un cost de 230 milions de pessetes. A la restauració de la façana la Diputació de Tarragona ha aportat cinc milions de pessetes.

JESÚS 2000

Un estudio sobre la figura más fascinante de la historia con 200 fotografías y mapas que ayudan a comprender mejor el texto, con sobrecubierta plastificada a todo color.
700 pags. 23 x 29 cm., 3.675 ptas.

PABLO VI Y JUAN XXIII

Propulsores del mayor acontecimiento eclesial del siglo XX:

EL CONCILIO VATICANO II

PABLO VI, UN PAPA ACTUAL
Duración: 50'. 2.995 ptas.

JUAN XXIII, EL PAPA DE LA BONDAD
Duración: 50'. 2.995 ptas.

VIDA DE PABLO VI
J. L. González-Balado
176 págs. 1.100 ptas.

VIDA DE JUAN XXIII
J. L. González-Balado
160 págs. 1.000 ptas.

Podrá encontrar todos estos productos en la librería SAN PABLO:
Vía Laietana, 38 (muy cerca de la Catedral)
08003 BARCELONA
Tel.: (93) 268 12 54
Tel. y Fax: (93) 268 37 30

El gran libro de los ICONOS RUSOS

El gran libro de los iconos rusos
La primera historia completa del icono desde los orígenes hasta nuestros días.
Vladimir Ivanov. 232 págs.
con 160 láminas fotográficas
(formato 24 x 30 cm). 2.ª ed. 9.600 ptas.

Aproximaciones a los iconos
Marie-Françoise Gioraud. 96 págs.
con láminas a color
(formato 13 x 17 cm). 950 ptas.

Iconos de Cristo y de santos
María Donadeo. 112 págs.
con láminas a color
(formato 12,5 x 20 cm). 1.100 ptas.

Iconos de la madre de Dios
María Donadeo. 144 págs.
con láminas a color
(formato 12,5 x 20 cm). 1.100 ptas.

VÍDEO

Iconos, los ojos de Dios
Duración: 30'. 3.500 ptas.

¡GRATIS!

Re llena y envíanos el cupón. Recibirás totalmente gratis y sin compromiso el hermoso tríptico de la Trinidad de Rublev y el Boletín mensual de NOVEDADES "SAN PABLO".
(Únicamente en la dirección abajo indicada)

Nombre
Apellidos
C. P.
Localidad
Provincia

SAN PABLO

Resina, 1 - 28021 MADRID
Tel.: (91) 798 74 26/27
Fax: (91) 505 20 50

Entrevista al director general de la Germandat

Tortosa

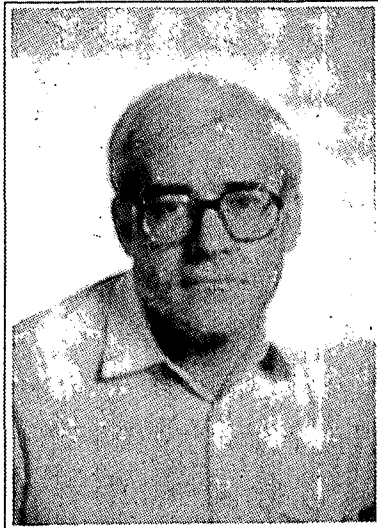
«Calen sacerdots que impactin en la vida i en el cor dels homes»

J. Blanc i Bahima

TORTOSA.— Mn. Francisco Lansac és l'actual director general dels Sacerdots Operaris Diocesans. Recordem que aquest Institut secular va ser fundat pel beat Mn. Sol, a Tortosa i que té projeccions a Espanya i a Amèrica. A l'actual director, aragonès de naixement però molt vinculat a Salamanca per la direcció de l'editorial Síguemé, li ha tocat participar en la beatificació dels màrtirs de la Germandat. Per això l'hem entrevistat.

—La frase «a la Germandat li manca una irrigació sanguínia», pronunciada per Pedro Ruiz de los Paños, el 1936, vostè com l'explicaria?

—Quan va dir aquesta frase, profètica en gran mesura, és perquè estava convençut que la Germandat, com qualsevol altra institució eclesial, necessitava i necessitarà sempre fer visible, en la seva pròpia carn, la creu del protomàrtir

Francisco Lansac és el director general dels Sacerdots Operaris Diocesans

Jesús, com a recordatori i compromís permanents de l'amor a Déu i als homes fins a les últimes conseqüències. La Germandat no pot perdre de vista aquestes exigències.

—Per què sols van ser beatificats nou operaris?

—Perquè per iniciar el procés de beatificació de persones martiritza-

des calen testimonis de la seva mort i en aquell moment sols es disposava de testimonis dels nou màrtirs que han estat beatificats. Però ara s'ha iniciat el procés d'altres operaris màrtirs del trenta que enalteixen la història de la Germandat.

—De quina manera la gràcia dels nous beats influirà en els seus col·legis i seminaris?

—Desitjo que es renovi la pròpia vida dels operaris diocesans, centrada a manifestar més nítidament la santedat de Déu. Som estirp de sants i això ha de constituir el contingut fonamental de la nostra pròpia identitat. I també desitjo que sigui un impuls de noves vocacions per a l'Església.

—Ens podria explicar algun detall important de Mn. José M. Peris Polo, que va ser educador dels seminaris de Tortosa i Barcelona?

—Quan llegim la documentació que en tenim i pels testimonis, la

Germandat se sent molt orgullosa d'aquest operari. Quina pedagogia més ferma i quina tendresa reflecteix la seva vida! Sense protagonismes, sense estridències, sense ambigüitats. Calen sacerdots com José María, que impactin en la vida i en el cor dels homes i els condueixi a optar pel millor des de l'animació i el respecte a la pròpia llibertat.

Per això acostumo a dir que la crisi de vocacions en l'Església, en gran part és crisi dels qui fan la crida. Quina oferta representa per als joves la nostra pròpia vida de sacerdots? Tinc molta por que ens man-

qui la passió i l'ardor per tot allò que comporta la nostra vocació: passió de viure amb el goig i la llibertat de ser allò que som, en una set insaciable de lliurar la vida a fons perdut entre els qui ens necessiten, i atendre l'Esperit de Déu que ens crida.

—Ens podria resumir la seva vivència de la beatificació del passat 1 d'octubre?

—Hem experimentat les beatificacions com un do de Déu a la seva Església, sobretot per comprometre-la en el camí de la santedat. I ens ha de conduir a interpretar el martiri d'aquests germans en el context d'avui. Nosaltres hem de ser profetes apassionats del sentit i de la coherència personal i social, sense no oblidar mai la urgència de la sincera reconciliació. És dir en veu alta que la fermesa d'una vida teològica i un amor fins al final són més forts que la mort.

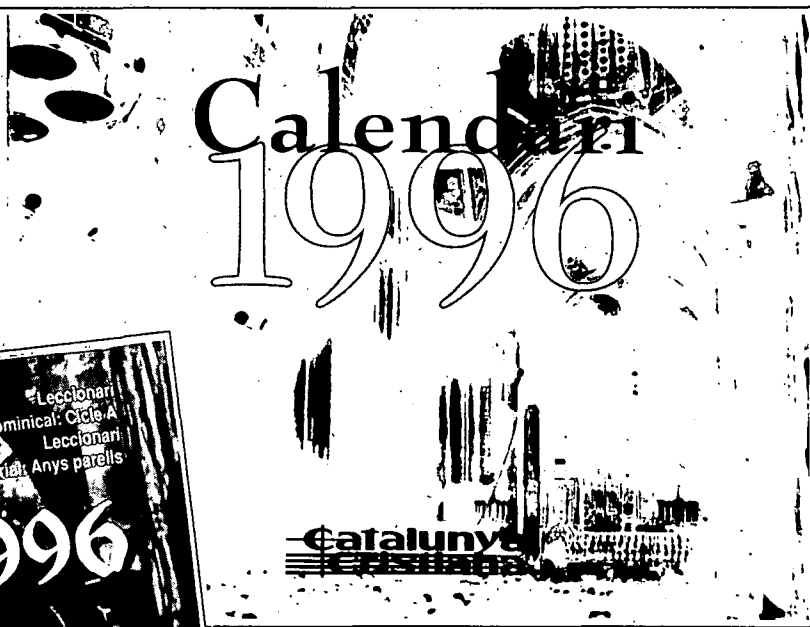
Ha mort mossèn Josep Sirisi

J.B.B.

PRATDIP.— A la serralada de Llaberia ha mort, recentment, un prevere fill de família levítica, Mn. Josep Sirisi, que va tenir cura de diverses parròquies entre les quals destacaríem: Vinaròs, Santa Bàrbara, Ascó i Flix. Es dona la circumstància que en dues setmanes han mort quatre capellans vells, si bé se n'han ordenat dos de joves.

Calendaris «Catalunya Cristiana» per al 1996

Calendari mural

Calendari litúrgic

Us oferim el «Calendari Litúrgic» corresponent al nou any. Diu el bisbe Joan a la presentació: «Com a fruit del Concili, llegiu més la Bíblia, mediteu-la, pregueu més amb ella... Deixeu que el Senyor us treballi per mitjà dels sacraments...», i hi afegeix: «Aquest llibret esdevé una invitació discreta i constant, al llarg de l'any litúrgic, a posar en pràctica totes dues exhortacions conciliaris.»

Tant el litúrgic com el Calendari mural, a més d'ajudar-nos a viure cada dia de l'any amb «Catalunya Cristiana», són eines pràctiques i útils; ens ho demostra el fet que són molts els qui ens en compren per regalar.

Els podeu demanar ja des d'ara.

Ara ve Nadal... per això us convidem

A VISITAR LA NOSTRA EXPOSICIÓ
tot proposant-vos d'adquirir-hi

**Figures de pessebre,
imatges i altres objectes
d'artesanía**

produïts als obradors monàstics
de les «Germanetes de Betlem»

**Reproduccions de peces
del Romànic català**

elaborades pels Artesans retaulistes

I també un assortit de
contes ben actuals
per als més menuts.

Del 2 de novembre al 4 de gener
(llevat dels festius)
d'11 a 1 i de 5 a 7 de la tarda.

Amb la col·laboració de LA FORMIGA D'OR

Associació d'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA
Pl. Urquinaona 11, 3r. 3a. A
08010 Barcelona

Barcelona

Jornades celebrades amb motiu del VIII centenari del seu naixement

Antoni de Pàdua, un sant per al segle XXI

BARCELONA.— Durant els dies 23, 24 i 25 d'octubre es van celebrar, en la comunitat eclesial de Sant Francesc d'Assís, Franciscans Conventuals, unes animades Jornades Antonianes amb motiu del VIII centenari del naixement del sant portuguès. L'assistència va sorprendre molt gratament.

Sergi Barredo

Cada dia les dues xerrades i un debat obert van apropar el sant més popular de l'Occident cristià, i ens van presentar un Antoni totalment insospitat i summament suggestiu, que té molt a dir a la societat i als cristians de les acaballes del segle XX.

Més enllà del *sant dels miracles*, Enrique Parra, en una primera i imprescindible aproximació, va oferir una visió global d'Antoni de Pàdua, i va delimitar els seus trets. Per la seva banda, Sergi Barredo va desenvolupar la seva condició de missioner i excepcional predicador i comunicador de masses en una societat medieval en plena evolució i transformació. L'especialista en espiritualitat,

El pare Juan Antonio Adánez, especialista en espiritualitat antoniana, en un moment del debat

Juan Antonio Adánez, va oferir unes pinzellades clau de l'espiritualitat antoniana. Amb mestria, pròpia d'un rigorós investigador, Gonzalo Fernández-Gallardo, va tocar el tema, sempre polèmic dels *miracles* antonians, i va posar l'accent en una visió crítica. L'últim dia, Valentín Redondo, provincial dels Franciscans Conventuals, va analitzar, amb la competència d'un especialista, les dificultats per les quals va passar Fernando Martins (o Antoni de Pàdua) en la seva decisió de seguir la vocació del

canònic regular de Sant Agustí a Lisboa i Coimbra i més tard de franciscà. Va clausurar el cicle de conferències el rector de la comunitat Sant Francesc d'Assís, Àngel Mariano Guzmán, amb la visió d'Antoni com a home d'Església, que tot i sentir un profund amor per ella denuncia tota estructura de pecat.

Un nou profeta per al món actual

Les conclusions a què van arribar les Jornades Antonianes van ser que sant Antoni de Pàdua és un nou profeta, dels que calen en la nostra societat i en l'Església. El seu missatge ressona amb energia, llibertat i esperança a favor d'una revitalització del compromís cristià, individual i col·lectiu i de la *nova evangelització* d'una societat, com la nostra, marcadament agnòstica i secularitzada.

Com ha manifestat recentment la Conferència Episcopal portuguesa: «Les celebracions del centenari representen una oportunitat per posar de manifest la figura històrica del sant, els trets del qual encara no estan prou definits, i la seva obra, gairebé sempre oblidada, quan no deformada. Amb tota raó, cal considerar sant Antoni com una de les figures capdavanteres de la nova època».

Urgell

Amb 16 seminaristes

El seminari d'Urgell inaugura el curs 1995-1996

Sergi Barredo

LA SEU D'URGELL.— El bisbe Joan, amb el claustre de professors i una representació del presbiteri diocesà, va inaugurar el curs acadèmic 1995-1996 del Seminari Diocesà. Enguany, s'han matriculat 16 seminaristes, els del curs anterior més sis procedents de Colòmbia.

Després de cantar el *Veni Creator Spiritus*, Ramon Porredon, secretari del Seminari, va llegir la memòria del curs anterior. El prevere Manuel Pal va fer la lectura de la ponència *La formació de los valores del futuro pastor*, lliçó pronunciada pel rector del Seminari d'Oviedo al XXIV Encontre de Rectors i Formadors de Seminari Majors. A continuació, professors i seminaristes van assistir a la inauguració de la primera fase de les obres realitzades a l'església del Seminari de la Seu, edifici que darrerament presentava un acusat deteriorament. A la missa de l'Esperit Sant, celebrada a la capella del Seminari, el bisbe Joan Martí Alanís va concedir els ministeris de lector

i acòlit al seminarista Carles Albert Ospina, de Colòmbia, i el va admetre com a candidat al clergat.

Per al curs 1995-1996 la distribució dels 16 seminaristes serà la següent: tres faran la iniciació pastoral a Guissona, Sant Julià de Lòria i Artesa de Segre, tres estudiaran teologia a Barcelona, i la resta cursaran estudis eclesiàstics al Seminari diocesà de la Seu d'Urgell.

Tres ordenacions sacerdotals

Durant aquest curs, els tres aspirants que fan la iniciació pastoral seran consagrats diaques i preveres, així ho han previst els responsables del Seminari. Són Antoni Elvira, de Tremp; Carles Albert Ospina, de Bogotà; i Salvador Solsona, de Barbens. Amb ells, en els tres darrers anys, hauran estat ordenats preveres vuit seminaristes, fet que palesa una rebrotada vocacional i garanteix el servei pastoral de les parròquies.

Fets i criteris

RAMON TORRELLA CASCANTE

Arquebisbe de Tarragona i Prímat

La virtut de la fortaleza

La fortaleza és una de les quatre virtuts cardinals. Abans de ser una virtut especial és una disposició general de la fermeza, una condició necessària per a l'exercici de qualsevol virtut.

Es converteix en virtut especial si la persona es proposa enfortir-se per superar la debilitat de la sensibilitat. La fortaleza, quant a virtut, està orientada vers opcions bones i no pas vers utilitats egoïstes.

No s'ha de confondre la fortaleza amb l'enduriment o amb l'orgull. Ni la intrèpidesa davant els grans mals és virtut, sinó la que s'ofereix al servei d'una causa gran.

La teologia moral ha considerat sempre com una part de la fortaleza una virtut que s'anomena *magnanimitat*. En el seu sentit etimològic hi ha una directa referència a la grandesa d'ànima: en ella trobem una disposició, l'excés de la qual es diria ambició desordenada, i el seu defecte, pusil·lanimitat, és a dir, petitesse d'ànima.

Perseverança i constància són idees molt properes a la fortaleza. Una i altra es refereixen a la *força* que permet *tenir i mantenir* un projecte malgrat les amenaces i els perills.

Fem la distinció entre perseverança i constància a partir de l'experiència humana que ens ha ensenyat no solament a no tenir por del perill exterior dels fracassos, sinó també el perill interior insidiós i no menys greu del temps.

La perseverança és la força contra els obstacles; la constància és la victòria sobre el temps. Es produeix fatalment un lent i profund *desgast* que pot afectar un dia la persona acovardida i impotent davant una tasca que va emprendre amb entusiasme i que va continuar amb bona voluntat.

S'ha d'acceptar el fet d'un *envelliment* inevitable de les coses, de les empreses i d'un mateix. No podem comptar amb la il·lusió de les facilitats i amb l'entusiasme del començament. Hem de pensar que l'impuls dels inicis disminuirà i que aleshores hem de *recolzar-nos* en la força de la nostra voluntat i, per tant, reconèixer la importància que té que creixi la nostra fortaleza.

Ni les dificultats ni el desgast no podran res si la virtut de la fortaleza ha arrelat profundament en la nostra voluntat.

Lleida

Vic

La parròquia de Sant Joan Baptista compleix 100 anys

Jaume Montaña

LLEIDA— Recentment, s'han complert 100 anys de la consagració de l'actual temple parroquial de Sant Joan Baptista, una commemoració que ja es va celebrar el 24 de juny amb una solemne eucaristia que va presidir el bisbe de Lleida Ramon Malla i van concelebrar els mossens de la parròquia, Ramon Freixes i Josep Miarnau, entre d'altres.

En aquesta efemèride, la parròquia de Sant Joan ha publicat un desplegable il·lustrat amb fotografies que parla dels 100 anys de vida del nou temple, dels complements escultòrics i dels altars de Sant Joan, dedicant també unes referències a Juli de Saracibar arquitecte que començà el temple actual, encara que va ser acabat per l'arquitecte lleidatà Celestí Campmany. L'edifici és d'estil neogòtic, molt propi dels temps de transició i revalorització d'estils anteriors, una avançada

del que seria el modernisme català.

A més, el desplegable dóna altres informacions, de manera que hom pot assabentar-se que s'esmenta l'església de Sant Joan en un document de 1152 i que en l'*Ordinatio Ecclesiae Ilerdensis* del bisbe Guillem Pere de Ravidats (1168) ja és parròquia. Però el temple antic, després de patir diverses modificacions, serà enderrocat el 1868 per l'Ajuntament durant la revolució de setembre.

La història del nou temple comença amb la consagració feta pel bisbe Josep Messeguer i Costa, bisbe de Lleida de 1890 a 1905. A Mn. Manuel Fanero, primer rector de la parròquia en aquesta nova etapa, el van succeir en el càrrec Mn. Carles Martí, Mn. Josep Rius, Mn. Eusebi Ferrerri, Mn. Antoni Garriga, Mn. Josep Borràs i Mn. Celestí Mauri, assassinat el 17 d'agost de 1937. A partir de l'any 1938 van ser rectors Mn. Fausto

Josep Rius, Mn. Joan Rosell, Mn. Jaume Bertran, Mn. Lluís Borràs, Mn. Ramon Macarulla, Mn. Josep Agustí i el que ho és avui, Mn. Ramon Freixes.

Sant Joan ha estat durant molts anys la parròquia més gran de la ciutat, molt diferent d'avui. En aquells primers temps els camps que li pertanyien arribaven fins l'ermita de Grenyana, els Magraders, la Bordeta i la finca de Torreribera.

L'any 1930 es va celebrar el centenari de la Medalla Miraculosa, i l'organització dels actes va estar a càrrec de la Sra. Maria Murillo, dona de molta empena i molt devota d'aquesta advocació mariana, que va ser l'ànima promotora de la Residència la Miraculosa del carrer bisbe Messeguer, per a senyores grans. Cal recordar també la Santa Missió de Lleida de l'any 1954, en la qual el temple de Sant Joan va ser un dels centres principals.

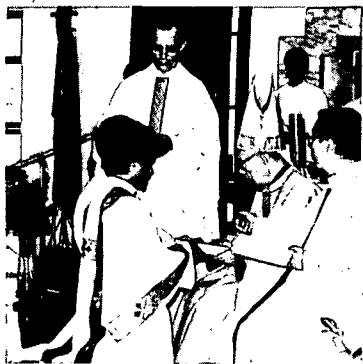
Celebració dels 50 anys del campanar de Sant Cristòfor

C.C.

CAMPDEVÀNOL— S'ha celebrat el 50è aniversari del campanar de l'església de Sant Cristòfor. Des de 1945 senyoreja els teulats del poble i constitueix l'element més emblemàtic de la població. Entre els diversos actes commemoratius destaca la conferència de Mn. Salvador Bardulet. Amb motiu d'aquesta efemèride s'ha editat un llibre on es resumeix la història parroquial d'aquests darrers 50 anys. A la parròquia de Campdevànol, a més de la catequesi i la vida litúrgica, el MIJAC i el Consell Pastoral, trobem iniciatives com la publicació trimestral de «PASSES», òrgan d'informació parroquial i local, així com la celebració de l'Aplec de la parròquia d'Estiula, que té un nombre ben petit de fidels: set, constituïts per una sola família.

Elecció d'arxiprestos per al proper quinquenni

VIC— Després de dues votacions, han estat elegits arxiprestos i confirmats pel bisbe de la diòcesi Josep M. Guix, per un període de cinc anys, els mossens següents: Salvador Bardulet i Palau per l'arxiprestat de Vic; Joan Soler i Martín per l'arxiprestat del Ripollès; Jaume Campalans i Serradell pel del Ter-Collsabre; Joan Casas i Griera pel del Lluçanès; Jordi Rossich i Prat pel del Moianès; Climent Rodergas i Vila pel de Guillerries-Congost; Melitó Tubau i Espelt pel de Manresa; el P. Antoni Costa Vall-llobera pel del Bages-Nord; Celestí Durich i Puertas pel del Bages-Sud i Joan Serrabassa i Faja pel de l'Anoia-Segarra.

EL CLERGAT NADIU PROMOU LA IMPLANTACIÓ DE L'ESGLÉSIA ALS PAÏSOS DE MISSIÓ

AJUDEM ELS SEMINARISTES NADIS

i Diguem ben alt que...

...la llavor ha arrelat i el Clergat Nadiu és el fruit d'unes Terres que necessiten l'ajut de l'Església.

...els missioners passen el testimoni a mans de Bisbes i Sacerdots Nadius.

...el Clergat Nadiu és el futur de la nostra Església i ara més que mai aconseguirem que les vocacions no es perdin per manca de mitjans.

...89.000 seminaristes joves es preparen per servir els seus pobles ajudats per les OBRES MISSIONALS PONTIFICIES. També ajudem els noviciats femenins i masculins de Missions.

Enguany aquests Cinc Seminaris majors depenen especialment de la nostra col·laboració per garantir el futur de l'Església en aquests països.

Seminari Sant Josep	Ikot Ekpene (Nigèria)	580 alumnes
Seminari Interdiocesà	Taegu (Corea del Sud)	268 alumnes
Seminari Sant Pau	Tabora (Tanzània)	215 alumnes
Seminari Sant Antoni	Sao Luis do Maranhao (Brasil)	73 alumnes
Seminari Sant Francesc de Sales	Huaraz (Perú)	64 alumnes

Constatem que l'ajuda als Seminaris és la millor inversió en favor de les Esglésies joves de Missions

- UNA BECA de 300.000 ptes. facilita 6 anys d'estudi
- MITJA BECA de 150.000 ptes. facilita 3 anys d'estudi
- UN CURS SENCER per 50.000 ptes.

PER A INFORMACIÓ I DONATIU
Adreceu-vos a les Delegacions Diocesanes de Missions de Catalunya:

08002 BARCELONA C/ Bisbe, 5 Tel. (93) 317 91 94	17004 GIRONA C/ Albareda, 15 Tel. (972) 20 32 97	25002 LLEIDA Plaça de Sant Josep Tel. (973) 26 76 39	25280 SOLSONA Bisbat Tel. (973) 48 06 19
43003 TARRAGONA Pla de Palau, 2 Tel. (977) 23 34 12	25700 SEU D'URGELL Bisbat Tel. (973) 35 00 54	43500 TORTOSA Cruera, 5 Tel. (977) 44 07 00	08500 VIC C/ Santa Maria, 1 Tel. (93) 883 26 55

Dr. José-Román Flecha, catedràtic de Teologia Moral a la Universitat Pontifícia de Salamanca

«El teòleg és un pont entre Déu i la cultura contemporània»

Amb motiu de la inauguració del curs acadèmic 1995-96 de l'Institut de Teologia Espiritual de Barcelona, el Dr. José-Román Flecha Andrés, catedràtic de Teologia Moral a la Universitat Pontifícia de Salamanca, va ser convidat a l'acte perquè pronunciés la lliçó inaugural, que portava com a títol «L'esperança cristiana a l'ocàs de les utopies». Parlem amb el pare Flecha sobre la teologia, «aquella recerca científica del coneixement de la veritat a partir de la fe cristiana».

Miquel Àngel Codina

—Dr. Flecha, quina és la missió de la teologia dins el món actual?

—La teologia, com la matemàtica, la física o la geometria, posseeix un munt de nivells. Per una banda, si la teologia es concep com una reflexió racional sobre la fe que vivim, penso que tot cristià hauria de ser teòleg per esbrinar i estudiar el llenguatge sobre Déu i el llenguatge de Déu. Per altra banda, tenint en compte el seu propi estatut epistemològic, la teologia ha de reflexionar avui dia sobre Déu, sobre l'obra de Déu i sobre la presència de Déu en una societat que sovint pretén viure en la secularització.

Els estudis teològics a Espanya han estat reconeguts recentment pel Ministerio de Educación y Ciencia. Més que el seu reconeixement acadèmic, cal que la teologia reivindicui una audiència, és a dir, que dins l'Església, sigui vista pels fidels cristians com una necessitat de formació permanent en la fe. De portes enfora, la teologia ha d'aprendre a dialogar amb diferents ciències (sociologia, antropologia, psicologia, etc.) del nostre món contemporani.

—Algunes persones poden preguntar-se si té sentit parlar avui dia de Déu. Professor, vostè què els diria?

—La lliçó inaugural d'aquest curs acadèmic de la nostra Universitat Pontifícia de Salamanca, impartida per una filòsofa, va ser força interessant perquè tractava de contraposar la filosofia a les ciències exactes. Entre d'altres qüestions, la ponent va afirmar que les ciències ens ajuden a des-

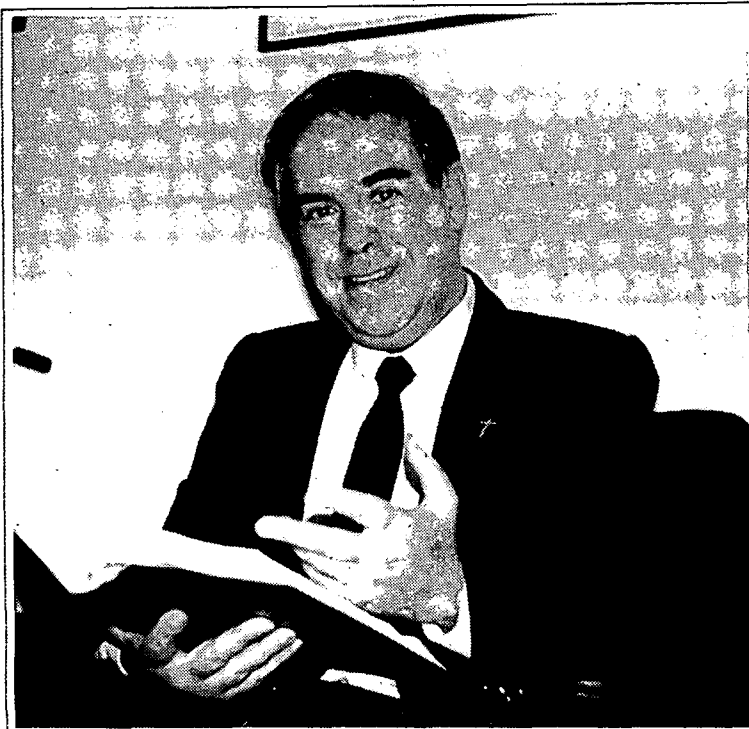
cobrir aspectes ocults de la realitat fàctica però que no ens poden donar una resposta sobre el sentit últim de l'ésser humà. Per això, en aquests moments necessitem també pensar en Déu i parlar de Déu.

A mesura que les ciències ens proporcionin més explicacions sobre el món que habitem, més necessitem Déu. De vegades hem obligat Déu a fer treballs que no li corresponien, a ser la X que explicava el gran teorema de l'univers: la interpretació del món material. La gent pot pensar que si els científics ens van revelant de mica en mica tots els misteris del nostre món, Déu serà cada

«La formació espiritual ha d'ocupar un lloc privilegiat en la vida de cadascun dels fidels, ja que tots estan cridats a créixer ininterrompudament en la intimitat amb Jesús, en la conformitat amb la voluntat del Pare i en el lliurament als germans en la caritat i la justícia».

(Joan Pau II, *Christifideles laici*, 60)

cop més inútil. Mentida. Déu tindrà més temps —ho dic amb certa ironia— per dur a terme la seva comesa: estimar-nos, demostrar-nos el seu amor, perdonar-nos i

El Dr. Flecha afirma que «el teòleg ha de cercar els camins d'accés per transmetre la Paraula de Déu als individus de cada època»

ajudar-nos a descobrir el significat últim de l'existència humana.

—Parlem ara de la relació, de vegades tensa i divergent, entre els teòlegs i la jerarquia eclesial. Caldria més diàleg entre ambdues parts?

—Sí. A l'Estat espanyol, però, se celebra cada any una trobada entre bisbes i teòlegs. Ens escoltem mútuament i dialoguem. Hi ha una vella dita africana que diu el següent: «Un arbre que cau fa més soroll que no pas tot el bosc que creix». És veritat. Quan la jerarquia o el Vaticà té problemes amb un teòleg concret, això és notícia. Però arreu del món són milers els teòlegs que desenvolupen la seva tasca i no tenen cap mena de problemes

amb la jerarquia atès que són capaços de coordinar la fidelitat amb la creativitat. Això no obstant, sempre hi ha hagut i hi haurà persones que es desvien de l'or-

todòxia i d'altres que, sense desviar-se'n, proposen una harmonització entre la fe i la cultura contemporània que pot esdevenir escandalosa. Així mateix, cal assenyalar que les dificultats poden sorgir no tan sols dels teòlegs massa progressistes sinó també dels que es queden ressorats.

—Expliqui'ns el seu parer sobre la tasca que ha de realitzar el teòleg.

—Un teòleg no és un tautòleg, és a dir, no és un altaveu ni un repetidor de la veu de la jerarquia eclesial. El teòleg no ha d'anar al darrera del que diu el magisteri, sinó al contrari, ha d'anar al davant. M'agrada comparar el paper del teòleg amb el paper de Josué i Caleb, enviats per Moisès a descobrir i explorar la terra promesa. Ells havien d'anar davant del poble i, fins i tot, davant de Moisès. El teòleg també ha de fer això. Ha de treballar per poder transmetre les dades perennes i eternes de la fe en un llenguatge actual i entenedor per als homes i

les dones d'avui.

—Quins són els reptes que han d'assolir encara els teòlegs?

—Karl Barth, teòleg calvinista suís, manifestava que per fer teologia li era imprescindible tenir en una mà la Sagrada Escripura i, en l'altra, el diari. El teòleg ha de cercar els camins d'accés per transmetre la Paraula de Déu als individus de cada època. Perquè pugui ser entès allò que comunica —i acceptat com a Paraula de Vida, Evangeli i Bona Nova— ha d'estudiar filosofia, art, poesia, llengües, el contingut de la fe, la circumstància concreta dels pronunciaments dels concilis, la revelació i les seves fonts, ... però, per una altra banda, ha de llegir el diari. Si no ho fa, serà transmissor d'una Paraula que no trobarà oients. Aquests són els dos reptes fonamentals dels teòlegs. Certament, el teòleg és un pont entre Déu i la cultura contemporània.

—Quins són els trets característics que ha de tenir tota Facultat de Teologia?

—En primer lloc, ha de ser professional. Cal que tingui els mitjans i l'equipament adients per a la recerca científica del coneixement de la veritat a partir de la fe cristiana. El fet de ser creients no ens eximeix de ser estudiosos i treballadors. Una Facultat de Teologia exigeix als seus alumnes que dediquin moltes hores a estudiar seriosament les fonts de la revelació però, alhora, que analitzin la cultura actual. Seria molt positiu que la Facultat s'obris a la interdisciplinarietat; que visqui un *ecumenisme científic* (cooperació amb altres ciències, arts i cultures), un *ecumenisme religiós* (diàleg amb altres doctrines, cristianes o no cristianes) i un *ecumenisme cultural* (col·laboració amb altres facultats de Teologia o centres docents d'arreu del país o del món).

Residencia Geriátrica BON VITURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convalescències. Poques places.

Tel. 427 44 53.

MARGARITA COMELLAS

MARGARITA COMELLAS
CENTRAL DEL AUDIFONO

ESCOLTI BÉ!

- Solucioni la seva pèrdua auditiva amb un audífon adequat.
- Aprofiten: descomptes del 30%
- Estudi gratuït.
- Piles a preu d'escàndol!
- No trigueu, acabem l'estoc!

Rosselló 51, entl. 4a. - 08029 BCN - Tel. 419 41 78 - Línia 5 Est. - Entença

Avisos i comunicats

BARCELONA

FUNDACIÓ MISSATGE HUMÀ I CRISTIA

Av. Diagonal, 460, 3r - 08006
Tel. 415 30 06 - Fax. 415 14 49

• **PARRÒQUIA DE LA MARE DE DÉU DEL ROSER** (Gran Via de les Corts Catalanes 796, Barcelona).— Dins dels actes commemoratius del 75è Aniversari de la Parròquia, el 17 de novembre, en el temple parroquial, a les 21 h., concert per la Coral Som, sota la direcció d'Angelina Sallés.

• **MOVIMENT DE CENTRES D'ESPLAI CRISTIANS.**— El 18 de novembre de 1995 a les 10 hs., a l'Escola Tècnica Professional El Clot, c/ València 680, Taula Rodona sobre el tema *Una pedagogia atenta a les necessitats d'avui*. Intervindran: P. Enric Puig, S.J., Dr. en Pedagogia; Jesús Vilar, Mestre i Pedagog, professor de la Diplomatura d'Educació Social; Carme Romia, Dr. en Pedagogia, Psicòloga i Mestre, Coordinadora del Seminari Educador per la Pau; Pere-Joan Giralt, Psicòleg, Professor de la Diplomatura d'Educació Social, Professor de l'Escola de l'Esplai i membre del Consell Directiu del MCEC.

Actuarà de moderadora, Teresa Hernández, Pedagoga, Professora de l'Escola de l'Esplai i responsable de la Zona 15 del MCEC.

• **ORQUESTRA AMICS DELS CLÀSSICS** (Ausiàs Marc, 26, 8è D. 80, 08010 Barcelona. Tel. 315 03 99).— El 22 de novembre, festa de Santa Cecília, a les 8 del vespre, celebració de l'Eucaristia, que presidirà Fra Vicente Igual Luis, op. El 26 de novembre, a la Sala d'Actes de la Delegació Territorial de l'ONCE, c. Calàbria 66, 2a. planta, a les 11.15 hs. Concert amb obres de Purcell, Haendel, Morera, Toldrà i Britten. Direcció Andreu Biosca i Tost, sots-director de l'Orquestra.

• **ACADEMIA CATÒLICA DE SABADELL.**— Dijous, 23 de novembre, a les 8 del vespre, a l'Auditori Lluís Carreras, conferència a càrrec del P. Evangelista Vilanova, sobre el tema: *L'Espanya de Franco i el Vaticà II, reflexions en el 30è aniversari del Concili Vaticà II*.

• **GRUP DE PREGÀRIA JOVE.**— Amb motiu dels treballs de restauració que es duen a terme a la Capella de Marcús, ens trobarem durant el proper Advent a la Parròquia de Sant Cugat del Rec, c/ Princesa 21, els dissabtes a les 20.15 h. Per tenir un bon començament, el diumenge, 26 de novembre, a les 6 de la tarda, en Toni Deulófeu ens ajudarà a introduir-nos en aquest camí. Per informació, Tel. 319

63 09 (Pilar) i 319 00 87 (P. Josep M.)

• **COL·LEGI CRIST REI.** (Passeig de la Vall d'Hebron, 28-34, Barcelona).— Diumenge, 26 de novembre, a les 12 hs. solemne celebració eucarística, en la qual prendrà part la Coral Mare de Déu del Coll. A continuació festival al pati del Col·legi. Tothom hi és invitat.

• **SALA IFAC.** (Carrer de Santaló, núm. 80, Barcelona).— El 28 de novembre, a dos quarts de nou del vespre, presentació del tercer volum de *Les fonts franciscanes. Llegendes de sant Francesc d'Assís*, escrites per autors anònims i traduïdes per Francesc Gamissans. La presentació del llibre serà a càrrec del Sr. Ramón Folch i Camarasa, Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya.

• **ASSOCIACIÓ D'EX-ALUMNES DEL COL·LEGI BENAURADA VERGE MARIA (Maria Ward)** (c/ Copèrnic, 55, Barcelona).— Dijous 30 de novembre, a les 18.30 h., Celebració de l'Advent. Conferència sobre el tema: *L'Institut Ascot i la marxa del nostre orde a nivell mundial*.

• **RR. MISSIONERES DEL SM. SAGRAMENT I MARIA IMMACULADA.** (Passatge dels Camps Elisis, 8. Tel. 215 42 41, 08008 Barcelona).— Preparació del dia de la Immaculada: del 30 de novembre al 7 de desembre, a les 19 h. rés del

Sant Rosari, Vespres, i a les 20 hs. Eucaristia, amb reflexions sobre la Immaculada Concepció, a càrrec del P. Eduardo Bakale. El 8 de desembre, es clouran els actes amb la solemne Eucaristia a les 12h.

• **ENTESA JUDEO-CRISTIANA DE CATALUNYA.**— Dijous, 30 de novembre, a les 19.45 h. en la Sala Claret, c/ Llúria 5, Barcelona, conferència a càrrec del senyor Manuel Forcano, Secretari General de la A.R.C.C.I i professor d'hebreu a la Universitat de Girona, sobre el tema: *Els estudis d'hebreu a Espanya: Les traduccions modernes a les llengües de l'Estat*.

• **COMUNITAT DE JESÚS** (Joan Blanques, 10. 1er. - 08012 Barcelona. Tels. (93) 213 41 10 i 213 05 87).— Celebració de l'Aniversari de la mort del germà Carles de Foucauld. Tindrà lloc el 2 de desembre, a la Parròquia de Santa Bernardeta, del barri de Torrebaró, de Barcelona. S'iniciarà a les 5 de la tarda amb una reunió oberta a tothom i d'intercanvi fratern, i a les 18.30 h. Eucaristia compartida amb la comunitat parroquial. Hi son invitades les 9 Fraternitats que s'inspiren en l'espiritualitat del Germà Carles, i que hi ha actualment a Catalunya.

• **RECÉS PER A RELIGIOSES.**— Tindrà lloc el 3 de desembre, primer diumenge d'Advent, a la Casa d'Exercicis de Sarrià, c/ Carrasco i Formiguera 32. Començarà a les 10 del matí,

i acabarà a les 5 de la tarda. Serà dirigit per Sr. Cardenal-Arquebisbe, Dr. Ricard M. Carles.

SOLSONA

• **FESTA DE SANTA CECÍLIA A CASSERRES** (Berguedà).— El 22 de novembre, a les 11 del matí, a l'església parroquial, Eucaristia concelebrada presidida pel bisbe de Solsona, Mons. Antoni Deig. A les 12, visita a l'Exposició d'art, i dos quarts d'una, a la mateixa església parroquial, vetllada i presentació del llibre *50 anys de la festa de Santa Cecília a Casserres, 1945/1995*. A dos quarts de tres, dinar de germanor.

• **RECÉS PER A JOVES AL MIRACLE.**— «A la recerca d'un projecte de vida», dies 25 i 26 de novembre, amb el P. Josep-Enric Parellada. Informació i inscripcions: Casa d'Espiritualitat, tel. (873) 48 00 45.

TORTOSA

• **MANS UNIDES.**— El diumenge 26 de novembre celebrarà Assemblea. A les 10 del matí i a la Casa d'Espiritualitat.

• **PATRONAT ESCOLAR OBRER DE LA SAGRADA FAMÍLIA.**— Jornades de Doctrina Social de l'Església. Tema: *Marginació*. Els dissabtes de 16 a 20 h. Diumenges, de 9.30 a 13 h. Calendari del curs: 16 i 17 de desembre 1995; 1996: 28 i 29 de gener; 23 i 24 de març; 25 i 26 de maig. Per informació, tel. 4411 85.

102 Viatge Cultural

DIA 26 DE NOVEMBRE

VISITAREM: LA GLEVA, (Manlleu)

Commemoració naixement

Mn. Cinto - ROCAPREVERA

(Torelló), - COLL DE BARCONS -

JOANETES - HOSTALETS D'EN BAS

- SANTUARI DEL FAR - VIC

Preu: 4.000 ptes., inclou viatge, propines, sorteig de llibres i dinar al restaurant. Per reserves de places truqueu a **ULTRAMAR EXPRES**. Tel. 301 17 98.

La sortida serà a les 7,30 del matí del carrer València xamfrà Balmes.

Preguem als participants en els viatges, que assisteixin a la missa vespertina del dissabte en els seus llocs de costum, ja que no podem garantir la tornada en hora hàbil per complir el precepte dominical.

AVÍS: La direcció del Viatge Cultural es reserva el dret d'anul·lar l'excursió i de modificar l'itinerari anunciat durant el viatge si les circumstàncies ho aconsellen.

O.T.: ULTRAMAR EXPRESS GC4MM

PREGUEM AMB EL SANT PARE JOAN PAU II

Aquest mes de novembre el Sant Pare ens demana pregàries perquè els desanimats, que tinguin temptacions de suïcidi, tornin a trobar en l'amistat dels altres l'interès per la vida i el seu valor per a l'eternitat.

Antoni M. Serrallonga, s.j.

Sentim a dir «ja no hi faig res en aquest món». Ho diuen persones que no troben sentit a la seva vida. De vegades només reflecteix un estat depressiu; d'altres pot arribar a ser la temptació de suïcidi. L'augment en el nombre de suïcidis manifesta la crisi d'una civilització. És per manca de valors religiosos i pèrdua del sentit del més enllà. En els joves pot influir també la manca d'un futur engrescador.

La vida terrena és el camp on sembrem la collita de l'eternitat. La nostra vida, unida al sacrifici de Crist, sempre té un valor redemptor. Aquesta és l'arrel de l'espiritualitat de l'Apòstolat de l'Oració. No podem dir mai amb raó que no servim per a res. Pregant vivim units a Crist Salvador.

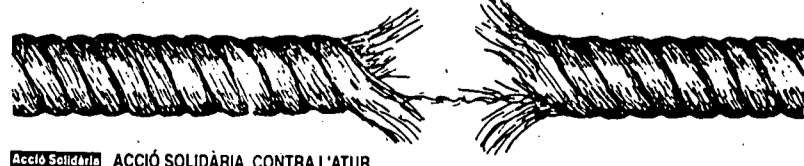
Intenció missional

El Sant Pare també ens demana pregàries perquè creixi l'amor i el respecte per la vida humana i la seva dignitat.

La vida humana és do de Déu. L'home és fet a imatge i semblança de Déu. No hi ha cap altre ésser tan digne a la creació. Respectar els drets humans és l'únic camí per arribar a una vida humana digna.

AJUDA'NS

MOU-TE
CONTRA
L'ATUR

ACCIÓ SOLIDÀRIA CONTRA L'ATUR
FUNDACIÓ
Riera St. Miquel 1, bis 4r. 2a.
Telèfon 217 41 08
08006 BARCELONA

INFORMEU-VOS DEMANANT EL FULLETO

El primer ministre d'Israel Isaac Rabin, pronunciant a Tel-Aviv el seu últim discurs a favor de la pau. Moments després cauria assassinat

Oriol Camps

Hi ha qui no vol la pau

Aquesta és la trista realitat: hi ha qui no vol la pau. I en nom del seu fanatisme proclama la guerra, i la practica vilment. Assassina a qui vol seriosament la pau, la cerca, i gairebé està a frec d'aconseguir-la... Això és el que ha esdevingut a Jerusalem, amb l'assassinat del cap del govern israelià, Isaac Rabin. Ell que havia fet la guerra, que havia estat un heroi de guerra, ha mort màrtir per la pau...

L'assassí, un fanàtic jueu, dels que es diuen ortodoxos ha estat el braç executor d'una minoria que s'entesta a imposar les seves opcions ultres, sense adonar-se, potser, que s'han llançat en braços d'un ideal totalitari igual al que els sacrificava als camps de concentració de Dachau, Bunchenbal, i altres centres d'extermini. Són aquells que no s'han adonat encara que imposar-se amb la raó de la força no serveix de res, només per criar odi...

Hom arriba a la conclusió que tots els extremismes porten al mateix fi: a l'odi entre persones, a l'odi entre pobles, a la guerra.

Rabin moria assassinat, i els instigadors van creure que així no s'arribaria a la pau. Els islamistes extrems també s'han alegrat del fet... Els diaris han publicat una imatge d'un dels caps de la rebel·lió palestinesa,

d'un altre fanàtic, amb una terrible expressió d'alegria en saber la notícia. Ells haurien volgut fer el mateix.

Però la reacció internacional no s'ha fet pas esperar. Caps d'Estat i de govern han acudit al funeral de Rabin, i des del rei de Jordània, Hussein, al president egipci Mubarak i al president dels Estats Units han proclamat la bonesa dels treballs del difunt a favor de la pau, i han proclamat el seu suport al seu successor en el càrrec, el fins ara ministre d'Afers Exteriors, Simon Peres, per donar continuïtat a la

El tandem Chirac-Juppé que ha hagut de fer front a la primera reorganització ministerial, qualificada de «crisi»...

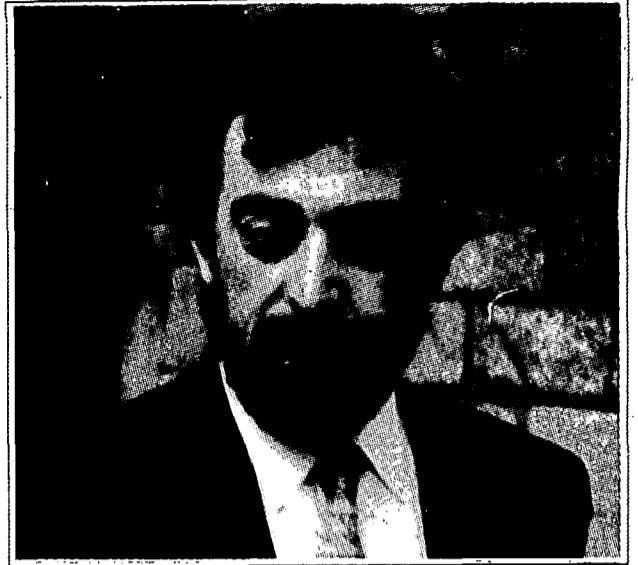
tasca d'aconseguir la pau.

I malgrat tots els extremismes, totes les dificultats que aquests generen, la pau arribarà. Perquè malgrat tots els extremismes, hebreus i musulmans estan condemnats a conviure i, finalment, es convenceran que és millor viure en pau, que és millor respectar-se mútuament...

França: una crisi llampec

Així pot qualificar-se la crisi de govern que el dimarts 7 d'octubre es va plantejar i que el mateix dia va quedar resolta amb una reorganització total de l'executiu francès. La veritat és que en aquest primer govern presidit per Juppé hi havia elements que no responien a la realitat. Podríem dir que era el fruit, només, del triomf electoral de Chirac. Però, de fet, amb aquests aproximadament cent vuitanta dies s'han demostrat algunes incapacitats que ara han estat eliminades. El nou govern és més reduït i enfocat a resoldre els problemes que s'havien empitjorat o creat de nou. És potser el govern realista que li calia a Chirac. Dintre de poc és possible que es vegin els resultats d'aquesta crisi llampec que, de fet, ha alterat mínimament la vida dels rancesos. A més, ha estat ben rebuda

Mirador

El ministre d'Interior i Justícia del govern espanyol, J. A. Belloch, que ha qualificat de «poc seriosa i poc meditada» l'actitud dels fiscals italians contra el Cardenal Carles

perquè la borsa va animar-se pel fet de conèixer la dimissió presentada per Juppé.

L'opinió del ministre Belloch

Enmig de l'aldarull sensacionalista produït per les denúncies dels fiscals italians que instrueixen un procés contra delictes de tràfic d'armes i blanqueig de diner negre, i que donant fe a les declaracions d'uns «penedits» han posat en entredit el Cardenal Arquebisbe de Barcelona Ricard Maria Carles, ens arriba la veu, inesperada per cert, del ministre espanyol d'Interior i Justícia el qual comentant el fet ha dit que «li sembla poc seriosa i poc meditada» la demanda dels fiscals. El ministre Belloch també va dir que li sembla «molt greu» que s'estigui qüestionant «l'honorabilitat de Mons. Carles» si els elements que aparentment justifiquen la petició formal ja tramitada pel jutge italià no estan «veritablement acreditats». El ministre també va afirmar que li sembla «molt negatiu que es pugui projectar una imatge de presumpció de culpabilitat a través d'aquest mecanisme». Belloch va afegir que la petició de compareixença del Cardenal es tramita formalment des del Ministeri d'Afers Exteriors a través del Ministeri de Justícia i Interior, però que són els tribunals els qui després han de valorar el contingut del requeriment formulat pel jutge italià per tal que l'Arquebisbe declari com a testimoni. Nosaltres afegiríem després d'aquesta opinió: Gràcies, senyor ministre"

L'esperit comunista, present a les presidencials poloneses

Miquel Àngel Codina

El socialdemòcrata Aleksander Kwasniewski i el cap d'Estat sortint, el liberal Lech Walesa, competiran a la segona i definitiva volta de les eleccions presidencials que se celebraran el proper 19 de novembre a Polònia. La primera volta dels comicis —que va donar un percentatge igualadíssim de vots entre ambdós candidats, tot i que amb un lleuger avantatge del líder ex-comunista— va ser presentada davant l'opinió pública com una mena de plebiscit a favor o en contra de l'empremta comunista, encara present a la societat polonesa. És el segon cop que, des de la caiguda del comunisme el 1989, els polonesos elegeixen un president democràtic.

Aquestes eleccions han deixat ben palès el restabliment de l'enfrontament directe i bipolar entre dos bàndols oposats. D'una banda, els partidaris de l'esquerra socialdemòcrata (identificats amb l'economista Kwasniewski) i de l'altra, els seguidors de l'antic sindicat Solidarnosc (Walesa continua sent-ne el símbol viu per excel·lència). Això va comportar que els onze candidats restants quedessin visiblement enrera en la cursa principal. Jacek Kuron, ex-dissident i dirigent de la centrista Unió de la Llibertat, va quedar tercer i Jan Olszewski, líder de la dreta anticomunista, va assolir la quarta posició. La gran derrotada a la primera volta fou Hanna Gronkiewicz-Waltz, presidenta del Banc Nacional, i l'única dona candidata.

Aconseguir l'ingrés de Polònia a la Unió Europea i a l'Aliança Atlàntica, consolidar la democràcia parlamentària pluralista, solucionar els problemes socials i enfortir el dinàmic creixement d'una economia de lliure mercat constitueixen els objectius primordials tant de Kwasniewski com de Walesa, atès que el contingut dels seus programes és força semblant. Sota la presidència de Walesa, la taxa de creixement del producte interior brut del 5% corresponent a l'any passat augmentarà a finals del 1995 al 6,5%, el més alt a tota l'Europa central postcomunista. Amb el Parlament i el Govern en mans dels comunistes reformats, Lech Walesa intenta evitar la formació de l'anomenat *triangle roig* i manté esperances de renovar el seu mandat presidencial durant cinc anys més.

Els Mitjans de Comunicació i el sistema de valors de la societat

Josep Miró i Ardèvol

Dies enrera el coordinador de temes científics de *La Vanguardia*, Vladimir de Semir, es queixa en un article de la manca de programes d'entreteniment cultural a la TV, fins i tot a les TV públiques, com els dos canals de TVE i els dos catalans. És aquesta una opinió estesa i generalitzada: malgrat que les cadenes públiques estan subvencionades, unes pel pressupost de la Generalitat, les altres pel de l'Estat, marginen l'entreteniment cultural a les hores de més baixa audiència. I si això succeeix amb la cultura, amb la ciència, encara és molt pitjor l'interès per les dimensions i inquietuds religioses de la persona. Quan apareix la qüestió religiosa en hora de màxima audiència és normalment amb connotacions morboses o polèmiques, i els programes de divulgació escassos, gaire bé inexistents —com a TV3—, són a més emesos en franjes horàries marginals. Aquesta és una primera realitat amb la qual coexistim. Els grans mitjans de comunicació com la TV obliden les dimensions culturals i religioses de la persona.

La revolució del nostre temps

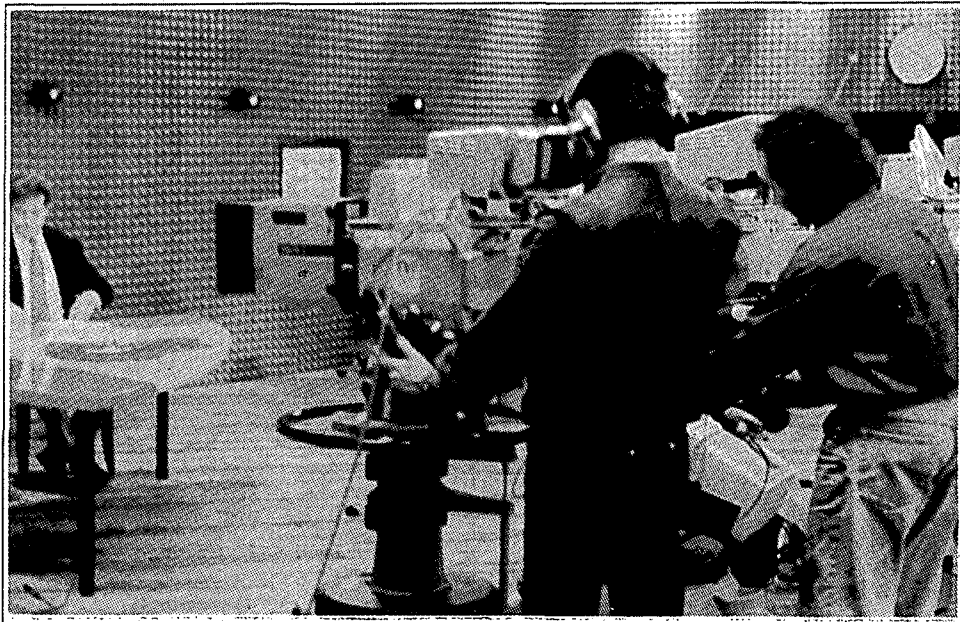
La comunicació massiva, preferentment àudio-visual feta en temps reals, són junt amb els grans moviments de capitals a escala mundial, els dos factors més revo-

lucionaris i nous del nostre temps. Cenyint-nos al primer, cal dir que la seva importància prové de la seva capacitat per construir imaginaris personals en cada un de nosaltres. En el grau i forma en què ho assolim, la situació del subjecte, la passivitat, la formació, és una variable essencial. Les altres són la intensitat de missatge, i la quantitat de temps d'exposició. Avui existeix un consens científic suficient com per afirmar que la màxima influència es dona en subjectes amb febles estructures interiors i elevades quantitats d'exposició. L'exemple paradigmàtic és el nen de 4 a 8 anys que s'empassa cada dia hores de televisió.

Els mitjans de comunicació de masses són coetanis de la II Guerra Mundial. Primer fou la ràdio —a Espanya a partir dels anys 50 i 60— i el cinema.

La ràdio actuava a través de l'oïda, obligava per tant a imaginar amb referents visuals propis, elaborats per la nostra pròpia percepció. Era un estímul no una substitució. El cinema ja proporcionava imaginaris aliens i molt intensos, però en dosis molt baixes, atès que la freqüentació difícilment superava els dos programes dobles a la setmana, de manera que difícilment la majoria de la gent veia més de 4 hores de cinema setmanal. Després ha estat la TV. Els seus efectes són molt més poderosos, perquè si bé la intensitat de la percepció és menor, la població s'empassa cada dia tantes o més imatges de les quals abans veien

La comunicació massiva és un dels factors més revolucionaris del nostre temps

en una setmana. La TV ens fa funcionar amb referents visuals —com el cinema— aliens, però amb molt més quantitat d'exposició. A més el cinema comporta determinats nivells de sociabilitat (sortir de casa, les activitats prèvies i posteriors —una copa, sopar— anar-hi amb la família, amb els amics). La TV en contrapartida és autista; si bé es visiona en col·lectivitat molt sovint només serveix per quedar reclosos en nosaltres mateixos. Fins i tot, hi ha famílies que tenen dificultat per relacionar-se entre els seus components si no hi ha la TV com a referent central que orienti la conversa.

Aquesta és una altra realitat amb la qual vivim: el mitjà de comunicació predominant, la televisió, crea imaginaris aliens a la nostra realitat i ho fa per acumulació de temps, més que per intensitat.

Els continguts: parlem per exemple del pit i cuixa

El tercer element a considerar és com omplen el seu temps —l'espai en els escrits— els mitjans àudio-visuals.

En aquesta ocasió voldria remarcar una primera característica precisament perquè és poc tractada. Els *mass media*, la TV en primer terme; també els de suport paper, i en molta menor mesura la ràdio, estan obsessionats pel sexe. I en això hi ha una paradoxa molt interessant. Molts d'aquests mitjans així com els estats d'opinió que els acompanyen, acusen l'Església precisament; d'aquesta obsessió que es manifesta en ells amb tanta força. Si acudim al l'anàlisi de l'estructura de comunicació —el temps o els cm² que ocupa la informació en qüestió— podem constatar com els temes relacionats amb el sexe ocupen un lloc molt segun-

dari en les comunicacions d'Església. Repassin per exemple *Catalunya Cristiana*, *Ràdio Estel*, el *Full Dominical*, els escrits del nostre Arquebisbe, les encíclics de Joan Pau II o el Catecisme i ho constataran. El temps o espai dedicat a temàtiques relacionades amb el sexe és escàs, marginal.

Un cop més la realitat, els fets, assenyalen una cosa diferent a la qual ens volen fer creure. No és en l'Església on impera l'obsessió sexual, sinó en la societat i els seus mitjans de comunicació.

Els programes de TV tenen un fort component de pit i cuixa. La publicitat en fa ús i abús. Fins i tot, el nou producte de *Coca Cola* a base de fruites, s'inventa un complicat argument a base de Maoris per vendre una inexistent possibilitat afrodisíaca: el sexe és tan utilitzat instrumentalment que sovint es perden els límits no ja del pudor —una categoria moral— sinó del ridícul —una categoria intel·lectual.

Un altre factor objectiu que permet la mesura objectiva són les pàgines senceres de publicitat sobre casos de prostitució en la premsa escrita. No els sembla un indicador fantàstic de la hipocresia social: la prostitució al carrer s'intenta amagar, i simultàniament se li atorguen pàgines a l'*Avui*, a *La Vanguardia*, a *El Periódico*, amb textos a cavall entre l'al·ludida propensió al ridícul i la pornografia. La raó de la diferència de tracte és econòmica. Cap diari vol perdre els ingressos d'una o dues —segons el mitjà— pàgines diàries de

publicitat d'aquesta mena.

La nostra premsa, fins i tot la més *ben pensant*, nostrada o conservadora, ingressa diners per fer publicitat de la prostitució. Aquest és un altre fet, una altra realitat

La presència necessària

De forma molt breu hem pogut constatar alguns fets que es desprenen de la realitat comunicacional que ens envolta pel que fa a la

«El mitjà de comunicació predominant, la televisió, crea imaginaris aliens a la nostra consciència i ho fa per acumulació de temps, més que per intensitat»

«La màxima influència de la televisió es dona en subjectes amb febles estructures interiors i elevades quantitats d'exposició»

TV i el seu menyspreu per les inquietuds culturals, científiques i religioses. La seva capacitat d'influir per pura i simple acumulació d'hores. L'obsessió sexual de la majoria de mitjans. No són òbviament els únics fets però emmarquen una situació que no és beneficiosa per la persona, i que malgrat la seva importància no és atesa coherentment pels cristians. Difícilment podrem difondre els missatges de Déu dins de la nostra realitat, si no som capaços de connectar-la tal com és i tot seguit articular-ne la presència necessària.

**Primera trobada de curs
(dissabte, 25 de novembre de 9.45 a 19 h.)**

**VOLS MOTIVAR ELS TEUS
ALUMNES? MOTIVA'T TU!**

a les 9.45 conferència a càrrec del
Dr. Francesc Torralba

Professor de filosofia de la Universitat Ramon Llull
Centre salesià Martí Codolar
(Cardenal Vidal i Barraquer, 1)

Per a més informació i reserva del dinar: Montserrat Sardà, 453 44 99 o Mercè Lajara 379 15 20

La mostra «Religió» es presenta del 21 al 23 de gener de 1996 a Chartres

Un gran aparador d'objectes de culte

Glòria Carrizosa

La segona edició de Religió, el saló professional d'objectes de culte i dels proveïdors de les esglésies i del món cristià, tindrà lloc del 21 al 23 de gener de 1996 en el Parc d'Exposicions de Chartres, a 86 km. de París. Nicole Peyronnet, fundadora i presidenta del Saló va presentar aquesta iniciativa novedosa a Barcelona i va convidar les empreses i els artistes catalans que vulguin exposar les seves creacions perquè s'hi apuntin com més aviat millor per incloure els seus productes en el catàleg.

En la seva primera edició, Religió, que ocupa un espai de 5.000 metres quadrats, va acollir 300 expositors, si bé aquest any hom confia doblar aquesta xifra. «És un saló petit, però està considerat com el més prestigiós a nivell internacional en el seu àmbit. Religió vol esdevenir el punt de trobada dels protagonistes del món cristià. Per això presenta tots aquells materials: objectes, llibres i serveis que responen a la demanda dels religiosos i laics de les esglésies catòlica, protestant i ortodoxa.

«Volem esdevenir l'aparador més creatiu en aquest gènere. Ens

Nicole Peyronnet, fundadora i presidenta del Saló va presentar aquesta iniciativa a Barcelona

interessa que ens visiti un sacerdot d'una petita parròquia, compari els preus en el catàleg i s'assabenti de l'amplia oferta que hi ha». I és que aquest saló professional ofereix tot

tipus de productes, com els millors equipaments en calefacció i so per a les esglésies, llits i matalassos per a les comunitats religioses, i fins i tot hi ha concessionaris de

cotxes que presenten models més senzills i econòmics per sacerdots i laics vinculats amb l'església.

Tres dies d'expositors i conferències

Religió obrirà les seves portes el diumenge 21 de gener amb una jornada dedicada a la catequesi. El programa inclourà, tant per part catòlica com protestant, diversos temes relacionats amb el despertar de la fe entre els més joves. S'hi presentaran llibres, programes d'informàtica... el que és necessari per a l'ensenyament de la catequesi.

El segon dia es dedicarà a l'acollida de les persones en els edificis religiosos. Hi participarà Mons. Calime, membre del Consell encarregat de la Pastoral de Turisme, com també la revista mensual *Panorama* i el diari *la Croix*. Durant tot el dia es presentaran casos concrets, com per exemple l'acollida de visitants a la catedral de Sevilla o a la basílica d'Assís i s'oferiran realitzacions tècniques amb sistemes àudio-visuals, d'il·luminació, informàtica, etc.

El darrer dia es parlarà sobre la conservació del patrimoni artístic de les esglésies. S'hi debatran qüestions jurídiques, de relació amb

l'administració, de transport i restauració d'obres d'art, de seguretat com marcar els objectes religiosos d'alguna forma que, en cas de robatori permetin identificar-los a les cases d'antiguitats, etc. També es presentarà el concurs *Un patrimoni pel demà*, organitzat per *Pelerin Magazine*.

Per Nicole Peyronnet, l'èxit d'aquesta iniciativa vol dir que «la religió és un tema de plena actualitat que viu i s'adapta als nous temps». Religió, que està adherit a la xarxa Promosalons amb 47 delegacions arreu del món, per l'edició d'aquest any comptarà amb expositors de diversos països, entre els quals destaquen artesans de Jerusalem, artistes nord-americans, libanesos, italians, belgues...

La directora de Religió va informar que aquells professionals catalans que fan objectes de culte o altres temes relacionats amb el funcionament de les esglésies encara són a temps, fins a primers de desembre d'inscriure's en el Saló. Poden dirigir-se a:

NPLM

60, rue du Dessous des Berges

75013 París

Tel. 53 82 81 80

fax: 53 82 81 29

Solemnitat de Jesucrist Rei de l'Univers

en el Temple del Sagrat Cor de Jesús del Tibidabo

Dia 25 de novembre de 1995, a les 23.15 hores:

Vetlla Extraordinària de l'Adoració Nocturna.

S'imposaran les insígnies als nous Adoradors, als Adoradors Veterans i als Veterans Constants

La Coral l'Estol de cantaires dels Hostalets de Pierola animarà amb els seus cants la Vetlla de Crist Rei.

Es convida a tots els Adoradors —tant diürns com nocturns— els seus familiars i amics.

A les 22.30 hores, sortirà de la Plaça Lesseps, cantonada Pérez-Galdós, un autocar amb destinació al Tibidabo. Tornarà al lloc d'origen al voltant de les dues de la matinada.

Dia 26 de novembre de 1995

Festa de Crist Rei

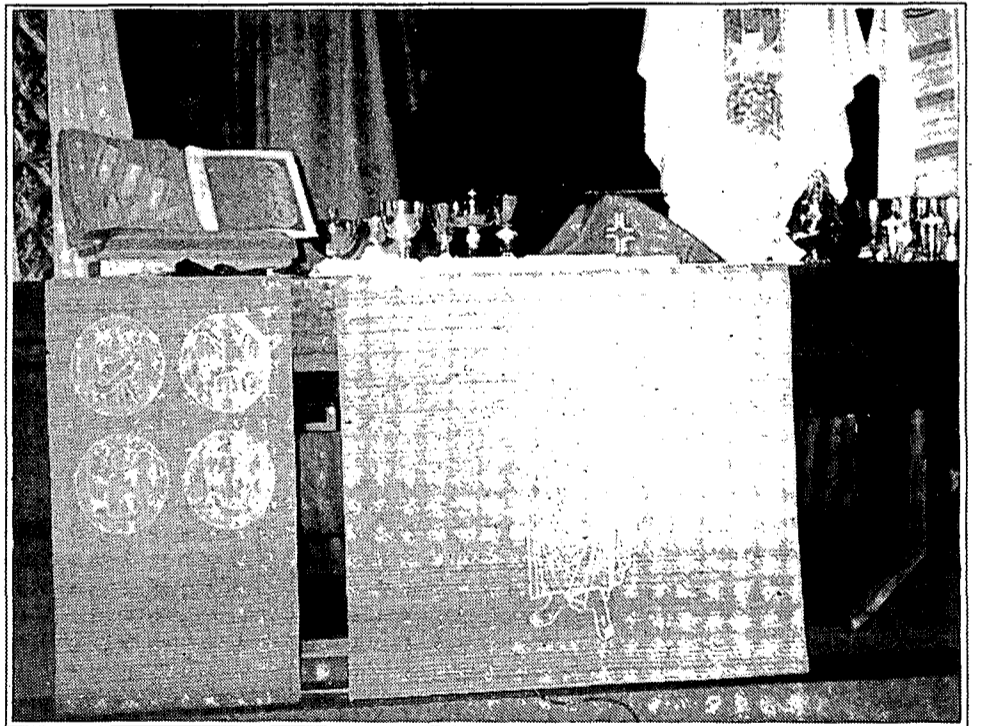
Horari de Misses: A les 8, 10, 11, 12, 13, 17 i 19 hores.

En les misses de les 12 i de les 13 hores s'imposaran els distintius a aquells Adoradors Diürns que ho sol·licitin.

La Coral Impromptu animarà amb els seus cants les misses de les 12 i de les 13 hores.

Sant Rosari, Vespres i Benedicció Eucarística a les 18 hores. El Santíssim està exposat —dia i nit— tots els dies a la Capella de l'Adoració Perpètua.

A Barcelona podem veure una mostra del treball que fan als tallers d'art litúrgic Slabbinck, principals expositors de «Religió»

Una petita mostra a Barcelona

Els tallers d'art litúrgic Slabbinck, que són un dels principals expositors de Religió, tenen una petita mostra permanent de les seves creacions a Barcelona, que es pot visitar al c/. Roger de Llúria, 5. És millor concertar abans la visita al tel. 301 08 87 (Carme Riera).

Els tallers Slabbinck van ser fundats l'any 1903 per Henrick Slabbinck, que va començar el seu propi taller a la ciutat de Bruges (Bèlgica), on encara avui en dia hi treballen unes 50 persones. El petit negoci familiar ha anat creixent amb el 90è. aniversari de l'empresa, Slabbinck va ser escollida el 1993 com a proveïdora oficial d'ornaments pel Congrés Eucarístic de Sevilla.

A l'exposició que es presenta a Barcelona hi ha tot tipus d'objectes relacionats amb el culte: imatges, petites icones, creus, roba per a l'altar, albes, estoques, casulles, algunes d'elles, veritables obres d'art brodades a mà amb fil d'or.

El llibre de la setmana

Diàleg amb
fantasmes reals

Cristóbal Sarrias

Des de fa molts anys molts lectors seguim amb fruïció, interès i certa nostàlgia la trilogia que va escriure José M. Gironella sobre la nostra trista Guerra Civil. Des de *Los cipreses creen en Dios*, fins *Ha estallado la paz*, passant per damunt dels cadàvers de *Un millón de muertos*, vam poder constatar l'autenticitat de qui explicava amb sinceritat una anècdota que podia ser personal del propi autor, però en la qual d'alguna manera tots ens hi sentíem al·ludits, fos quina fos l'edat que tinguéssim en aquella època. Si en *Un hombre* (Premi Nadal 1946) vam sentir cert neguit per no acabar de comprendre l'aventura personal del protagonista, i en *La duda inquietante* vam experimentar un sincer i respectuós refús davant els plantejaments que existien en la peripècia humana del sacerdot protagonista, trobem una profunda veritat en el testimoni de la *Carta a mi madre muerta*, comprenent que, al cap i a la fi, cada escriptor és lliure de

deixar constància en les seves obres tot allò que li dicta la inspiració i les circumstàncies.

El corazón alberga muchas sombras és un recorregut per la memòria i per l'entorn creador on s'ha mogut al llarg dels anys. Si una és capaç de conservar en el cor l'empremta que han deixat els molts personatges amb els quals s'ha trobat a través de les moltes lectures i de les múltiples experiències vitals i culturals, ha acumulat un tresor inapreciable. I Gironella, pel que es pot llegir en aquestes pàgines que acaba de publicar, ha aconseguit reunir-los a tots en l'àgora personal de la seva vida interior. I ha aconseguit la difícil síntesi de qui pot entaular diàlegs amb ells, relacionar-los, desxifrar les seves maneres d'enfrontar-se amb la realitat, intentar explicar-los i aconseguir que s'expliquin. És una tasca difícil, però en aquestes pàgines, encara acceptant que alguns dels protagonistes estan polaritzats per visions molt personals de l'autor, tots resulten vius, protagonistes actius de

José M. Gironella. *El corazón alberga muchas sombras*. Planeta, Barcelona 1995, 338 pàg.

la seva història i, fins i tot, de la nostra història. Ens conviden a escoltar-los, a intentar entendre'ls, ens irriteren quan s'enfronten amb la vida o entre ells i ens encisen quan veiem que, malgrat ser figures de prestigi, són dèbils i humans, i acaben per rendir-se a la realitat.

És alguna cosa així com en les nostres velles *Danzas de la muerte* on reis i doctors, papes i bisbes, camperols i cortesans han de sotmetre's a la llei de la seva finitud i de la seva limitació. Tots, des de Caïn al botxí Richard, passant per Gandhi, Joan XXIII, Golda Meier, Mao o Mozart, té el seu espai, en aquest teatre d'ombres del cor de l'escriptor.

La sardana i la dansa

Homenatge a Pep Ventura

Josep Ventura

El dia 5 de novembre l'Obra del Ballet Popular, conjuntament amb els Amics de la Sardana de Cornellà de Llobregat, va convocar totes les entitats sardanistes a Montserrat per tal de participar a l'homenatge en memòria de Pep Ventura, en un acte que tingué lloc al Camí dels Artistes del paratge montserratí dels Degotalls. Els actes, que s'inscriuen en el marc de les commemoracions del cinquantenari de l'Obra del Ballet Popular, s'iniciaren al migdia, amb una ballada de sardanes a la plaça del Monestir, amb la cobla Ressó i tot seguit es va fer l'homenatge al Mur de Pep Ventura.

CONCERTS.— Amb l'arribada de la tardor l'activitat sardanista canvia de fesomia i s'incrementen les commemoracions i els actes en locals tancats. Enguany, la Federació Sardanista de Catalunya i la Unió de Colles Sardanistes volen iniciar un seguit de concerts amb l'objectiu de donar a conèixer la música de cobla en ambients freqüentats per la gent jove. La primera d'aquestes vetllades se celebrà a la Universal de Barcelona, al carrer de Marià Cubí, 182, el dia 2 de novembre, amb l'actuació de la cobla Marinada, tot oferint un escollit programa de sardanes i obres de diferent tipologia escrites o adaptades per a cobla.

SOPAR DE CLOENDA.— També dintre dels actes del cinquantenari de l'Obra del Ballet Popular podem anunciar el sopar de clausura d'actes que es farà el dia 1 de desembre a l'Hotel Hilton, de Barcelona, amenitzat amb un concert per la cobla Mediterrània i un final de festa amb balls vuitcentistes. En l'acte s'homenajarà aquelles persones que hagin ocupat la presidència de l'entitat durant aquests cinquanta anys, o bé els seus descendents més directes. El preu del sopar és de 5.500 ptes. i les reserves es poden fer al telèfon 319 76 37, amb el prefix 93 si es telefona fora de les comarques barcelonines.

Parmigiano-Reggiano, un formatge únic al món

En aquest article parlarem del clàsic i prestigiós formatge italià conegut i apreciat arreu del món per les seves peculiaritats inimitables i úniques: Parmigiano-reggiano.

La qualitat del parmigiano-reggiano és el resultat de diferents factors, també inimitables: la llet de la zona típica, l'elaboració artesanal (la mateixa des de fa vuit segles), l'envelliment natural, el rigorós control de cada fase del llarg procés de producció, i l'acurat control que proporcionen un producte de sabor excel·lent, d'alt poder nutritiu i absolutament genuí.

Així el parmigiano-reggiano no es

fabrica, sinó que es fa, amb els bons mètodes antics, i amb l'art i saviesa del formatger; ja que una vegada fet s'ha d'envellir de forma natural durant dos o més anys. El miracle del perfecte envelliment està en les mans de la naturalesa.

Les propietats nutricionals del parmigiano-reggiano són molt bones ja que sobretot és un aliment complet, molt digerible i assimilable. Hom sap que 100 gr. d'aquest formatge és digerit en 40 minuts, contra per exemple unes 4 hores que és el que tardem en digerir una idèntica ració de carn.

El valor nutritiu de 100 gr. del produc-

te equivalen a 300 gr. de carn bovina, 700 gr. de truites o 570 gr. de llet.

El parmigiano-reggiano és un formatge amb una aroma que sedueix i amb un gust exclusiu; únic per exaltar el sabor de les pastes (i tants d'altres primers plats), aperitius, amanides, les fruites, etc.

Metges i especialistes de la nutrició concorden a assignar-li un paper molt important en l'alimentació diària per les seves excepcionals característiques nutritives; es recomana en les dietes dels esportistes, per a les persones de la tercera edat (per l'elevat contingut en calç i fòsfor; i per la seva fàcil digestibi-

litat que el fa completament assimilable), també és aconsellat pels pediatres com a aliment per a la primera infància.

Així, doncs, podem acabar dient que només parmigiano-reggiano és l'autèntic formatge parmesà, ja que en el mercat trobarem moltes imitacions. Podrem distingir l'originari per les inscripcions que duu, indicant el nom —gravat amb puntets—, en la crosta de cada formatge. Només així podrem gaudir d'aquest saborós aliment, necessari per a una alimentació gustosa i funcional.

Emilia Mas i Ortega

EL MENÚ DE LA SETMANA

1r. plat

ARRÒS A LA LLIMONA

Ingredients

140 gr. d'arròs, 1 ceba mitjana a rodanxes fines, pell ratllada d'una llimona, 50 gr. de mantega, 25 gr. d'oli extraverge d'oliva, 1 got de vi blanc sec, 1/4 de litre de brou, 1/4 got de xerès, 30 gr. de Parmigiano-Reggiano, sal, pebre.

Preparació

En una cassola amb parets altes, poseu-hi l'oli, la ceba i 20 gr. de mantega. Coeu-ho a foc lent, quan s'assequi, banyeu-ho amb el xerès. Quan la ceba estigui ben cuita tritureu-la i torneu-la a posar a la cassola. Apugeu el foc i afegiu-hi l'arròs que s'haurà de torrar durant 3 minuts. Banyeu-ho amb vi blanc. Salpebreu-ho. Continueu la cocció tirant-hi, a poc a poc, el brou bullent. Afegiu-hi la pell de llimona ràtllada. Barrejeu-ho bé. En l'últim moment, completeu-ho amb el Parmigiano-Reggiano ratllat. Distribuiu-ho en els quatre plats i serviu-ho ràpidament.

2n. plat

LLENGUADO SALTEJAT SEC

Ingredients

1 llenguado de 250gr. aproximadament, una mica de farina, 5 gr. de mantega, una mica de cervesa, 100 gr. d'enciam, 5 gr. d'oli i llimona

Preparació

Qualsevol filet de peix pla, galls o rèmol petit, es pot fer d'aquesta manera. Per treure 100 gr. de peix net cal un llenguado almenys de 250 gr.

El llenguado, al qual li haurem tret la pell negra, estarà diverses hores en remull amb la cervesa, un cop escorregut, arreboscu-lo amb farina copejant-lo entre les dues mans. Escalfeu la mantega a la paella i daureu el llenguado. Quan estigui, poseu-lo a la cassola per al forn amb mitja cullerada d'oli, salpebreu-lo i afegiu-hi 2 cullerades de cervesa, deixeu-lo al forn de 10 a 15 minuts.

Postre

MACEDÒNIA

Ingredients:

100 gr. de síndria
200 gr. de préssec
100 gr. de prunes

**PARMIGIANO
REGGIANO**

Cal = 700
Gr. Prot = 45
Gr. Lip = 30
Gr. Gluc = 110

Llibres

El sentiment poètic de Mossèn Climent Forner

L.I.B.T.

Aquest és el tercer volum de l'Obra poètica de Mn. Climent Forner, actual rector de Viver, Serrateix i Sant Joan de Montdarn, tres parròquies situades a l'extrem sud del Berguedà, tan estimat d'aquest sacerdot i poeta que, nat a Manresa, «és i se sent berguedà de tota la vida per ser fill de mare berguedana i per haver viscut a la ciutat de la Patum des dels 9 anys»; com molt bé diu el prologuista Jaume Huch i Camprubí. Si en els dos anteriors (*L'ull de Taüll*, 1983 i *Liridunvau, liridonvon*, 1989), el poeta canta la seva fe i la seva terra, en aquest darrer, tant com en els altres, la lírica forneriana s'esplaia a presentar-nos també aquests seus amors que té tan profundament arrelats a l'ànima i que traspuen sempre a través de les seves rimes.

Encara que el projecte d'aquest tríptic poètic fos de distribuir-hi els temes (poesia religiosa el primer; satírica i crítica el segon, i popular el tercer) jo m'atreviria a dir que Déu, la Verge Maria (sobretot en l'advocació tan berguedana de la Mare de Déu de Queralt) i els encontorns de la Berga que porta al cor, havien de ser presents en tots els tres llibres. És que dels amors que sobreixen del seu cor, cap poeta no pot desfer-se'n si vol ser sincer. Ara mateix em vénen a la memòria unes ratlles que el mateix mossèn va regalar-me com a pròleg d'un llibret meu d'aprenent de poeta que es va editar ja fa anys: «Estariem ben arreglats que un escriptor marxista, per exemple, pogués parlar de les seves conviccions i un escriptor

cristià, no... El que cal, evidentment, és que una i altra (poesia) siguin autèntiques».

Oidà, si n'és d'autèntica la poesia de mossèn Climent! Circumscrivint-nos a la que conté aquest volum direm que hi té una primera part, *La Benaurada*, que presenta uns bellíssims poemes a la Mare de Déu de Queralt: «Oh nom que fas / claror dins l'ànima, / si et diu amb veu / enamorada». La segona abraça des de poemes molt primicers fins al recent *Retorna Ítaca*: «Tomo del món cap al país dels pares, / ben decebut, cansat / de viure a mig camí d'aquesta vida / que és una lenta mort. / Qui salva Ulisses del seu llarg naufragi? / Salut, oh pàtria retrobada, Berga!».

La tercera part aplega una espigolada només (ai, la difícil tria!) entre la

molta poesia que l'autor ha escrit per atendre peticions familiars, d'amistat o simplement de «funció humanitària», perquè és ben sabut que ell no s'ha negat mai a escriure poesies per a la gent que les hi ha demanat en hores d'alegria o en moments de dolor i també que en totes elles hi ha autèntiques perles líriques ja que la seva ploma sap descriure sentiments i anhels del poble com si fossin seus. Perquè ho són o se'ls hi fa, és clar. Per últim, hi ha una quarta part, *La calaixera de la iaia*, en la qual, en sis calaixos s'hi recull de tot i força. Des del poema *Flordeneu* dedicat a la seva «germana Ma. Queralt que va morir als tretze mesos» («Cofre d'or, el meu cor tanca / el més tendre dels records: / la caixa blanca, tan blanca, / i tan bru l'enterraments») fins al *Plany per Catalunya* on canta ardidament la necessitat que tenim els catalans de lluitar sense descans a favor del nostre país: «Només serem si volem ser, només. / Només serem allò que vulguem ser... / Posem-nos drets talment un bosc de pins / cridant aurores dins la nit dels segles. / Alcem-nos de la pols com un sol home... / Només hi crec i amb una fe molt pura.»

Sóc conscient que això no és explicar el contingut d'un llibre, d'una joia literària com aquesta i d'altra banda, no ho pretenia. Només volia enllaminir-vos per encoratjar-vos a llegir i a meditar aquesta obra poètica que si conté moltes perles líriques, petites i de casa, no té res a veure amb poesia menor ni amb versos d'estar per casa, sinó ben al contrari.

Climent Forner. *Carrer Major*, 20. Ed. Columnalbí.

Crònica televisiva

L'important és participar

Miquel Àngel Codina

El proper 16 de desembre se celebrarà la quarta edició de *La Marató de TV3*, un programa especial, de periodicitat anual, que Televisió de Catalunya organitza conjuntament amb una o diverses entitats del camp de la sanitat per tal d'aconseguir recursos econòmics per a la investigació genètica sobre una malaltia amb forta incidència social. A més d'obtenir fons, aquesta cita televisiva de gran repercussió popular pretén sensibilitzar la població de Catalunya envers la realitat d'aquella malaltia alhora que ofereix el testimoniatge de persones implicades directament en el tema. Enguany la *Marató* versarà sobre les malalties cardiovasculars.

La primera convocatòria de *La Marató de TV3*, celebrada el 19 de desembre de 1992, va comptar amb la participació de la Fundació Internacional Josep Carreras per a la lluita contra la leucèmia com a entitat promotora. S'hi van obtenir gairebé 205 milions de pessetes que es van invertir en la creació del Registre de Donants de Medul·la Òssia. L'any 1993 la Fundació Catalana Síndrome de Down en va promoure la segona edició. S'hi van recaptar més de 391 milions de pessetes que van servir per finançar nombrosos projectes científics de recerca genètica sobre l'origen de la síndrome de Down. La Fundació August Pi i Sunyer, l'Institut de Recerca Oncològica, la Fundació Clínic per a la Recerca Biomèdica i l'Institut de Recerca de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau van impulsar el 1994 la tercera edició del programa amb l'objectiu de mobilitzar la població de casa nostra en benefici de la investigació sobre les causes del càncer. S'hi aconseguiren 505 milions de pessetes.

Aquesta gran operació, però, no es podria dur a terme si no hi hagués —a més a més d'un equip professional de televisió i l'ajut de diferents institucions— un col·lectiu de persones que, mogudes pel seu elevat sentit de la responsabilitat, col·laboren decididament en les tasques de suport de l'organització: els voluntaris, la majoria dels quals estan agrupats en l'Institut Català del Voluntariat. Una resposta cívica i solidària a les necessitats de la societat. Com a les maratons esportives, l'important és participar.

Veus d'Església

TELEVISIÓ

TV1

Dimarts 03.50 *Testimonio*: meditació sobre un tema religiós (catòlic).

TV2

Dissabte 10.30 *Últimas preguntas*.

Diumenge 08.45 *Tiempo de creer*.

11.00 *La Missa*: amb la participació de l'Orfeó Misericòrdia, de Canet de Mar (Maresme, bisbat de Girona), sota la direcció de Jaume Dotras; (director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Jaume Planas i Pahissa).

11.50 *Les esglésies de Catalunya*.

Dilluns 16.30 *Pueblo de Dios*.

CANAL 33

Dissabte 11.00 *Signes dels Temps*: el programa proposa la descoberta setmanal de diverses parròquies dels vuit bisbats catalans. Aquesta setmana visitarem la parròquia de Bonastre (arquebisbat de Tarragona).

—Presentació i conversa amb el rector de la parròquia i amb la corresponsable Rosa M. Roca, que hi exerceix el seu ministeri laical.

—La classe de religió a l'escola i la pregària dels infants.

—Conversa amb un pagès per tractar de la vida i la problemàtica dels agricultors.

—La vida i l'obra de Mn. Sanabre.

—L'obra artística de J.M. Jujol a la parròquia.

—Grups de matrimonis i Consell Pastoral.

—Comentari i presentació de l'Evangeli del diumenge.

(Director: Josep-Maria Pont).

Diumenge 00.30 *Signes dels Temps*: (repetició).

TELEVISIÓ DE MATARÓ (Canal 64)

Dv 17/11 20.30 *Creure avui*: Espai cultural: *L'ermita de Sant Simó*. Informatiu i Agenda; (director: Ramon Safont-Tria).

DI 20/11 13.00 *Creure avui*: (repetició).

Dv 24/11 20.30 *Creure avui: La solidaritat amb Bòsnia*; (director: Ramon Safont-Tria).

RÀDIO

FUNDACIÓ MISSATGE HUMA I CRISTIA

RÀDIO ESTEL (Barcelona: FM 106.6)

Cada dia:
de 07.00 a 22.00h.: Cada quart d'hora, butlletins d'informació: general, serveis, d'Església i cultura. Comentaris, cada mitja hora, després de la informació general i d'Església. Comentaris de l'Evangeli a les 7.30 i 21.30.

De dilluns a diumenge:

23.57 *Mirant endins.*
00.00 *Punt i Coma.*

De dilluns a dissabte:

01.00 *Dietari de música i músics.*
01.05 *Ràdio Vaticana.*
01.25 *Espurna d'alba.*

Dilluns

22.05 *Aquí Ràdio Estel.*
22.30 *Diàleg d'Església.*
23.00 *Panorama de cinema.*
00.03 *In Corpore sano.*
00.30 *Cova de clàssics.*
01.30 *Deliciosament instrumental.*

Dimarts

22.05 *Paraules d'amor.*
23.00 *Temps d'acció.*
00.03 *Versió original.*
03.30 *Perfil.*
01.30 *Deliciosament instrumental.*

Dimecres

22.05 *Sons i Ressons.*
22.30 *Converses amb la ciència.*
23.00 *Panorama Cultural.*
00.03 *Els veïns de l'escala.*
00:30 *Nit d'Estels.*
01.30 *Deliciosament instrumental.*

Dijous

22.05 *Més enllà del temps.*
22.30 *Tal dia com aquell.*
23.00 *En família.*
00.03 *Temps de paraula.*

00.30 *De persona a persona.*
01.30 *Deliciosament instrumental.*

Divendres

22.05 *Set dies a l'Església.*
23.00 *Encantats de conèixer-ho!*

00.03 *Calaix de sastre.*
00.30 *Fila 7.*

01.30 *Paraules de música.*

Dissabte

22.05 *Pedra angular.*
23.00 *Cova de Jazz.*
00.03 *Negra nit.*
00.30 *Les novetats a cau d'orella.*

01.30 *Paraules de música.*

Diumenge

19.00 *Eucaristia.*
21.55 *Raons per viure.*
22.03 *Mosaic.*
23.00 *La Gran Via.*
23.30 *Blue Velvet.*
00.03 *Amb molt de gust.*
00.30 *Estel de colors.*
01.30 *Dietari de música i músics.*
01.35 *Ràdio Vaticana.*
01.55 *Espurna d'alba.*

CADENA NOVA (Barcelona: FM 100)

Diumenge

09.05 *Informatiu religiós* (director: José Lazaro).

CATALUNYA MÚSICA (Barcelona: FM 101.5)

Diumenge

10.00 *La música religiosa: Anthems i Serveis. Why do the heathen so furiously rage together?, Z 65; Awake, awake put on thy strength, Z 1; Now that the sun hath veiled his light (An Evening Hymn), Z 193; I will give thanks unto the Lord, Z 21; O Lord, grant the King a long life, Z 38, de Purcell.*
11.00 Retransmissió de la missa conventual des de Montserrat.

CATALUNYA RÀDIO (Barcelona: FM 102.8)

Diumenge

15.05 *Paraules de vida: conversa sobre un tema d'actualitat des de l'òptica de la fe* (director: Francesc Romero).

COPE/RÀDIO MIRAMAR (OM 702)

De dilluns a divendres

20.30 *El Brocal.*
21.00 *El Espejo.*

Diumenge

08.30 *Letra y música: de temes religiosos.*
09.00 Retransmissió de la missa, des de les Carmelites Descalces de Terrassa.
09.45 *Testimoni: recull d'informacions i notícies de caire religiós.*
10.00 *Iglesia es noticia: informació diversa de les diòcesis, de la Conferència Episcopal Espanyola i de l'activitat del Sant Pare i de la Santa Seu.*
22.00 *La linterna de la Iglesia.*

RÀDIO 1 (RNE, OM 738; Barcelona: FM 88.3)

Diumenge

08.15 *La Misa de España* (des de Madrid).

RÀDIO 5 (RNE/Catalunya, OM 1.503)

Dissabte

08.05 *Fets i criteris: paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.*

Diumenge

08.15 *La Misa de España* (des de Madrid).

14.00 *Avui és el teu dia: informacions, comentaris i entrevistes.*

RÀDIO ANDORRA (FM 91.1-94.2)

De dilluns a divendres

07.05 *Déu vos guard! Santoral, reflexió i agenda.*

Diumenges i festius

09.00 *Santa Missa.*

RÀDIO BALSARENY (FM 105.7)

Diumenge

10.30 *La veu de la parròquia: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.*

RÀDIO BARCELONA (OM 666)

Diumenge

De 22.05 a 23.00h. *Objectiu, l'home: programa de valors humans. El cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista amb: Fra Josep M. Massana i Mola, franciscà, que ha estat missioner a l'Àfrica durant 21 anys. Al 1979 fou expulsat de Burundi, després va treballar a Malawi i va tornar a Burundi. Actualment, és a Barcelona perquè va ser amenaçat de mort; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» de l'arquebisbe Ricard M. Carles, de Barcelona (director: Josep-Maria Alimbau).*

RÀDIO CERVERA (FM 99.2)

Diumenge

08.00 *Cristians: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.*

RÀDIO CIUTAT DE BADALONA (FM 104.4)

Diumenge

09.45 *Vida i esperit.*

RÀDIO MARICEL (Sitges FM 107.7)

Divendres

De 20.00 a 20.30h. *La punta:* (director: Jordi d'Arquer i Terrasa).

RÀDIO MOLINS DE REI (FM 91.2)

Dissabte

09.00 *Obrim camins: programa de valors humans i cristians* (director: Octavi Sánchez).

RÀDIO POPULAR DE LLEIDA (OM 1.224)

Dissabte

13.40 *Iglesia es noticia: entrevista de caràcter humanístic-religiós i paraules del bisbe Malla, de Lleida.*

RÀDIO POPULAR DE TARRAGONA (OM 1.143)

De dilluns a divendres

19.30 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

Dissabte

13.50 *Fets i criteris: paraules de l'arquebisbe Torrella.*

Diumenge

PROGRAMES PER A MÉS D'UN MITJÀ

PRODUCCIÓ DE L'ARQUEBISBAT DE TARRAGONA

ESGLÉSIA VIVA: informacions, comentaris i entrevistes. L'emeten: Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Ràdio, i també:

Alforja Ràdio (FM 104.3) diumenge 09.00h.

Calafell Ràdio (FM 107.7) diumenge 09.20h.

Cadena Cope-Reus (OM 1143) diumenge 10.30h.

FETS I CRITERIS: missatge setmanal de l'arquebisbe Torrella (es publica a «Catalunya Cristiana»).

L'emeten: Ràdio 5, Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Ràdio, i també:

Calafell Ràdio (FM 107.7) dissabte 12h.

Ràdio La Canonja (FM 102.3) divendres 20h.

L'Espluga FM Ràdio (FM 107.4) dissabte.

Ràdio Falset (FM 107.0) dissabte, a partir de les 14h.

Ràdio El Morell (FM 105.7) dilluns, a partir de les 21h.

Ràdio Montblanc (107.0) diumenge, a partir de les 11 h.

Ràdio Santa Coloma de Queralt (FM 107.5) dissabte 13h.

Ràdio Sant Pere i Sant Pau (FM 101.0) dissabte, a partir de les 20 h.

Ràdio La Vilella Alta (FM 102.3) dissabte 12 h. i diumenge a les 13h.

EL MIRALL: Cadena Cope-Reus (OM 1143) dilluns 21h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE GIRONA

Departament de Ràdio: c/Albareda 15 pral 1a 17004 Girona; Tel (972) 22.27.75; Fax: 20.18.55.

ESGLÉSIA VIVA: programa setmanal de 30 minuts de durada amb reportatges i entrevistes d'actualitat cristiana, social i humana. Té les seccions: *La Paraula del Bisbe* (comentari setmanal del Bisbe de Girona), *A la ribera del Jordà* (reflexions escrites per Miquel Àngel Ferrés), *La Veu dels Joves* (comentaris de Jaume Reixach), *Notícies i El significat de l'Evangeli* (amb Pere Carreras). Algunes d'aquestes seccions canvien segons l'època de l'any. Presenta: Àngel Rodríguez. L'emeten:

Cope Figueres-la Jonquera (AM 1269-FM 88.0) diumenge 9.35h.

Ona Jove Riudellots (FM 104.0) dissabte 17.30h.

Ràdio Arenys de Mar (FM 91.2) diumenge 9.45h.

Ràdio Arenys de Munt (FM 107.0) diumenge 10.30h.

Ràdio Banyoles (FM 107.3) dissabte 9.00h.

Ràdio Begur (FM 97.7) diumenge 9.00h.

Ràdio Besalú (FM 107.8) diumenge 11.00h.

Ràdio Canet de Mar (FM 107.6) dissabte 10.30h.

Ràdio Grup Girona (FM 89.9) diumenge 8.00h.

Ràdio l'Escala (FM 107.6) divendres 16.05h

Ràdio la Vall (FM 107.6) diumenge 9.00h.

Ràdio la Vall d'en Bas (FM 107.9) diumenge 9.00h.

Ràdio les Planes (FM 107.9) diumenge 9.30h.

Ràdio Palafrugell (FM 107.8) diumenge 8.15h.

Ràdio Salt (FM 97.7) diumenge 9.00h.

Ràdio Sant Joan (FM 107.0) diumenge 9.00h.

Ràdio Santa Coloma (FM 103.6) diumenge 9.00h.

Ràdio Shalom Palau (FM 106.6) diumenge 10.30h.

Ràdio Sarrià de Ter (FM 87.6) diumenge 9.30h.

Ràdio Gironès-Antena Cassà (FM 92.8) dissabte 19.30h

MÚSIQUES I CANTS: programa setmanal de 30 minuts de durada que fa un repàs a la música «gospel» des dels seus inicis fins a l'actualitat, amb gravacions inèdites i d'importació. Presenta: Josep Maria Pont. L'emeten:

Ona Jove Riudellots (dissabte 17.05h). Ràdio Arenys de Mar (diumenges 9.15h). Ràdio Banyoles (dissabte 9.30h). Ràdio Begur (diumenge 9.30h). Ràdio Besalú (diumenge 11.30h). Ràdio la Vall (dimecres 21.00h). Ràdio les Planes (dissabte 17.00h). Ràdio Palafrugell (dimarts 14.30h). Ràdio Sant Joan (dimecres 20.00h).

EL CAFÉ INTERNACIONAL: programa setmanal de 30 minuts de durada que recull els grans artistes de la música lleugera, grups inoblidables i les grans cançons romàntiques. La música es combina amb frases, missatges humans i paraules de reflexió. Presenta: Àngel Rodríguez. L'emeten:

Ona Jove Riudellots (dissabte 15.00h). Ràdio Arenys de Mar

09.45 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

RÀDIO PUIG-REIG (FM107.3)

Diumenge

09.30 *Reflexió: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.*

RÀDIO SABADELL (OM 882)

Diumenge

09.45 *Testimoni: recull d'informacions i notícies de caire religiós a Sabadell i comarca* (director: Juanjo Yunquera).

RÀDIO SALUD (FM 89.1)

Dissabte

De 07.00 a 09.00h. *Rosari: meditat per joves, entrevistes a catòlics en el món, concurs de Cultura religiosa, meditació mariana, heroics del segle XX, etc.*

Diumenge

De 07.00 a 09.00h. Presentació de l'Evangeli del dia i meditació, tema marí, etc.

RÀDIO VALLS (FM 103.2)

Dissabte

09.05 *Fets i criteris: paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.*

Diumenge

09.00 *Església viva* (producció de l'arquebisbat de Tarragona)

RÀDIO VATICANA (OM 1.530, entre d'altres)

Cada dia

20.40 *Rosari: en llatí des del Vaticà.*

22.10 *Noticiari.*

RÀDIO LA VEU DE NAVARS (FM 107.9)

Diumenge

10.15 *Església viva: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.*

TARRAGONA RÀDIO (FM 102.6)

De dilluns a divendres

15.30 *Café i pastes: informacions, comentaris i entrevistes.*

Dissabte

08.15 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

(dissabte 19.00h). Ràdio Arenys de Munt (divendres 9.00h).

Ràdio Banyoles (dissabte 10.00h.) Ràdio Begur (per determinar).

Ràdio Besalú (diumenge 12.00h). Ràdio la Vall (diumenge 14.30h).

Ràdio les Planes (dissabte 17.00h.) Ràdio Palafrugell (dijous 21.00h).

Ràdio Sant Joan (dilluns 21.30h). Ràdio Santa Coloma (per determinar).

Ràdio Sarrià de Ter (divendres 22.00h).

LA PAROLA DEL BISBE: Micro-espai presentat pel Bisbe de Girona Mn. Jaume Camprodon i Rovira. Periodicitat setmanal amb 5 minuts de durada. L'emeten:

Ràdio Calella (FM 107.9) diumenge 11.00h.

Ràdio Malgrat de Mar (FM 107.4) diumenge 11.10h.

Ràdio Olot (FM 98.1) diumenge 9.00h.

Ràdio Tordera (FM 107.1) dissabte 9.05h.

Ràdio Vilafant (FM 107.3) diumenge 9.15h.

PUNT DE TROBADA: Programa magazine setmanal de 55 minuts de durada, que compta amb temes d'actualitat cristiana, social i humana amb diverses seccions. Presenten: Carles Sánchez i Àngel Rodríguez. L'emeten:

Cadena Cope Figueres-la Jonquera (dilluns 21.05h.)

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE SOLSONA

CONVERSA SETMANAL: missatge del bisbe Deig (es publica al «Full diocesà»).

L'emeten: Ràdio Balsareny, Ràdio Berga, Ràdio Cervera, Ràdio Puig-reig, La Veu de Navars, i també:

Ràdio Súrria, (FM 107.8) diumenge 11.00h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE TORTOSA

FE I VIDA: missatge setmanal del bisbe Martínez Sistach (es publica al full "Vida diocesana").

L'emeten:

Ràdio Antena Caro (Roquetes, FM 96.0) diumenge 09.00h.

Ràdio La Cala (l'Ametlla de Mar, FM 99) diumenge 12.00h.

Ràdio Deltebre (FM 107.6) dissabte de 9.00h.

Ràdio Flix (FM 102) dissabte de 9.30h.

Ràdio Gandesa (FM 107.9) dissabte de 13.00h.

Ràdio Infant (l'Hospitalet (FM107.9) dissabte 10.00h.

Ràdio Joventut de Masdenverge (FM 100.7) diumenge 10.00h.

Ràdio Mora d'Ebre (FM 87.6) divendres 10.00h.

Ràdio Nueva Vinaròs (FM 98.2) dissabte 22.30h.

Ràdio Onda Cero (Tortosa, FM 98.0) dissabte 13.05h.

Ràdio els Ports (Morella, FM 89.0) dissabte 12.15h.

Ràdio Ràpita (FM 107.9) diumenge 12.00h.

Ràdio Ulldecona (FM 95) diumenge 09.05h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT D'URGELL

RESSO:

Fem el bé

—Avi, no entenc perquè hi ha gent que fan el mal: Segresten persones..., tiren bombes, atraquen els bancs, organitzen guerres. De vegades et sento a dir: Ai, Senyor, i que n'està de malament tot això! Vejam, si quan els Eixerits serem grans, tot estarà ja fet malbé.

—També hi ha molta gent que fan el bé. Però d'ells i del que fan, els diaris no en parlen. El mal fa molt xivarri. El bé no fa soroll. Mira, quan tu estudies, a casa tot està tranquil. Però, quan tu i la teva germana us empaiteu i baralleu arreu molta tabola.

—Sí, però, això és diferent perquè nosaltres ho fem de per riure.

—Ja ho sé, només era una comparança.

—Però, encara no m'has dit perquè hi ha gent que fa el mal.
—Renoi! Mira, també tu alguna vegada disgustes les persones, no? Per què? I, alguna vegada et baralles amb els amics, no? Per què? Mira el mal és una mala llavor que si la deixem arrelar i créixer en el nostre cor, anem de mal en pitjor. I de dins passa a fora, i ho esgavella tot.

—Ara ja ho entenc més.
—Quan som egoistes, envejosos, tramposos, quan tant se'ns en dóna que els altres tinguin alegria o tristesa... malament rai!

—Avi, veritat que estaria bé que per la «tele», pels diaris, es fés una campanya a tot el món, dient: «Tothom a fer el bé».

—Sí, però, comença per tu mateix.

—Sí avi.

L'Eixerit

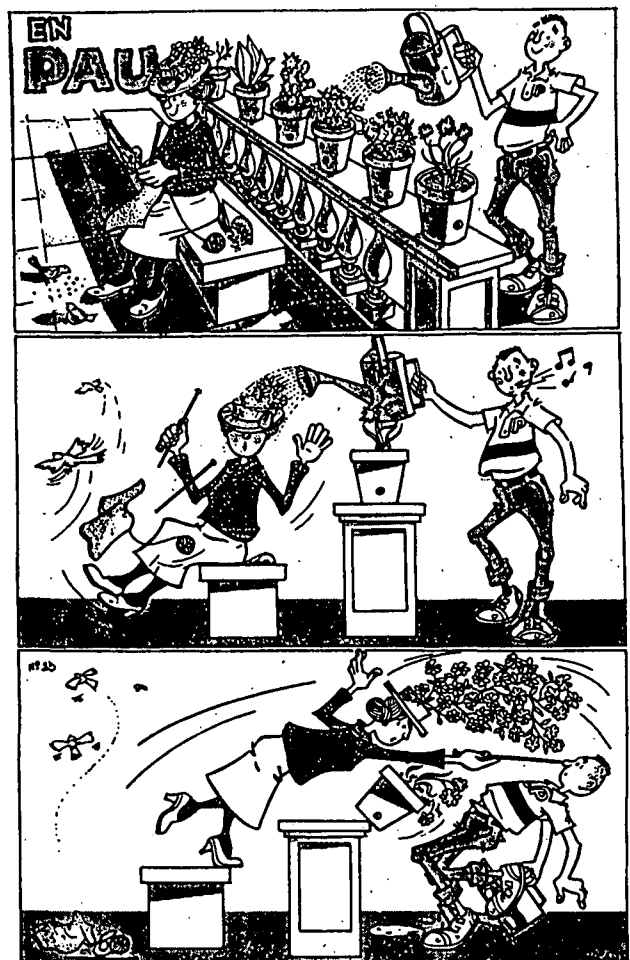
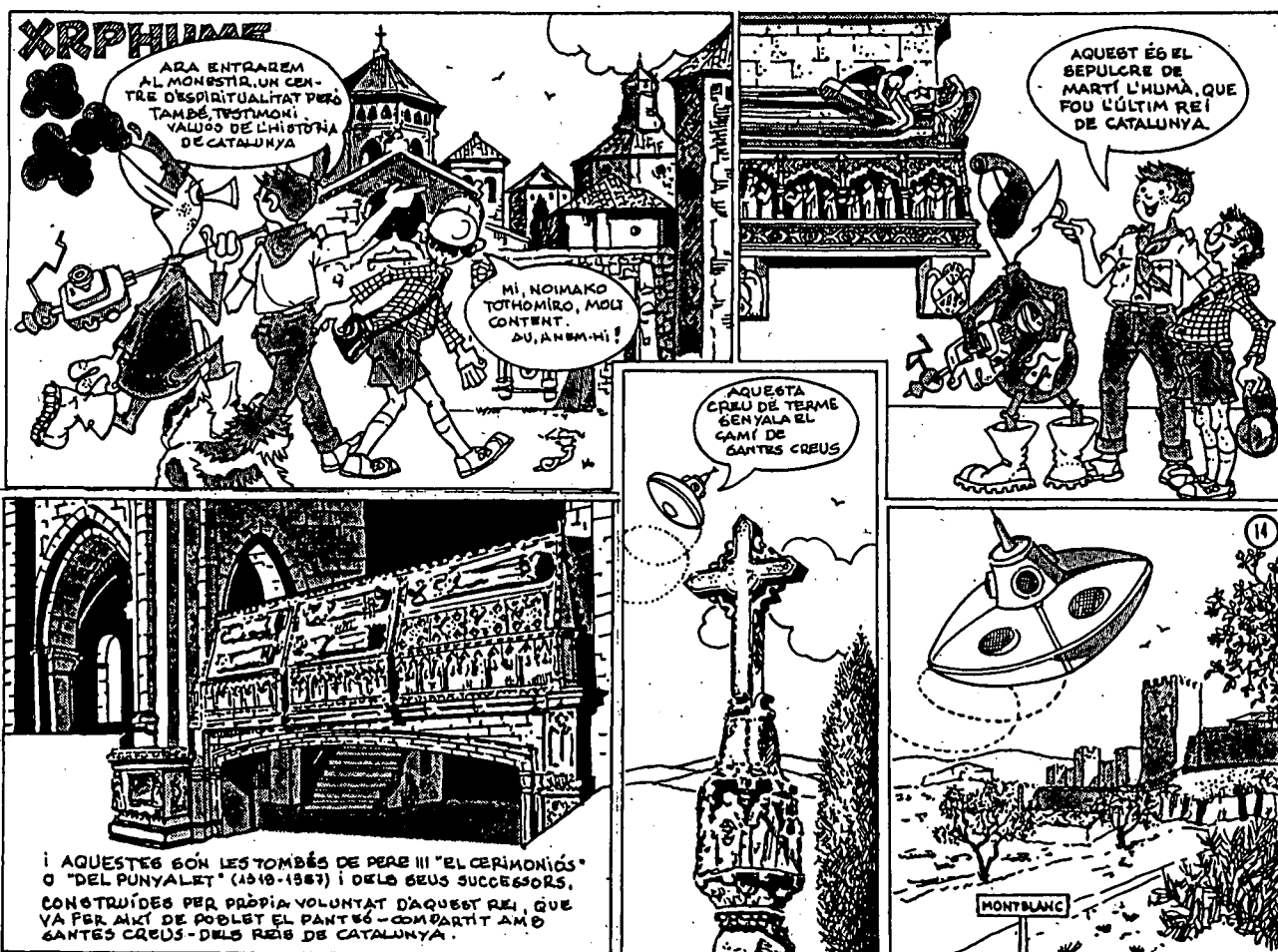
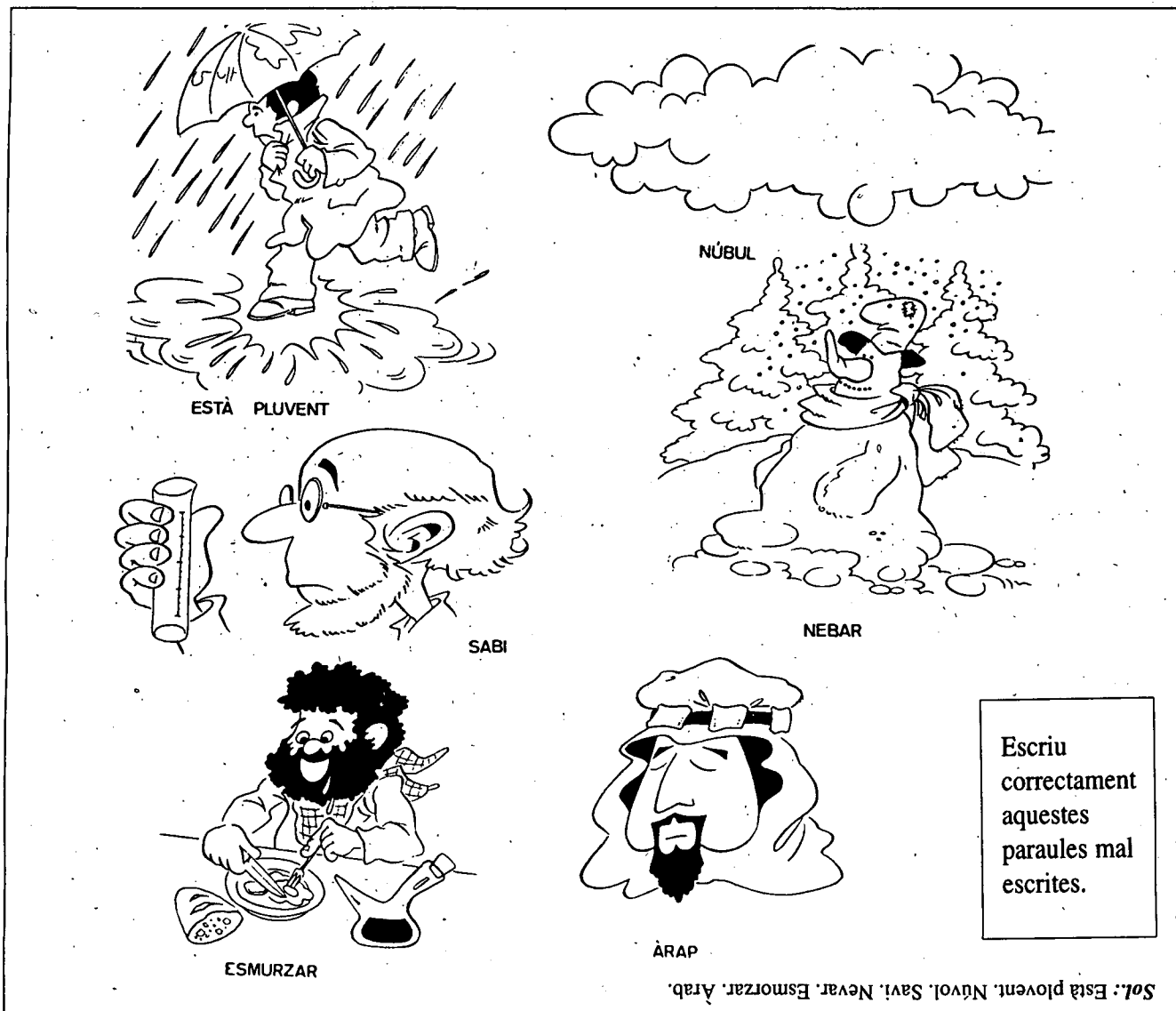
La farigola (IV)

I tal com ho va dir, ho va fer. Va fer unes ventegueres que tot ho treien de polleguera i un vent que refredava tot el que era calent. Als sastres de la princesa se'ls va emportar totes les robes, els fils; les agulles, els didals, les tisores, els vetlladors, i van haver d'apuntalar-se molt perquè no se'ls emportés a ells i tot. Bufava com set vegades la tramuntana. La llenyataire se'n va anar a casa d'un marxant i va comprar tres mantells que eren una delícia de mirar. Se'n va anar, després, a la vora de la casa de la princesa, com si fos un marxant, tot cridant:

—Qui compra mantells?

Així que la princesa la va sentir, va sortir a la finestra i la va fer pujar perquè estava tota amoïnada i perquè ja veia que no tindria els vestits per al dia de les noces. Li va preguntar quan en volia i li va demanar set bosses de diners de cada una. La princesa les va pagar. La llenyataire li va buscar conversa i li va dir que en devia tenir molta necessitat quan els pagava tan cars; la princesa li va explicar que s'havia de casar al cap de tres dies i no tenia roba perquè els sastres no la hi duien, perquè el vent se'ls emportava. La llenyataire li digué que una princesa tan rica i tan gentil com ella devia casar-se amb un minyó que també ho havia de ser molt de galant i gentil i que li agradaria conèixer-lo.

(continuarà)

Petits anuncis

VARIS

RESIDÈNCIA 3a edat amb jardí i terrasses. Hab. ind. i col·lectives, alimentació adequada, ambient familiar, assistència mèdico-sanitària, permanents o temporal. Tel. 450 39 30.

S'OFEREIX secretària 4 o 5 h. català/castellà, coneixements francès, anglès, informàtica, taquigrafia. Molta experiència, responsabilitat, iniciativa, gestió i organització. Tel. (93) 213 63 87.

COMPRO segells, monedes, postals i objc. antics. Tel. 357 83 94.

VENC TORRE Bellaterra gairebé nova, 5 habitacions, patit tot el voltant, zona tranquil·la, ben comunicada C/ Gaudí-C/ Mercè Rodoreda. Telèfon 726 84 58, vespre a partir de 2/4 de 8.

RESIDÈNCIA D'ÀVIES: intenció resoldre les seves necessitats en qualsevol situació, sanitària, social o econòmica. 20 anys d'experiència. Tel. 203 97 40 Isabel.

VENC PIS principal 150 m², amb terrassa 150 m². Necessita reformes. Carrer Girona/Gran Via. Telèfon 726 84 58, vespre a partir 2/4 de 8.

S'OFEREIX interina. Tel. 310 31 84.

TREBALLADORA familiar titulada s'ofereix a temps parcial. Domicili o geriàtrics. Responsabilitat i ref. Tl. 540 21 10 (matins).

S'OFEREIX noia per tenir cura de Sra. gran. Tel. 330 47 30.

Si voleu anunciar, ompliu la BUTLLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra per quadret, deixant un espai en blanc entre cada paraula i envieu-ho junt amb un gir postal o xec bancari de l'import total del vostre anunci a CATALUNYA CRISTIANA carrer Puiggarí, 5-7. 08014 Barcelona.

NOM
 ADREÇA.....
 POBLACIÓ..... TEL.....
 PREU LÍNIA..... SETMANES.....

145	pta.
290	pta.
435	pta.
580	pta.
725	pta.
870	pta.
1.015	pta.

(16% d'IVA INCLÒS)

Calculeu l'import que haureu d'abonar, multiplicant el preu de l'anunci pel nombre d'insercions.

RESERVAT EL DRET DE PUBLICACIÓ

Un Sol Món, Un Projecte Comú

Un 20% de la població mundial no té accés a l'aigua potable!

Mans Unides lluita contra tot això!

Finançant al Tercer Món, a més d'altres projectes: Excavacions de pous, canalització d'aigües, regatges, programes de reforestació, etc.

COL.LABORA AMB

Mans Unides

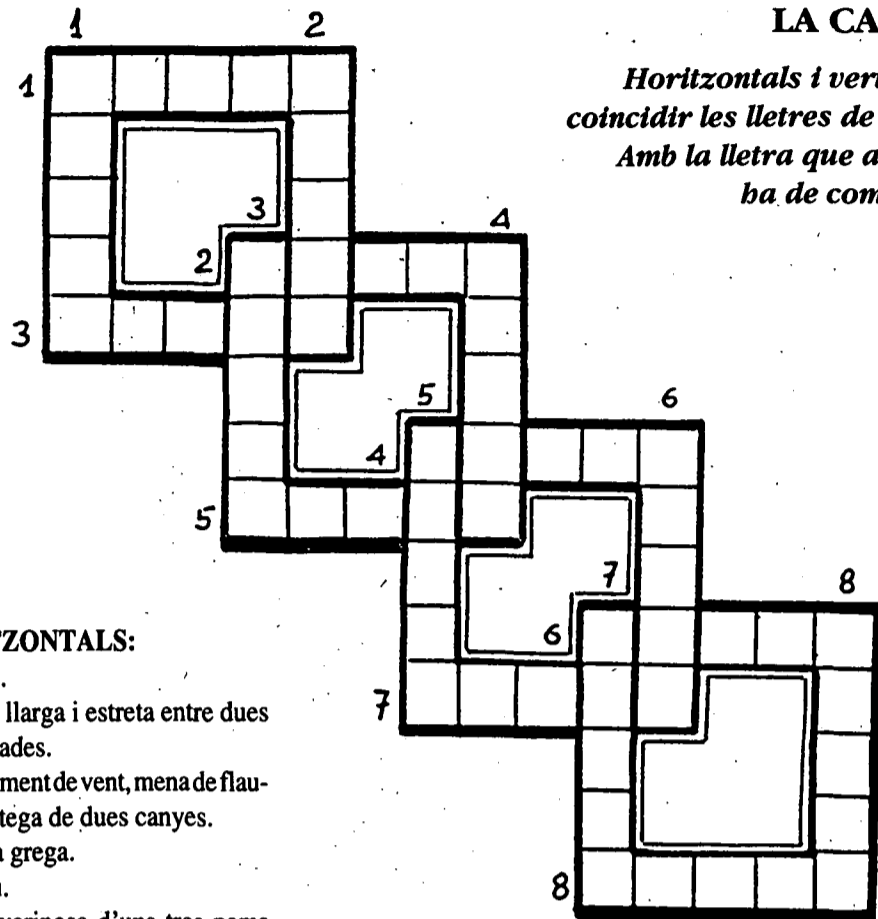
DONATIUS: a "La Caixa" cte. nº 3291-2500049778 o per ServiCaixa

Directe al Tercer Món

Passatemps

per Rosa Collell

ENCREUATS

LA CADENA

Horitzontals i verticals, han de coincidir les lletres de cada cruïlla. Amb la lletra que acaba un mot, ha de començar l'altre.

HORITZONTALS:

- Greix.
- Plana llarga i estreta entre dues serralades.
- Instrument de vent, mena de flauta rústega de dues canyes.
- Lletra grega.
- Mistu.
- Serp verinosa d'uns tres pams de llargada.
- Subjecte.
- Dit d'un indret ombrívol on no hi arriba el sol.

- Nom masculí.
- Grup de persones que canten.
- Laminadura.
- Allà on no hi toca el sol.
- De geni eixut, aspre.
- Cim culminant dels Pirineus a les províncies de Lleida i Osca.
- Guadanya.

VERTICALS:

- Malaltia produïda pel bacil de Hansen.

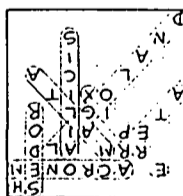
Solució:

Horitzontals: 1. Llard, 2. Cana, 3. Alboc, 4. Omega, 5. Llumi, 6. Aspid, 7. Agent, 8. Obaga.
 Verticals: 1. Lepra, 2. Didac, 3. Coral, 4. Llami, 5. Ombr, 6. Adust, 7. Aneto, 8. Dalla.

SOPA DE LLETRES
per Montserrat Albert

ILLES QUE PER LA SEVA SITUACIÓ, FOREN CONSIDERADES PUNTS ESTRATÈGICS

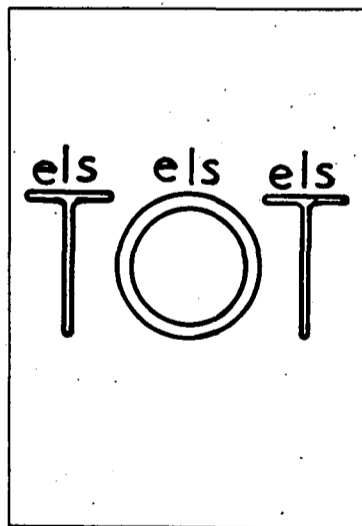
O B A L E I P A S H
 C E V A C R O N E M
 E S R R M A A L D I
 S I E P I A I E O P
 I T U H I G L S R I
 A F O G O X I T I E
 I I V L I C O A S
 C U A O Z U I S X O
 I N L L U I S F I L
 D C H I C H I I A T

En el Mediterrani: Rodes, Xipre, Malta, Menorca, Creta i Sicília. En el mar del Nord: Helligoland.

JEROGLÍFIC
per Núria Albert

US HEU DIVERTIT?

Solució al 842

Sols; per cor.REU

Sols per correu

FILATÈLIA
per Enric Graupera

J.J. ALBRECHTSBERGER,
organista

Segell d'Àustria de l'any 1986. Yvert 1668. Assequible.

Cèlebre organista i compositor de música alemanya del segle XVIII. Va tenir la glòria de ser el mestre de Beethoven, d'Eybler, de Fuss, de Kraft, de Hummel i de Seyfried. Neix a Klosterneuburg (Àustria) el 1736 i mor a Viena el 1809. Fou successivament organista de Raaf, Maria Tageri, Moelk, i de la cort de Viena. Deixà nombroses composicions de música sagrada i profana entre elles 26 misses, oratoris i música de cambra.

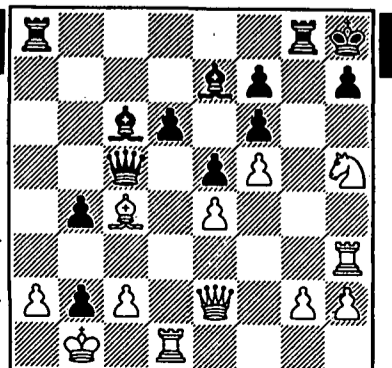
ESCACS per Jaume Mora

Diagrama 612

Blanques juguen
Un altre mat raconer.

Solució al diagrama 611

1... T8D 0-1.

afinant

Llindar

La conversió a la pau de Yitzhak Rabin

Manuel Valls i Serra
director

El 4 de novembre, al final d'una manifestació per la pau que va congrega a Tel-Aviv unes 100.000 persones, el primer ministre d'Israel Yitzhak Rabin moria abatut per tres bales del revòlver que empunyava un jove israelià. L'agressor va afirmar que havia estat guiat per Déu en la comissió d'aquest terrible magnicidi. Els diaris ens mostraren la fotografia del text ensagnat dels himnes i càntics a la pau que en aquell instant Rabin duia a la butxaca i que ell mateix acabava d'entonar. La causa de la pau es cobrava un nou màrtir.

«El camí de la pau és preferible al de la guerra. Us ho diu un soldat, un ministre de Defensa, un home que veu el dolor i les llàgrimes de les famílies», repetia una i altra vegada Yitzhak Rabin. Què és el que va dur a aquest militar, heroi de la Guerra dels Sis Dies, a refusar d'una vegada per sempre el camí de la violència i de la guerra? Va influir-hi, sens dubte, la seva gran humanitat, el seu sentit de la família, l'acumulació insuportable del dolor i les llàgrimes, la seva voluntat de vèncer l'odi amb l'amor. No hi va influir també el seu sentit religiós, el *shalom* bíblic, la visió de Jerusalem com a ciutat de pau? Molt possiblement. Unes altres grans figures de la política del nostre temps desenvoluparen aquests sentiments gràcies a una mena de conversió.

Corazón C. Aquino va explicar recentment en la trobada interreligiosa de Florència la *conversió* el 1973 del seu marit Ninoy, que més tard cauria assassinat pels esbirros de Marcos: «He sabut després que també per al meu marit el període durant el qual va estar incomunicat va ser quan va experimentar la seva transforma-

ció espiritual. Va ser durant aquells 43 dies de soledat i sofriment que Ninoy es va abandonar a nostre Senyor i va començar experimentar la pau interior. La transformació de Ninoy a la presó és típica de les conversions madurades en el silenci i en la pregària». Els esdeveniments del 22 al 25 de febrer de 1986 a Filipines, amb el final de la dictadura de Marcos i l'arribada de la democràcia van ser una revolució pacífica i rica de pregrària, com molt bé sabem.

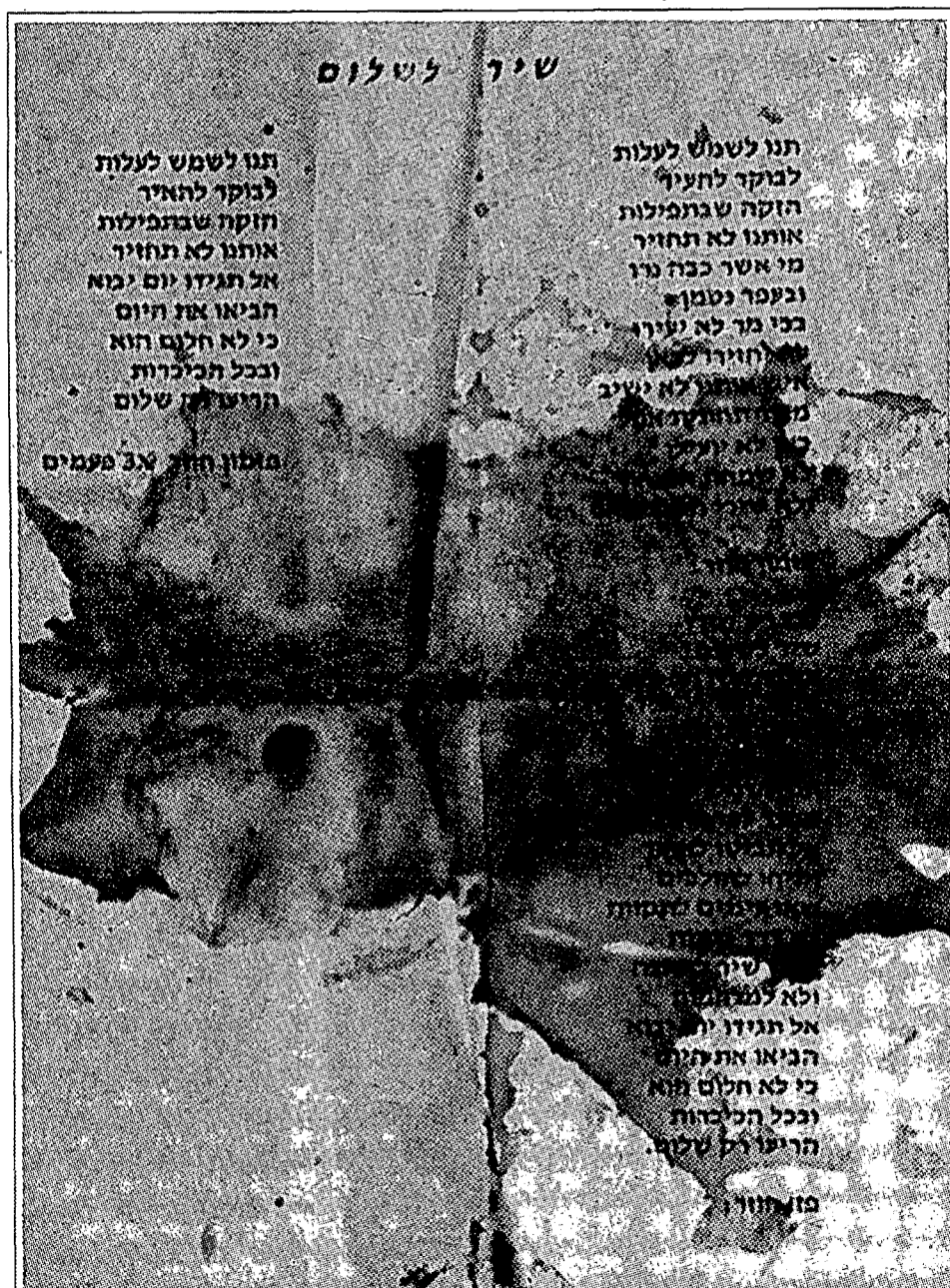
En aquest mateix discurs Corazón C. Aquino es va referir també a la *conversió* d'Anwar el-Sadat, el president egipci que en el seu dia també va ser abatut a trets pels integristes islàmics: «Com a jove líder, Sadat, odiava Israel i havia dit per televisió: "Mai no donaré la mà a un israelià

mentre aquests ocupin un sol centímetre de terra àrab». Aquesta actitud va canviar durant la seva estada a la presó acusat de conspiració contra el rei Farouk. Allí Sadat va aprendre a resar més profundament i a meditar sobre els versets de l'Alcorà. La pregària en soledat el va transformar profundament. Quan després va arribar el moment de ser president, va trencar la amb la tradició d'odi vers Israel. En una decisió audaç va visitar el Knesseet a Jerusalem i va començar el procés de pau que va culminar amb la reconciliació d'Israel en els acords de Camp David».

No li deuria passar una cosa semblant a Yitzhak Rabin? Podria molt ben ser. De fet, això explicaria moltes coses. En el solemne acte del seu funeral hi van haver moltes referències religioses. Bill Clin-

ton: «Aquí, a Jerusalem, crec amb convicció que ell estava conduint el seu poble a la Terra Promesa». Hussein de Jordània: «Rabin va viure i va morir com un soldat per la pau. Tots nosaltres creiem en la pau, creiem en un sol Déu, que ens ensenya a viure en pau. Tots som fills d'Abraham. No ens mantinguem en silenci, parlem en veu alta a favor de la pau i contra l'obscuritat per una vida millor en el futur, perquè aquest és el nostre camp, el camp de la pau, i no ens n'averگویم. Que Déu beneeixi tots els que s'uneixin al bàndol de la pau, i que tots els que són enemics de la vida restin en les tenebres». Noa Ben Artzi, la seva néta: «Demano als àngels que tinguin cura de tu perquè mereixes la seva protecció». Shimon Peres: «Des de Jerusalem, bressol de religions, et dic adéu, vell germà. Prometem dur el missatge de pau com tu volies i ens has llegat amb la teva mort. La meva ànima plora». I encara, a l'altre banda de la frontera, Iasser Arafat: «Un dia diré a la meua filla que vaig estimar Rabin». No crec que fossin referències merament retòriques. El sentit religiós d'aquell acte funerari és indubtable.

Yigal Amir, l'assassí, ha invocat el *halakà*, codi legal jueu, segons el qual es pot matar l'enemic, oblidant que «qui empra el nom de Déu per odiar el germà surt de la religió pura i sense màcula» (manifest per la pau de la trobada de Florència). ¿Tanmateix, no és veritat també que sense una veritable fe en el Déu de la pau, l'únic que pot canviar el cor de l'home, es perd fins i tot el coratge per deturar la violència i la guerra? Només manca contemplar la incapacitat del nostres secularitzats polítics europeus davant el conflicte de Bòsnia amb el seu fins ara inacabable reguitzell de raons...

Ara mateix

J. Carrera Planas
Bisbe auxiliar de Barcelona

**Interessen els
valors humans?**

Em refereixo ara, amb aquesta expressió una mica vaga, a tot allò de positiu que trobem a faltar quan la societat ens resulta ingrata.

Fets de violència extrema, física i moral, com l'assassinat de Yitzhak Rabin, o el segrestament de Publio Cordón, o l'infern de les nenes xineses sense dret a viure... ens impacten i ens posen en situació de reconèixer que no anem bé. És aleshores que enyorem els valors humans, sense entretenir-nos gaire en la seva definició. Voldríem, simplement, que existissin i que funcionessin especialment en aquells moments. Però quan l'absència de valors es tradueix en desordres que ens semblen menors... ja no hi pensem tant. Som contradictoris en això: podem somriure davant un serial televisiu que exalta la infidelitat i la reducció del sexe a mer instrument de plaer, sense límits, i escandalitzar-nos, una mica després, quan alguns, a cavall d'aquella filosofia, arriben a les seves últimes conseqüències: infants traumatitzats per la desunió dels seus pares, ensorrament moral del consort més feble, violacions.

La publicitat coneix la nostra feblesa. Per això, a l'hora de vendre'ns qualsevol producte, no mira de temptar-nos apel·lant als valors, sinó més aviat fent el contrari. Aquests

Ja n'és de curiós que, d'una banda, s'inverteixin recursos públics en la teràpia dels qui cauen en la dependència del joc i, d'una altra, se'n dediquin a fomentar-lo.

dies em crida l'atenció un petit reclam propagandístic que ens convida a jugar en una de les moltes loteries que les diverses administracions fomenten. Ja n'és de curiós que, d'una banda, s'inverteixin recursos públics en la teràpia dels qui cauen en la dependència del joc i, d'una altra, se'n dediquin a fomentar-lo. Però és més xocant encara la manera com l'esmentat reclam ens vol convèncer: ens fa sentir un despertador estrident i, a continuació, ens comunica el sublim missatge que, si participem en un determinat joc d'atzar, vindrà dia que no ja no haurem de patir aquesta molèstia diària. Se suposa que vol dir que no haurem de llevar-nos per a anar a treballar. Dit en positiu i obertament, cap pare ni mare no voldria aquest consell per als seus fills. Per ventura no és el treball un valor humà bàsic? Els publicistes, tanmateix, saben que sí... però no.

I els polítics? En la campanya electoral d'aquests dies, quin lloc ocupen els valors humans? Ens ofereixen, les diverses alternatives, garanties per a assegurar-los o recuperar-los? Algú fa referència a la humanització de la nostra societat, cada dia més dura i destructora del feble? Algú gosa assenyalar fites de progrés immaterial, sempre en el terreny, no cal dir-ho, de l'ordenament polític? El lector pot observar-ho.

En qualsevol cas, el paper dels valors humans no pot ser relegat a la condició d'invocació retòrica i fugaç en moments de crisi.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

La humil Serventa del Senyor

La solemnitat de la Mare de Déu d'agost, situada al cor de l'estiu, conté un gran alè de joia i d'esperança. El poble cristià ha sabut, des de sempre, adonar-se de l'excelsitud de la Dormició de Maria. Duta en cos i ànima al cel. Una veritat certa, font de vida, camí al Crist.

Un material de preparació per a l'homilia de l'Assumpció esbossava unes dades bastides a l'entorn d'aquest eix: «la humil serventa del Senyor». Un comentari molt suggerent. En efecte, es fixava en els mots de Maria a Gabriel i els del Càntic que entonà davant d'Elisabet: «Sóc la Serventa del Senyor... Ha mirat la petitesa de la seva serventa... Exalça els humils». El comentari mostrava com la condició d'humil serventa unia indissolublement Maria amb el seu Fill Jesús.

En efecte, Maria és la *Serventa*; Jesús el *Servent* per antonomàsia. Ella exclamà: «Que es faci en mi segons la vostra paraula» i Ell vingué a fer la voluntat del seu Pare. Ella fou totalment disponible, plena acollida i Crist no feia res de per si mateix, sinó que tot ho rebia del seu Pare. Una espasa traspasà el Cor de la Mare dels Dolors. I Jesús, el *Servent sofrent*, es despullà de si mateix, fou clavat a la creu i traspasat pels homies.

L'Assumpció —deia el comentarista— vol dir que «Maria participa ja de la Glòria del Ressuscitat. L'Assumpció de Maria és, doncs, la seva Resurrecció amb el Crist». Encara escriu que la comunió de Maria amb Jesús era tan forta, tan profunda i totalitzant que Ella «no podia no participar del seu triomf i regnar sempre amb el Senyor. Crist, l'humil Servent de Jahvé, el qui ens ha ensenyat la tehdresa de Déu Pare. Déu l'ha exaltat. Maria, com a criatura, és la primera que participa en aquest triomf».

Així el misteri de Maria se situa a l'interior del de Jesús. La mirada cap a Maria ho és cap a Jesús. Joia i esperança! També nosaltres som *servents* en el *Servent* i la *Serventa*. Ens espera l'exaltació, el triomf definitiu!

Impromptu

Oriol Camps

En nom de Déu...

Si una cosa crida extraordinàriament l'atenció en l'assassinat del cap del govern d'Israel, Yitzhak Rabin, és l'afirmació en boca del magnicida, Ygal Amir: «He rebut instruccions de Déu per matar el primer ministre»... I l'home justifica així, tranquil·lament, el seu crim...

Automàticament hom es pregunta com és possible que Déu derogui un dels seus manaments, no diré el més important, perquè tots ho són, però sí el que més vulnerat ha estat per l'home, que l'ha passat per alt sempre que li ha convingut. Caïn, per enveja... David, per posseir una dona... Altres per abastar el poder. Altres per posseir riquesa. Altres per qualsevol egoisme personal... Uns altres per obcecació ideològica.. Quants i quants exemples trobaríem en el curs de la història, plagada de fets de mort.

És lamentable que l'home vulgui justificar els seus odis, els seus delictes, en una voluntat superior que els porta o els imposa cometre'ls. Quan la realitat és que la seva visió dels problemes del món i el seu orgull personal no els permet veure que la violència és la pitjor de totes les raons.

Déu no va induir el pobre Ygal Amin a matar. Déu, que és l'Amor, vol per damunt de tot la vida. Més aviat foren aquells que li rentaren el cervell amb idees d'un nacionalisme difícil de pair.

Filtrant la notícia

Francesc Gamissans

El papa Pau VI i monsenyor Lefebvre

Corren tirats per terra en els atris de les esglésies una munió de fulls clandestins de tots colors, és a dir, de les més diverses i oposades creences, opinions i capteniments religiosos. Com a mostra, ha aparegut un full (sense data ni número) titulat en llatí *Semper infideles* (sempre infidels). Sembla que n'és responsable la *Hermanad de San Pío XI*, El Alamo, Madrid, atès que aquesta indicació figura en lletres grosses al capdavant de l'imprès.

En el full de quatre pàgines es fa una diatriba furiosa contra el procés de beatificació i canonització del papa Pau VI, la fase diocesana del qual s'ha acabat d'enllestir a Milà.

S'acusa al papa Montini d'haver comès barbaritats, essent arquebisbe de Milà: es diu que féu el pròleg a llibres de *progressistes* que després se n'hagué de penedir (entre els *progressistes* se citen els cardenals Suenens i Alfrink). Es retreu que s'hagués posat una gorra de ciclista en un velòdrom per cridar l'atenció. I entre altres coses més, se li recrimina haver donat suport a la *Nova Teologia*, un moviment condemnat pel papa Pius XII, el qual es va treure de sobre a Montini en el Vaticà, nomenant-lo arquebisbe de Milà.

Per aquests i altres motius exposats amb intemperància, l'autor acaba dient que d'olor de santetat en

Pau VI, res de res.

El mateix full envesteix també contra el papa actual, Joan Pau II, per haver fet seva i propiciat la doctrina del Concili Vaticà II i haver excomunicat monsenyor Lefebvre, el qual creia *profèticament* que la jerarquia de l'Església «no té dret a posar al servei de l'error l'autoritat que ha rebut de Déu per a servir la Veritat.»

Finalment, per convèncer i demostrar tot el que s'afirma en contra d'uns i a favor d'altres, el full reproduceix, entre altres, aquesta frase del secret de Ntra. Sra. de la Salette: «Els dimonis sortits de l'infern acabaran a poc a poc contra la fe, fins i tot entre els consagrats a Déu...».

Quan hom acaba de llegir tot el full, no endevina ni s'aclareix sobre qui són els *semper infideles* (sempre infidels), si els qui escriuen tot això o els qui ho llegeixen. En tot cas val més pensar que es tracta de tercers. Una cosa és certa: que aquesta mena de literatura religiosa esperpèntica no afavoreix gens la comunió entre les comunitats cristianes. És una pena la seva difusió i una mala notícia.

Tant de bo que si a la tardor *les fulles seques fan sardana...*, aquests fulls vinguts de Madrid se'ls emporti el vent.

VALENTÍ FEIXAS I SIBILA

Director de l'Escola
Universitària d'Infermeria i
Fisioteràpia Blanquerna de la
Universitat Ramon Llull.

Recordant Pau López

El 23 d'octubre s'ha acomplert un any de la mort, després d'un llarg procés de malaltia, del meu mestre, company i amic Pau López i Castellote. Haver pogut conèixer i compartir amb en Pau la tasca educativa ha estat un dels aspectes més importants de la meua vida personal i professional. Això ha motivat que dediqui el meu treball d'investigació educativa a l'estudi del seu pensament i de la seva obra pedagògica. Amb motiu del primer aniversari del seu traspàs he rellegit els escrits recollits dels qui en aquells dies glossaren la figura d'en Pau en diversos mitjans de comunicació. M'ha semblat que compartir aquesta lectura amb els qui durant tants anys van llegir els seus articles podria ser un petit homenatge a la seva memòria.

«Ha fallecido un humanista, un destacado pedagogo y un cristiano ejemplar», escribia Daniel Arasa en la columna d'opinió de *La Vanguardia* (30-X-94), destacant del seu humanisme «su sentido común» i que va ser «maestro de maestros». «La muerte de Pau López i Castellote ha llegado de forma discreta, como lo fue su vida, a pesar de su brillante trayectoria profesional y humana».

Joaquim Arenas li dedicava la secció Porta Oberta de l'Avui (26-X-94) amb el títol de *La mort d'un home coherent*. D'ell deia que «combinava el do de la paraula convenue amb l'atenció del saber escoltar» i que «recordem l'humanista profundament cristià en l'exercici de la intel·lectualitat al servei de l'home i de la dona, tot plegat arrelat en la creença d'una Església catòlica, apostòlica i romana. La seva fe, de ferro provat en l'enclusa, ha estat el liniment d'una vida silenciosament audaç que ha pres, en cada moment, el camí dictat pels principis ètics als quals ha restat fidel fins al darrer dia». De la seva tasca com a director «no solament recordada per alumnes i professors, que en marcarien de la seva gestió i docència; la gran consideració per les persones i sobretot per l'ambient de satisfacció, d'àmbit acadèmic suportable però exigent més en els esforços que en els resultats». I acabava: «Home de fe i de virtut; tota una vida de combat per la coherència».

Lluís Busquets publicava la columna *Pau López Castellote, mestre* en el número de gener del 95 de la revista *Crònica d'Ensenyament*. En un article de caire biogràfic es referia a la seva coherència «que li havia portat no poc dolor en una vida dedicada al servei de la veritat» i a què «acceptant la mort ens ha ofert les seves dues darreres lliçons: sofrir pacientment la fase terminal de la seva malaltia i fer donació

del seu cos a la ciència i a l'ensenyament».

Mn. Manuel Valls dedicà el seu *Llindar de Catalunya Cristiana* (3-XI-94) a *La darrera lliçó de Pau López* on comentant els articles que hi havia escrit en Pau els darrers dos anys concluïa: «ens ha lliurat una darrera lliçó magistral, fent de la seva malaltia i de la seva mort un veritable acte pedagògic. En la vida i en la mort, l'amic i mestre Pau López i Castellote ha viscut per a la lloança del Crist i l'encoratjament dels germans!». En aquest mateix número, en la secció

Testimoniatge: Evocació i record de Pau López i Castellote, tres articles:

Sota el títol *Davant la mort d'un bon amic i un home just* escrivia Ricard-Mària Carles, arquebisbe de Barcelona, que

«donava un bon exemple perquè les actituds li brollaven des del més profund de si mateix. Perquè era conseqüent amb les seves conviccions». Mn. Francesc Romeu deia en *Donant l'última lliçó* que es tractava d'un «home apassionat per la vida, l'amor i la família. Un home íntegre, coherent i admirable». I Mn. Jaume Aymar en *El silenci s'adreçava a en Pau* i li deia que «el temps i el silenci aniran donant la justa mesura a la teua personalitat de pensador, de pedagog, de cristià».

Fórem més de mil els qui omplirem Santa Maria del Mar per acomiadar-nos d'en Pau. Dies més tard, a la Capella de l'Escola Pia de Nostra Senyora, la comunitat educativa de l'Escola i del COU Jaume Bofill també el recordàvem amb emoció. L'Escola Pia de Nostra Senyora - COU Jaume Bofill va dedicar les pàgines centrals del seu butlletí *Finestral* de desembre del 94 un Memorial Pau López on professors i alumnes glossaren la seva figura des de la perspectiva d'educador.

Abans de finalitzar l'any, apareixia a *Catalunya Cristiana* (29-XII-94) una carta al Director signada per Carlos Moreno amb el títol *L'amic breu* dedicada a en Pau. «Proclamava la veritat per tot arreu d'una manera convincent, valenta, respectuosa, amena. Era un ésser extraordinari, d'un nivell intel·lectual i una executòria fora del comú» deia en l'escrit.

Però de tot el que es va escriure sobre en Pau, potser l'article que més bé sintetitzà la seva figura fou el del pare Escolapi Ferran Guillén en *La mort de Pau López* publicat a *Catalunya Cristiana* (6-IV-95). Destacava les tres dimensions d'en Pau com a educador, pare de família i creient.

Del Pau educador deia: «D'intel·ligència viva i amb un gran sentit de la síntesi, portat en tot a cercar la coherència de tots els aspectes de la cultura i de la vida, a la llum de la fe en Jesucrist, en Pau va començar la seva actuació educativa com a laic totalment arrelat en la vida de l'Església». «En Pau va somniar sempre de transmetre aquesta joia única de la

integració de tots els aspectes de la vida humana als alumnes, i les seves intervencions davant l'alumnat, especialment en els moments solemnes, tenien el to únic de l'apassionada elevació dels ideals humans, sostinguda i il·luminada sempre per la seva fe».

Com a pare de família «en Pau va tenir i va abraçar molt conscientment la vocació laical. Un discerniment espiritual seriós el va portar a triar el matrimoni com a expressió de la seva obediència a la voluntat de Déu, manifestada en el seu cor i en les circumstàncies de la vida». «Volgué sempre viure en plenitud l'ideal cristià del matrimoni». «Pare de cinc fills que estimà amb tota la profunditat del seu cor i que acompanyà amb delicadesa i fermesa fins al final de la seva vida». «En Pau va trobar en la doctrina sobre la família de Joan Pau II l'expressió acabada de l'ideal cristià i va fer tot el possible per la difusió del pensament pontifici en aquest camp».

Com a creient «l'extraordinària activitat d'en Pau i l'originalitat dels seus plantejaments tenien una raó profunda que ell no amagava mai: la seva fe i la seva vida espiritual». «Va copsar des de jove la coherència sobrenatural del Missatge cristià proclamat pel Magisteri de l'Església». «Va intuir seriosament el risc existent en l'afebliment de fidels i responsables eclesials en l'adhesió viscuda al Missatge Cristià». «D'una devoció personal profunda a l'Eucaristia i a la Mare de Deu», «la seva pregària era humil i confiada». «Malgrat el gust per la claredat i l'exactitud doctrinal, en Pau cercava en tot la visió sobrenatural i la irradiació de la caritat, i defugia tota mena de promoció personal, política o econòmica».

«La vocació universal a la santedat, proclamada pel Vaticà II, va trobar en ell un ressò particular. Tota la seva vida familiar i professional va tenir aquesta motivació íntima i la seva acció sovint consistia a estendre el missatge de la santificació possible a tots i en tots els ambients».

Recordo en Pau parlant de la seva malaltia als estudiants de la meua escola (maig 93) i als professors sobre la tasca de l'educador (setembre 93). I el recordo en la meua darrera conversa, al llit i sense gairebé forces per parlar, interessant-se per la marxa de l'Escola, encoratjant-me a continuar treballant pels nostres ideals educa-

tius compartits, i pregant a Déu que ens hi ajudés.

En l'acte acadèmic de graduació de la Primera Promoció de l'Escola (juliol 95), el Dr. Miquel Gassiot, rector de la nostra universitat, centrà la seva intervenció evocant la figura d'en Pau López com a educador, citant l'article *Hi ha una joventut que espera* publicat per en Pau a *Catalunya Cristiana* (10-VI-93) amb motiu de la seva conversa mantinguda el «Dia del malalt» amb els estudiants que allí es graduaven.

Com deia Jaume Aymar, als qui t'hem conegut «ens resta la teua família, els teus llibres, els teus articles, les institucions que vas fundar, el record de tantes generacions d'alumnes, la inquietud pedagògica. Ens resta el testimoni de la teua fe, coratjosa i vibrant. Però et trobem a faltar, Pau».

«La seva fe, de ferro provat en l'enclusa, ha estat el liniment d'una vida silenciosament audaç que ha pres, en cada moment, el camí dictat pels principis ètics als quals ha restat fidel fins al darrer dia»

Pinzellades

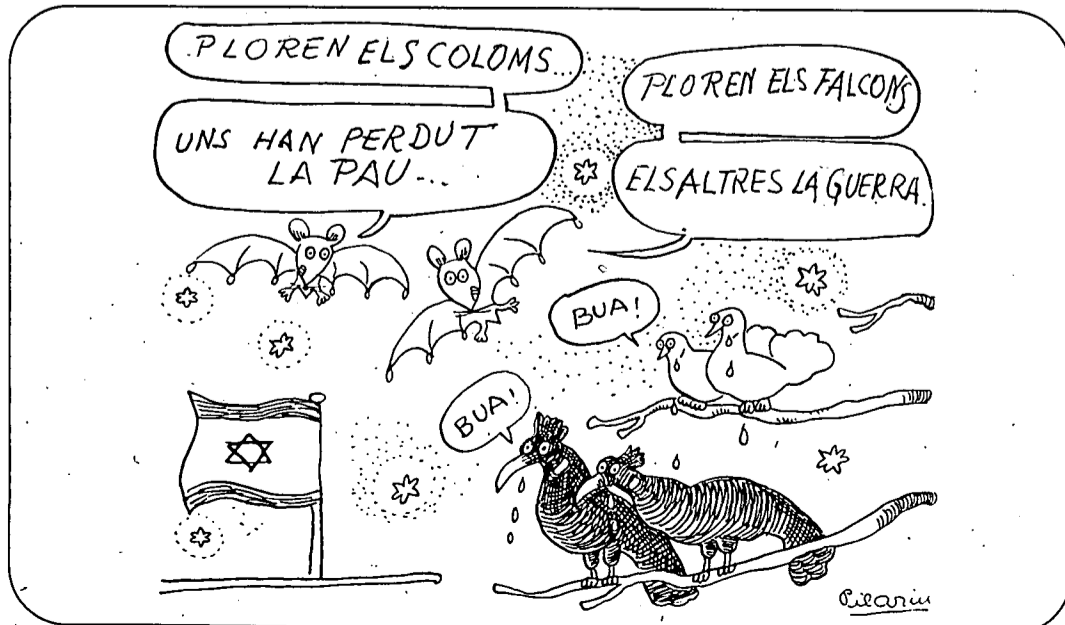
Justo López Melús

Plantar cedres

Avui és sempre encara, deia el poeta. Així es feia despertar un noble pel seu criat: «Despertis, senyor comte, que avui té grans coses a fer». Gabriela Mistral afirma: «Que trist seria el món, si tot ell ja estés fet. Si no hi hagués un roser a plantar i una feina a emprendre». I encara que demà fos la fi del món, jo continuaria plantant pomeres en el dia d'avui.

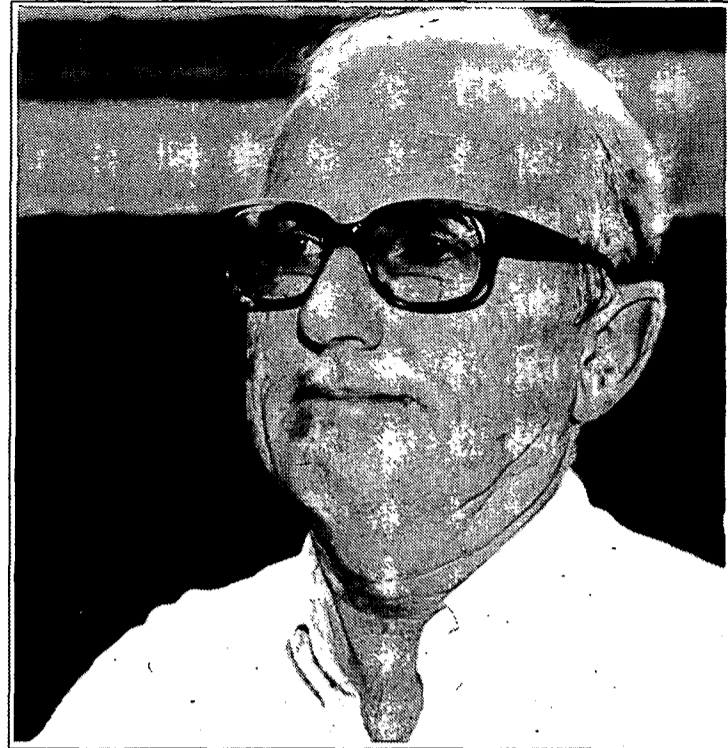
El bosc va quedar devastat pel foc. L'alcalde va convocar tot el poble: —Hem de replantar cedres. Un veí va exclamar:— cedres? Però si triguen dos mil anys a créixer! —Llavors, va replicar l'alcalde, hem de començar tot seguit. No hi ha ni un minut a perdre!

Acudit

Agustí Goytisolo, missioner jesuïta al Txad

«L'Àfrica pot encapçalar la renovació de l'Església l'any 2000»

Agustí Goytisolo, jesuïta i missioner al Txad des de fa 26 anys

BARCELONA.— Una franja de dos mil quilòmetres de desert va aïllar el Txad de tot contacte cristià fins que fa sols seixanta anys van arribar els primers missioners evangèlics. Deu anys després es van instal·lar els caputxins i els jesuïtes. Actualment hi ha una Església jove i viva, amb no més de dues generacions de cristians on l'Evangelí encara se sent amb la frescor del primer anunci.

Guillem Farré

La història recent d'aquest país centrafricà —que acull una població com la de Catalunya en un territori quaranta vegades més gran— ha estat dramàtica. Després d'una guerra civil entre el 1979 i el 1982 que va deixar el país enfonsat, la sequera l'ha empobrit encara més.

Això ha donat l'oportunitat a l'Església de mostrar que estava arrelada i al costat del poble, cosa que li ha atorgat un prestigi i autoritat important, tot i representar a un 15% de la població.

El futur del país és incert. Es mou entre l'esperança de les eleccions democràtiques de finals d'any i una progressiva consciència cívica de la població, d'una banda, i l'amenaça de l'integrisme islàmic que des del veí Sudan va prenent cos en les capes intel·lectuals de la capital, N'Djamena.

L'Església treballa per formar responsables laics de comunitats, per l'africanització, la promoció de la dona, i el desenvolupament social.

—Quines esperances desperta el sínode africà de bisbes?

—Els bisbes s'han conegut molt, han tractat problemes, i això ha servit perquè sorgís una visió comuna. Això és el més important. Les decisions concretes encara no s'han fet públiques, però ja s'ha avançat sobre punts com la inculturació i els drets humans. Es

percep un desig molt gran de les bases per respectar les tradicions locals, i això és imparabile. Had'haver-hi un equilibri entre l'Església i la litúrgia universal i la inculturació.

—Pot ser que Àfrica prengui el relleu renovador de l'Església

me. Alhora crec que l'Església africana pot aportar valors propis molt positius que es perden a occident, com la família, l'acollida, l'alegria i la festa, el respecte pels avantpassats...

—Vostè és a la regió del Guera, tocant el nord de majoria musul-

cepció generalitzada que tots els musulmans són integristes...

—No és així. L'islam africà és tolerant, i sempre ha acceptat les altres religions. A la nostra regió hi ha tres creences: l'africana animista que encara està arrelada, el cristianisme amb les branques protestant i catòlica, i la musulmana.

—Creu que un dels grans reptes per als propers anys és l'entesa entre les tres grans religions, cristianisme, judaisme i islam?

—És important, i m'alegro que el Papa i també la Congregació General dels Jesuïtes hagin considerat com a punt clau el diàleg interreligiós i la inculturació en el món africà.

—Com es considera la dona?

—Són molt estimades com a mares de família i com a persones. No hi ha cap menyspreu de la dona com a tal, al contrari. Però de fet les càrregues més dures de la vida cauen sobre elles —els fills, l'alimentació, l'aigua... La vida de les dones és molt, molt dura, i no tenen res per defensar-se. Una bona formació les ajudarà a fer-se respectar.

—Què es fa per l'educació de les nenes?

—Sostenim internats perquè les poques que acaben el batxillerat puguin seguir estudiant. La veritat és que el medi no ajuda gens; les famílies les aclaparen i no tenen els mitjans necessaris.

—Tornant a les religions. Quina relació hi ha amb els animistes?

—Es tracta de religions que creuen en un Déu creador que els estima, que té cura dels homes, però que sempre queda molt llunyà ja que hi ha nombrosos mitjancers —els avantpassats, els esperits de la muntanya... Són religions venen-

rables però que no tenen futur perquè s'obliden a mesura que la gent deixa el camp. Culturalment tenen molta influència, i cal entrar en aquesta mentalitat.

—El cristianisme pot representar per a ells una obertura d'horitzons?

—Sí, perquè consolida valors molt importants com la unitat familiar o la solidaritat. Tot això està en l'Evangelí, de manera que la gent l'acull fàcilment. També aporta aspectes molt necessaris com la convivència, l'acceptació i el perdó entre ètnies diferents, ja que el tribalisme és un dels grans problemes de l'Àfrica. Per a nosaltres és extraordinari que en una gran església cantin i preguin junts 20 o 30 ètnies; això és molt important. El cristianisme —i també l'islam ben compres— poden aportar aquesta visió universal.

—Es veu una línia de desenvolupament de l'Àfrica?

—És complexíssima perquè és una societat en crisi per moltes raons històriques i econòmiques. S'està intentant, però penso que l'Àfrica encara trigarà molts anys fins que trobi un camí de pau i prosperitat. Hi ha una confluència de moltes coses que vénen alhora: modernitat, guerra, educació, diners... canvis massa ràpids que ho fan molt complex, i també l'abandó de l'Occident ric i desenvolupat que margina aquest continent.

—Com hi pot col·laborar l'Església?

—Ha d'aportar una evangelització amb tots els valors autèntics de solidaritat, fraternitat, estima i fe, que és molt important perquè hi hagi esperança. Després cal formar responsables.

—A la seva parròquia tenen un centre de formació de dos anys per a matrimonis.

—Hem fet dues sessions de tres mesos per preparar responsables de comunitats que ara que no hi són s'encarreguen de la parròquia. Evidentment falta l'eucaristia, que és

La vida de les dones és molt dura a l'Àfrica

llatinoamericana?

—La teologia de l'alliberament, que va començar a Amèrica Llatina, ha hagut de canviar algunes coses, tot i que les línies de fons, que són molt positives, continuen. Àfrica va en aquest sentit de promoció dels més pobres, i pot ser més conflictiu, perquè les tensions i lluites que hi ha al continent són molt greus. En els propers anys les noves generacions de sacerdots africans tindran un poble que els interpel·larà molt, i l'Església central haurà d'acceptar més pluralis-

mana, en una zona muntanyenca d'intersecció de cultures i races. Com és la relació amb l'Islam?

—Bona, perquè l'Islam africà d'aquelles regions ha estat benèvol i tolerant. Però la influència de l'integrisme del Sudan ens porta moltes dificultats. Crea problemes especialment en les grans ciutats, i sovint entre els responsables locals de l'Islam txadià i les noves tendències integristes que arriben de l'Est.

—Des d'Europa hi ha la per-

nucli de la nostra fe, espero que l'església arribarà a comprendre i la gent té dret a tenir l'eucaristia més sovint.

—Això vol dir que els sacerdots es puguin casar?

—Jo ho orientaria d'una altra manera: ordenació d'homes casats gran vàlua, com es fa amb els sacerdots. Homes casats exemplars i ben preparats es podrien ordenar. Hauria de començar per aquí.

—A part de la formació de responsables, quines altres prioritats té l'església del Txad?

—Hi ha el desig d'adaptar les unitats de base que han vingut d'Amèrica Llatina, i que interessin perquè permeten que la gent no es perdi en les grans parròquies, ans al contrari, que en els pobles i barris participin i tinguin responsabilitats. D'altra banda, estem avançant el clergat nadiu i l'adaptació litúrgica. Tenim dos bisbes africans, i la litúrgia és molt viva i rica; així i tot cal seguir. Penso que els de fora hem de portar un evangeli el més despulat possible afegits europeus. On estic no hi ha electricitat, ni aigua corrent, ni telèfon, ni carreteres, ni hospital, ni farmàcia, ni tren... estem en una situació de subsistència. Tot el que ens aporten les esglésies i les ONG és útil, ja que realment es posa al servei d'aquestes poblacions.

—Vostè ha dit que estan en la primera evangelització. Què impressió als catecúmens de l'Evangelí?

—El fet que Déu ens ha parlat, ens ha donat el seu Fill, que és molt proper a nosaltres i que comprèn la vida de les persones. Encara que sigui portat per estrangers ens consideren germans seus que viuen amb ells. Veuen que hi ha una fraternitat que sobrepasa els límits de la raça i que aporta joia. Alhora aloren molt que el cristianisme presenti una promoció de la dona; per això vénen moltes noies, en concret, i molt jove en general.

Són tractades amb indiferència i reben un sou migirat tot i fer llargues jornades laborals

L'esclavatge de les minyones filipines

Ens omplim la boca amb paraules com solidaritat i igualtat, però castiguem amb la nostra indiferència i manca d'afecte moltes persones procedents d'altres països que s'han vist en la necessitat de viure al nostre país, en unes condicions precàries, per guanyar-se la vida. És el cas, per exemple, de moltes noies filipines que viuen a Catalunya desconnectades de la realitat social i absorbides en feines de la llar que les mantenen ocupades 14 hores diàries a canvi de 90.000 pessetes mensuals.

Glòria Carrizosa

Miguel Doctama, president de l'Associació d'Immigrants Filipins a Barcelona, explica a uns nois en què va consistir la mobilització del 20, 21 i 22 d'octubre per protestar contra els nous permisos de treball i de residència per a estrangers. «Ens vam manifestar a la Plaça Sant Jaume i després ens vam tancar durant tres dies a l'església dels Sants Just i Pastor». La protesta, convocada per CCOO, UGT, AMIC i SOS Racisme, fou contra l'actual normativa de quotes que aplica el govern espanyol, l'únic mecanisme pel qual les persones estrangeres que es troben en situació irregular poden quedar-se al país. Segons Doctama, el problema és que «el govern obliga els estrangers que treballen a Espanya, però que encara no han pogut accedir al permís de residència, a anar-se'n al seu país a sol·licitar el visat, sense saber si els el concediran, i per tant, sense saber si podran tornar».

La forta crisi econòmica de Filipines fomenta l'emigració. Actualment, hi ha 4,2 milions de filipins fora del país, a Amèrica, Àsia, als països àrabs i a Europa. A Barcelona n'hi ha 8.000, dels quals un 85% són dones que treballen en el servei domèstic. No importa que tinguin diplomes o llicenciatures del seu país, aquí l'únic que troben és fer la feina de casa, un treball que pot arribar a les 14 hores diàries

amb un sou que mai no supera les 90.000 pessetes mensuals i un parell de tardes lliures a la setmana.

El pare Avelino Sapida, capellà de la comunitat filipina a Barcelona, opina que el treball és el principal problema quan arriben aquí. «En alguns casos és un gran shock perquè al seu país han tingut dones de fer feina i ara elles han de fer de minyones».

El pare Sapida, que va arribar a Barcelona fa 10 anys, promou tot tipus d'activitats i iniciatives des del centre filipí (c./ Riera Baixa 6-4) per potenciar la cultura filipina i facilitar la seva integració. «Els seus sous són molt baixos, i més tenint en compte que la majoria envien els diners a Filipines per mantenir la seva família». El sacerdot es dol de la indiferència amb què són tractades aquestes noies. «Penso que els espanyols haurien d'entendre millor el que sentim perquè molts d'ells també van marxar durant el franquisme». «Quan més avancen les societats tecnològicament, menys sensibles són vers els sentiments humans».

Leah Montaós, de 30 anys, treballa com a assistenta a casa d'una família benestant de Sarrià des de fa sis anys. Com molts joves de la seva edat li agradaria trobar una feina millor però sap que ara com ara és molt difícil. «Sóc llicenciada en farmàcia, però no em serveix de res el títol —diu Leah amb un català força correcte— m'agradaria aprendre millor la vostra llengua i fer algun curs d'animadors de carrer que organitza l'Ajuntament».

Associacions per promoure la integració dels filipins

Leah presideix l'Associació de Joves Immigrants Filipins a Barcelona des de fa dos anys. Organitzen festes i excursions, però a Leah li sap greu no tenir cap amic català.

El diumenge, uns 300 filipins omplen l'església dels Sants Just i Pastor per escoltar l'homilia del pare Avelino en la seva llengua. «Això els ajuda molt interiorment i els prepara per enfrontar-se a les adversitats», diu el sacerdot. Els filipins, un poble majoritàriament catòlic, viuen la fe de forma molt activa lluny de casa seva. «Intentem que els filipins que vénen aquí conservin la seva fe perquè a vegades és fàcil perdre-la en una societat tan consumista i materialista». Al centre s'imparteixen classes de catequesi per a la Primera Comunió i Confirmació. També hi ha un grup de formació de laics i es promou el res del Sant Rosari i la lectura de la Bíblia.

La religió a Filipines està molt lligada a la cultura social i familiar. Segons Sapida, allà

l'autoritat dels pares és molt gran, tot un símbol d'unitat familiar. «Els fills tenen un gran respecte pels seus pares i això no passa en la cultura occidental».

En els últims anys, la comunitat filipina de Barcelona s'ha agrupat en diverses associacions per intentar superar el seu aïllament i aconseguir una major integració en la societat catalana. D'aquesta forma, al 1988 va néixer l'Associació d'Immigrants Filipins a Barcelona, que té la seva seu al c./ Paloma 11. L'associació que s'ocupa dels temes que preocupen els immigrants: promoció de la cultura filipina (classes de cant, dansa, festivals), i promou una major relació amb col·lectius catalans, tenen un comitè que assessoria i facilita advocats d'ofici als filipins que tenen problemes amb la documentació i també es preocupen de l'aspecte educatiu. Actualment, reben classes gratuïtes de català i castellà, que els facilita Càritas, com també uns cursos bàsics d'informàtica.

A Barcelona també funciona l'Associació de les Dones Filipines, la dels Joves Filipins i el propi centre de la comunitat que s'ocupa de la vessant pastoral i espiritual de la comunitat.

Llibertat i justícia per a Sarah

Les associacions filipines de Barcelona junt amb el Centre Filipí van organitzar la campanya de solidaritat *Llibertat i justícia per a Sarah Balabagan* per intentar salvar la seva compatriota, una jove de 16 anys condemnada a mort en els Emirats Àrabs Units (EAU) per haver matat el seu amo després que ell la violés.

Els filipins de Barcelona es van manifestar pels carrers de la ciutat per demanar que es revoqués la pena capital per considerar que la noia va actuar en defensa pròpia. Es van recollir més de 4.000 signatures que es van enviar a les autoritats dels EAU.

La forta pressió feta pel govern filipí i pels diversos països on viuen compatriotes seus van fer que les autoritats revoquessin la condemna a mort per cadena perpètua. La sentència definitiva es va donar a conèixer el passat 30 d'octubre. Un tribunal d'apel·lació dels Emirats Àrabs Units va commutar la pena de mort per un any de presó. A més, haurà de ser castigada, d'acord amb el que diu l'Alcorà, a rebre cent fuetades per la mort del seu amo i, després, serà expulsada del país.

El cas de Sarah Balabagan, que va sortir del seu país amb documentació falsa als 15 anys per treballar com a assistència a casa de Mohammed Abdallah-Albáloushi, un home de 86 anys que la va violar diverses vegades i al qual ella va matar en defensa pròpia, ha tornat a encendre la polèmica sobre els maltractaments que reben moltes noies filipines que treballen gairebé com esclaves al Golf Pèrsic i a l'Àsia. El cas de Sarah no és l'únic: Flor Contemplación va ser penjada el passat mes de març a Singapur acusada de doble assassinat, i Margaret Almogela, de 24 anys, que va anar a treballar de forma il·legal a Kuwait, va morir a conseqüència de les pallisses que li donaven els seus amos.

Leah Montaós presideix l'Associació de Joves Filipins a Barcelona

Cartes

Resposta a un article de Pere Saumell

Sr. Director,

En relació a l'article signat pel senyor Pere Saumell i publicat a *Catalunya Cristiana* el passat 19 d'octubre sota el títol *La dictadura de l'avortament*, vull, en nom propi i en el del Govern de la Generalitat de Catalunya, posar de relleu algunes consideracions.

En primer lloc cal constatar que de la lectura d'aquest article es pot arribar a desprendre que la problemàtica de l'avortament és conseqüència, almenys en part, del finançament del Govern de la Generalitat. Aquesta és però una realitat que no es correspon ni amb el tarannà del seu president, ni amb la filosofia i actuació polítiques dels partits que donen suport al Govern de la Generalitat.

El Govern de la Generalitat finança l'assistència sanitària de tots els catalans a través de la Xarxa Hospitalària d'Utilització Pública, la xarxa de centres d'atenció primària i altres equipaments com per exemple els centres d'orientació i planificació familiar. La naturalesa de l'activitat que desenvolupen tots els centres i

dispositius sanitaris de cobertura pública, sigui quina sigui la seva titularitat, és responsabilitat de cadascun dels centres en funció de la seva confessió, i en el supòsit de la pràctica d'interrupcions voluntàries de l'embaràs, cal respectar el dret a l'objecció de consciència dels seus professionals.

A Catalunya, la major part d'interrupcions voluntàries de l'embaràs no es realitzen en centres finançats públicament per raó de l'objecció de consciència dels seus professionals, per la pròpia idiosincràsia dels centres o per la pròpia voluntat de les dones. Aquestes raons han comportat que un elevat percentatge d'aquest tipus d'intervencions tinguin lloc a centres acreditats però no finançats públicament.

El Departament de Sanitat i Seguretat Social ha de respectar en tots els casos la legislació vigent, per la qual cosa considerem que les referències contingudes en l'article del senyor Pere Saumell respecte al Govern de la Generalitat estan tretes del context i no es corresponen, segons el nostre parer, al contingut que hauria de tenir un article sobre aquesta temàtica en una publicació tan prestigiosa com aquesta.

En aquest sentit, és especialment neces-

sari tenir una gran cura de la difusió de determinats missatges a la població a través dels mitjans de comunicació per tal d'evitar caure en demagògies que poden perjudicar greument persones i institucions.

En darrer terme, el Departament de Sanitat i Seguretat Social col·labora econòmicament i tècnicament amb diferents entitats de l'àmbit sanitari que porten a terme diverses activitats tant preventives com assistencials, i en el cas de les interrupcions voluntàries de l'embaràs, dins dels supòsits contemplats en l'actual normativa vigent.

XAVIER TRIAS

Conseller de Sanitat i Seguretat Social de la Generalitat de Catalunya

Breus consideracions de C.C. al Conseller de Sanitat

C.C. publica de bon grat l'escrit que li ha adreçat personalment el conseller de la Generalitat Honorable Sr. Xavier Trias. Els detalls i concrecions que conté seran del més gran interès i utilitat per a tots els nostres lectors.

Tanmateix C.C. es veu obligada, en salvaguarda de la seva independència i el

seu rigor, a fer unes breus consideracions.

Les temàtiques que C.C. ha tractat com a setmanari eclesial i els missatges que com a mitjà de comunicació ha de donar són de la seva exclusiva competència.

No és correcte confondre la crítica d'un col·laborador a l'actuació del Govern de Catalunya —encertada o no segons el criteri de cadascú i amb possibilitat de ser instrumentalitzada políticament— amb la crítica a la institució de la Generalitat. La crítica és sempre la verificació de l'exercici pràctic de la llibertat.

Finalment, C.C. considera que si bé la Generalitat està obligada a complir la Llei espanyola sobre l'avortament —nom que el Conseller evita emprant sempre l'eufemisme «interrupció voluntària de l'embaràs»— res no l'obliga a subvencionar entitats privades que tenen com a finalitat ajudar a pagar avortaments. Aquest fet encara pren més rellevància atès que el Govern de Catalunya no dedica cap recurs específic a ajudar les dones que no volen o dubten d'avortar.

C.C. fa saber també al Sr. Conseller que, amb molt de gust, sempre que vulgui té les seves pàgines a la seva disposició.

Retalls

Joan Pau II als Estats Units

La premsa nord-americana ha dedicat abundant atenció a la recent visita de Joan Pau II al país. Seleccionem alguns comentaris.

Jeffrey L. Sheler (*U.S. News & World Report*, Washington, 16-X-95) destaca la calorosa acollida que les multituds van dispensar al Papa. L'explicació del periodista és que en «una nació inquieta, que s'interroga sobre si mateixa, molts nord-americans s'han sentit atrets

per una veu que transmet certesa, la veu d'un profeta modern que recorda al seu ramat que en l'economia de Déu, la llibertat, la veritat i la justícia són fermes i permanents».

Sheler afegeix que el viatge ha estat «una confirmació de la influència personal de Joan Pau II i de la seva capacitat de transcendir qüestions polèmiques, i d'arribar als cors i sacsejar les consciències amb les senzilles profunditats de la fe. Bé que es dirigís als representants de l'ONU, o bé als fidels a Brooklyn, el seu missatge va ser coherent i clar: "atengueu a les coses de l'ànima i les necessitats dels pobres i dels dèbils"».

L'atractiu del Papa, diu el peri-

odista, rau en l'interior. Sheler crida l'atenció sobre un detall: «Després d'oficiar una celebració a la catedral de Newark, mentre el president Clinton estrenyia les mans dels assistents, el Papa es va retirar discretament a pregar». Sheler conclou: «El missatge de Joan Pau II al seu ramat és, en gran part, una crida a la pregària i a la reflexió personal: una invitació a entrar en la quietud de l'ànima. Aquest aspecte del seu pontificat a vegades desconcerta i frustra els qui voldrien fer-lo parlar de temes discutits. Però potser és aquí, en el silenci contemplatiu, on ell parla amb més força».

El *Washington Post* (8-X-95)

subratlla que «Joan Pau II ha parlat ben alt, una i altra vegada, del tema políticament menys de moda: la responsabilitat moral dels nord-americans envers els desfavorits». El diari recull opinions de diverses persones. El sacerdot Thomas Reese, professor de Teologia a la Universitat Georgetown (Washington), comenta: «El que més em crida l'atenció és que el Papa és un home a qui habitualment s'etiqueta com a conservador. I, no obstant, diu al poble nord-americà coses que cap demòcrata liberal no tindria el valor de dir: que hem d'acollir els immigrants i que hem de preocupar-nos dels pobres, tant els d'aquest país com els d'arreu del món».

Aquest missatge té implicacions polítiques, però està en un altre pla. Diu John Swenson, director dels serveis de la Conferència Episcopal per a immigrants i refugiats, al *Washington Post*: «El Papa, sens dubte, no és un polític. Però no és gens insòlit que, quan hi ha un debat polític, l'Església recordi a la gent les seves obligacions morals». Per la seva banda, George Weigel, president del Centre d'Ètica i Política Pública (Washington), comenta al mateix diari: «El Papa no ha vingut aquí per presentar-se o presentar l'Església com a experts en política social. És molt important comprendre que la seva crida a la compassió

pels pobres, a la solidaritat amb ells, va unida, en els seus ensenyaments socials, a la promoció dels pobres, per treure'ls de la situació de dependència».

Newsweek (16-X-95) subratlla l'atenció amb què el públic i els mitjans de comunicació van seguir la visita. «Durant 89 hores, l'àrea metropolitana de Nova York es va convertir en la feligresia del Papa. Les televisions locals van seguir tots els seus passos, amb devots comentaris, deixant per a les cadenes nacionals el veredict del cas Simpson. Una gran fotografia del Pontífex va presidir la primera pàgina del *New York Times*. Va ser un record gràfic que la multicultural Nova York continua sent una ciutat predominantment catòlica».

El setmanari es refereix també a la força del missatge de Joan Pau II. «La vitalitat del Papa rau ara, sobretot, en les seves paraules. Camina arrossegant els peus, No obstant, als seus 75 anys, Joan Pau II abraça les multituds gairebé amb l'energia d'un adolescent. El seu missatge als nord-americans té la coherència de la saviesa que dona la vida. Però les seves esperances pel que fa a les Nacions Unides —"que torni a florir la veritable humanitat en la compassió, l'obertura i la solidaritat entre els pobles i les nacions"— és quelcom que sols els joves s'atreveixen a somiar».

«CATALUNYA CRISTIANA» ALS QUIOSCOS DE CATALUNYA

Podeu trobar-la, setmanalment, a:

Editorial Claret S.A	Roger de Llúria, 5	08010	Barcelona
Euro-Paper Llibreria	Major de Gràcia, 129	08012	Barcelona
Jordi Serrano Poy	Pl. Lesseps (enfrent n. 31)	08023	Barcelona
Kiosko Baldini Bosch	Eusebi Güell, 87	08830	Sant Boi, LL
Kiosko Ferrer	República Argentina, 233	08023	Barcelona
La Formiga d'Or, S.L.	Av. Portal de l'Àngel, 3	08002	Barcelona
Llibreria Balmes	Duran i Bas, 11	08002	Barcelona
Llibreria Obradors	Ctra. de Berga, 59	08670	Navàs (BCN)
Llibreria Ramon Llull	La Palma, 9	25002	Lleida
Salvadora Camps Borja	Diputació, 354	08013	Barcelona

Reserva el teu exemplar, ara!

El mes de les esglésies

Pere Tena
bisbe auxiliar de Barcelona

El calendari litúrgic del mes de novembre té una característica que ja ha estat notada moltes vegades: la seva insistència en les festes del misteri de l'Església. Ho és la del primer dia del mes, la solemnitat de Tots Sants. És la gran festa dels que han viscut amb plenitud allò que l'Església és: comunió amb la Trinitat santa, vessament d'amor a Déu i als altres per amor a Déu. Ho és també el segon dia, la commemoració dels fidels difunts: comunió en la pregària pels fidels difunts i per tots aquells que reposen en la pau, i la fe dels quals només Déu coneix. Ho són, finalment, les festes de dedicació d'esglésies: comunió amb l'assemblea de creients en Crist, que tenim les nostres cases, on celebrem, en la litúrgia, el trobament entre Déu i els homes.

De les esglésies a l'Església

Són tres les esglésies romanes que destaquen en celebrar l'aniversari de la seva dedicació: l'església de sant Joan del Laterà (9 de novembre), les esglésies dels apòstols sant Pere al Vaticà i de sant Pau fora de les muralles (18 de novembre). A la diòcesi de Barcelona, tenim encara, el mateix dia

18 de novembre, l'aniversari de la dedicació de la Catedral.

Cadascuna d'aquestes esglésies té la seva originalitat, que li ve de l'Església que s'hi congrega. Analitzant els seus trets descobrim alhora la riquesa d'aspectes de l'Església de Jesucrist.

Sant Joan del Laterà —el seu nom més antic és el de *basílica del Santíssim Salvador*— és l'església per reunir la comunitat de Roma com a tal. És la catedral de Roma: allí hi ha la càtedra del bisbe de Roma, el Papa, i a prop del Laterà hi havia fins al temps dels Papes a Avinyó la residència més habitual del Papa. No és perquè sí que diversos Concilis Ecumènics han estat celebrats al Laterà. Sant Joan del Laterà és l'església per reunir l'Església que presideix la caritat (Sant Ignasi), i és per això la *mater et caput* —mare i cap— de totes les esglésies de Roma i del món. Ho diu així una inscripció medieval del frontispici de la basílica, i es repeteix diverses vegades en l'ornamentació de la façana. La basílica del Laterà ens porta, per si mateixa, a la valoració del ministeri petrí, que és ministeri de comunió de les Esglésies.

Les altres dues grans basíliques romanes són, fonamentalment, basíliques santuaris de tombes il·lustres: els apòstols Pere i Pau. Edificades precisament sobre el lloc de la seva sepultura original, donen testimoni permanent de la veneració dels cristians

envers aquests dos sepulcres. Quan hom baixa, per exemple, a visitar les excavacions fetes sota la cripta de sant Pere, i arriba fins als testimonis primitius, no pot deixar de sentir una esgarrifança d'emoció en la fe.

Aquestes dues esglésies, com totes les que tenen com a objectiu destacar un sepulcre, apleguen fonamentalment comunitats diverses, pelegrins que vénen d'arreu. El cas de les basíliques dels Apòstols a Roma és ben clar. A diferència del Laterà, aquestes basíliques no són pensades en funció de l'Església de Roma, sinó en funció de tots els qui s'hi apleguin. Si al Laterà es preveu la reunió de la comunitat romana, en aquestes s'espera la presència dels qui desitgen arribar devotament als sepulcres dels Apòstols, de tot arreu.

L'Església, testimoni de la comunió eclesial

En relació amb les esglésies de Roma, la catedral de Barcelona —com totes les catedrals— és més semblant en principi a la basílica del Laterà que a les basíliques apostòliques. Tanmateix, hi ha catedrals que són també destacades per sepulcres insignes: la catedral de Santiago de Compostel·la n'és un exemple evident, i la mateixa catedral de Barcelona té el sepulcre de santa Eulàlia.

Les catedrals s'anomenen així —com és

sabut— a causa de ser el lloc on el bisbe té la seva *càtedra*, la seu des d'on presideix l'assemblea reunida, predica la paraula de Déu. Asseure's a la càtedra del bisbe, a la catedral, és quelcom que només el bisbe fa, perquè el bisbe és el garant de la fe apostòlica en aquella Església. Per això ha estat ordenat, i introduït així en l'autèntica successió apostòlica.

Si el Laterà evoca l'Església de Roma, en la qual el Papa exerceix el ministeri petrí, la catedral evoca l'Església particular a la qual correspon, en la qual el bisbe exerceix el ministeri apostòlic.

Una catedral és el signe de la comunió eclesial, tant a l'interior de l'Església particular, com en la comunió de totes les Esglésies amb la de Roma.

Ho és de la comunió interior, perquè el bisbe és el responsable d'aquesta comunió, i perquè en la càtedra i en l'altar de la catedral hi ha els punts de referència de tota predicació i de tota celebració eucarística de la diòcesi; el bisbe és el primer i fonamental predicador de l'Evangeli i el *gran sacerdot* dels seus fidels. Ho és, per això mateix, de la comunió amb el Papa: la legitimitat d'un membre del Col·legi episcopal està lligada a la comunió jeràrquica.

Entrar en aquestes dimensions de l'Església, experimentant-les vitalment, és un fruit no pas petit dels aniversaris de la dedicació de les esglésies.

Lectures bíbliques

Diumenge XXXIII de durant l'any

Lectura primera

Ml 3:19-20a

Judicàrà tot el món amb justícia,
tots els pobles amb raó. R.

Per a vosaltres sortirà el sol de la felicitat

Lectura de la profecia de Malaquies

Vindrà aquell dia abrusador com una fornall. Tots els orgullosos i els injustos seran igual que rostoll, i aquell dia quan arribi, els incendiarà, no en deixarà ni l'arrel ni la tija, diu el Senyor de l'univers. Però per a vosaltres, que venereu el meu nom, sortirà el sol de la felicitat, i els seus raigs seran saludables.

Salm responsorial

97:5-6, 7-9b, 9cd (R.: 9)

Canteu al Senyor les vostres melodies,
canteu-li al so de les cítares;
aclameu el rei, que és el Senyor,
amb trompetes i tocs de corn.

R.: Ve el Senyor a judicar
amb raó tots els pobles.

Bramula el mar amb tot el que s'hi mou,
el món i tots els qui l'habiten;
tots els rius aplaudeixen,
i aclamen les muntanyes,
en veure que ve el Senyor
a judicar la terra. R.

Lectura segona

2Te 3:7-12

Qui no vulgui treballar, que no mengi

Lectura de la segona carta de sant Pau als cristians de Tessalònica

Germans, ja sabeu què heu de fer si voleu imitar-nos. Entre vosaltres no vivíem mai desvagats, i a ningú no demanàvem de franc el pa que menjàvem, sinó que ens escarrassàvem treballant nit i dia, per no afeixugar ningú dels vostres: No és que no tinguem dret a la nostra manutenció, però volíem donar-vos un exemple amb la nostra vida, perquè vosaltres l'imitéssiu. Recordeu que quan érem entre vosaltres us repetíem aquesta regla: «Qui no vulgui treballar, que no mengi». Us escrivim això perquè sentim dir que alguns de vosaltres viuen desvagats i, a més de no treballar, es posen on no els demanen. A tots aquests, els ordenem i els recomanem en nom de Jesucrist, el Senyor, que treballin en pau per guanyar-se el pa que mengen.

Al·leluia

Lc 21:38

Alceu el cap ben alt
perquè molt aviat sereu alliberats.

Evangelí

Lc 21:5-19

*Sofrint amb constància
us guanyareu per sempre la vostra vida*

Lectura de l'evangelí segons sant Lluç

En aquell temps, alguns parlaven del temple, fent notar les seves pedres magnífiques i les ofrenes que el decoraven. Jesús digué: «Això que veieu, vindran dies que tot serà destruït: no quedarà pedra sobre pedra». Llavors li preguntaren: «Mestre, quan serà tot això i quin senyal anunciarà que està a punt de succeir?».

Jesús respongué: «Estigueu alerta, no us deixeu enganyar, perquè vindran molts que s'apropriaran el meu nom. Diran: "Sóc jo", i també: "Ja arriba el moment". Deixeu-los estar; no hi aneu, amb ells. I quan sentireu parlar de guerres i de revoltes, no us alarmeu. Això ha de succeir primer, però la fi no vindrà de seguida». Després els deia: «Una nació prendrà les armes contra una altra, i un regne contra un altre regne. Hi haurà grans terratrèmols, fams i pestes pertot arreu, passaran fets espantosos i apareixeran al cel grans senyals d'amenaça.

Però abans de tot això se us enduran detinguts, us perseguiran, us conduiran a les sinagogues o a les presons, us presentaran als tribunals dels reis o als governadors, acusats de portar el meu nom. Serà una ocasió de donar testimoni. Feu el propòsit des d'ara de no preparar-vos la defensa, i cap dels vostres acusadors no serà capaç de resistir-la o de contradir-la. Sereu traïts fins i tot pels pares, pels germans, parents i amics, en mataran alguns de vosaltres, i sereu odiats de tothom pel fet de portar el meu nom. Però no es perdrà ni un dels vostres cabells. Sofrint amb constància us guanyareu per sempre la vostra vida».

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions
(Cicle litúrgic C; ferial I)
SETMANA XXXIII DE DURANT
L'ANY
(Salteri: setmana 1)

NOVEMBRE:

19. Diumenge XXXIII de durant l'any. Verd. Lectures: Malaquies 3:19-20a / Salm 97 / 2 Timoteu 3:7-12 / Lluc 21:5-19.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants Abdies, prof.; Faust, diaca, mr.; Crispí, b.; Azes i comps. mrs.

Festa Major: a Fígols de les Mines.

20. Dilluns. Verd. Fèria. Lectures: 1 Macabeus 1:10-15.41-43.54-57.62-64 / Salm 118 / Lluc 18:35-43.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants Edmund, rei, mr.; Octavi i Adventor, solds. mrs.; Dasi, b.mr.; Benigne, b.; Sta. Sila, vg. mr.

21. Dimarts. Blanc. La Presentació de Sta Maria, verge (MO). Lectures: 2 Macabeus 6:18-31 / Salm 3 / Lluc 19:1-10.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants Gelasi I, p.; Honori, Esteve, Eutiqui i Heliodor, mrs.; Sta. Trígida, absa.

Festa Major: a Lluçà i La Pobla de Cèrvoles.

22. Dimecres. Vermell. Santa Cecília (MO). Lectures: 2 Macabeus 7:1.20-31 Salm 16 / Lluc 19:11-28.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants Filemó i Apfia, esposos mrs.; Pragmaci, b; Roger, mjo. mr.

Festa Major: a Boadella, Molló i Sta. Cecília de Voltregà.

23. Dijous. Verd. Fèria. Lectures: 1 Macabeus 2:15-29/Salm 49/Lluc 19:41-44. Si es vol: Vermell. Sant Climent (MLI); blanc. Sant Columbà (MLI).

ALTRES CELEBRACIONS: Sant Sisini, mr.; Stes. Lucrècia, vg.mr.; Beata Riquilda, vg.

Festa Major: a Coll de Nargó, Fòrnols de Cadí, Sant Climent de Llobregat, Sant Climent Sescebes.

24. Divendres. Vermell. Sant Andreu Dung-Lac (MO). Lectures: 1 Macabeus 4:36-37.52-59 / 1 Cròniques 29:10-12 / Lluc 19:45-48.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants Crisògen, Crescencià i Felicissim, mrs.; Porcià, ab.; Stes. Flora, Maria i Fermiona, vgs. mrs.

Festa Major: a Riudoms.

25. Dissabte. Verd. Fèria. Lectures: 1 Macabeus 6:1-13 / Salm 9 / Lluc 20:27-40.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants Gonçal, b.; Moisès, pvre. mr.; Mercuri, sold. mr.; Erasme, mr.; Santes Caterina, vg. mr.; Jocunda, mr.

Festa Major: a Arbeca i Vinyols.

El dia de Jahveh

(Mt 3:19-20a)

Josep M. Aragonès

Rector de Torrelavit i canonge de la seu de Barcelona

La perícopa

La perícopa que proclamem avui en la primera lectura és de la cloenda del darrer dels escrits bíblics inclosos en l'elenc dels profetes anomenats menors. L'autor d'aquest llibre ens és desconegut del tot. El títol actual l'atribueix a un tal Malaquies, com si es tractés d'un nom personal (1:1). La versió dels LXX en canvi no li dóna aquest valor, sinó que el tracta com un simple nom comú. A 3:1, l'autor sagrat posa en llavis de Jahveh aquests mots plens d'esperança: «Jo envio el meu missatger perquè obri un camí davant meu». En hebreu l'expressió *el meu missatger* és *malakí*. Possiblement aquest mot és el que va donar nom a l'escriptor anònim, una mica com si digués: El qui va escriure el llibre del meu missatger.

L'autor es manifesta home de poques paraules i no massa versat en l'art d'expressar-se. En canvi apareix com un fervent patriota i un home de fe insubornable. Possiblement escriu abans de la famosa reforma de Nehemies i Esdres, en un ambient de desencís després dels fervors del postexili. Les esperances que s'havien posat en aquella circumstància sòcio-político-religiosa s'han esfumat i les prediccions no han trobat la realització immediata que el poble demanava. L'hagiògraf ho atribueix a la degradació de l'esperit religiós propiciada per un sacerdot ignorant, mancat de tot esperit crític i profètic, abandonat a la condescendència i ple de cobdícia. Així el poble s'aparta cada vegada més del clima de servei a Jahveh, de l'observança de la justícia social i s'obre a la pràctica dels matrimonis amb pagans que arruïnen la puresa de la fe i dels bons costums jahvistes. L'estil del profeta és eminentment catequètic. Va directament al cor del poble, partint sempre de la fidelitat a la revelació.

El dia del Senyor

Davant del repte dels impius —«els orgullosos i els injustos» (v. 19a)— que proclamen descaradament que no val la pena servir Jahveh, ja que no en resulta cap guany ni de l'observança ni de la penitència (vv. 14-15), Déu anuncia que ve el dia de la veritat, el dia de Jahveh: «Vindrà aquell dia abusador com una fornada» (v. 19). Llavors es veurà el que són els injustos: rostoll que es deixa al camp

Una religió familiar

P-J Ynaraja

Capellà de La Llobeta

Redacto aquestes línies poc després de veure per TV l'enterrament de Yitzhak Rabin al Mont Herzl. Hi he estat alguna vegada en aquest petit turó prop del memorial de l'Holocaust, o Yad Vashem. Passo per alt el significat polític i militar que hagi pogut tenir la cerimònia i, fins i tot, vull ignorar l'aspecte humà i sentimental, per important que aquest sigui, ja que ha estat prou comentat pels mitjans informatius. Vull, tan sols, assenyalar el moment en què el fill del President va recitar el *kaddix*. Es tracta d'una pregària de lloança a Déu, on no s'esmenta cap vegada la mort, que es remunta a l'inici de la nostra era, i que és fonamental en tota litúrgia fúnebre jueva. He buscat en el Sidur aquesta pregrària i m'he commogut imaginant Jesús que la pronunciava, com el fill legal, com a sacerdot, davant el *sepulcre del Just* o la *tomba lluminosa* allà a Natzalet, quan va morir Josep. Certament que l'acte tindria una intimitat social que li mancava a la que s'ha vist avui, però en ambdós es respirava una realitat que no podem oblidar. El judaisme és una religió eminentment familiar.

...Vivia aquella gent a les terres fèrtils de Gosen, no lluny de l'actual Ismailia. A la primavera, seguint costums ancestrals, celebraven les seves festes familiars.

A les gramínies, en voler mirar per damunt de les seves grans extensions i aixecar-se, s'atribueix a vegades la fonamental transformació del mamífer superior, que essent quadrúpede es torna bíped, i d'aquí la seva modificació cerebral.

Aquella gent vivia a Egipte, menjava cereals i en depenia. L'arri-

La Bíblia a l'abast

perquè no serveix per a res. Per això és incendiat perquè, si més no, serveixi d'adob de cendra. La fornada de Jahveh els devorarà del tot: «no en deixarà ni l'arrel ni la tija» (v. 19b). Convé no anar més enllà del sentit que l'autor dóna a aquesta imatge agrícola. Es tracta simplement de l'eradicació dels malvats. No diu per tant res pel que fa a l'infern i al seu foc. En el moment d'escriure aquest text, les idees de retribució o de càstig més enllà de la mort eren encara molt lluny. Per això també el sentit literal del text no pretén parlar-nos de la fi del món, sinó del dia —que «ja arriba»— en què el pla de salvació de Jahveh es realitzarà. Quan serà aquest dia de Jahveh? El sentit ple de l'Escriptura ens diu que aquest dia ja ha començat. El misteri del Crist mort i ressuscitat ha realitzat ja plenament el dia de Jahveh en la història total de la humanitat. I no ha estat la fi del món, com la solem imaginar nosaltres. Certament que ha estat el final d'un món. Però sobretot ha estat l'inici de la realització plena de la salvació de Déu, una nova economia de la gràcia salvadora. Salvació que fa camí amb tots i cadascun dels homes, en la nostra història particular i concreta, donant testimoniatge que el Senyor ha vingut i és amb nosaltres realitzant el seu Regne.

Oracle d'esperança

La visió del profeta no és una visió pessimista ni de venjança. És un oracle d'esperança. La destrucció dels malvats no és més que l'afirmació de la salvació dels justos. Com una mena de joc de clarors i d'ombres. Així el dia de Jahveh, que per a uns serà abusador, per als justos serà de resplendor feliç i vivificadora: «Per a vosaltres, que venereu el meu nom, sortirà el sol de la felicitat, i els seus raigs us seran saludables» (v. 20a). El sol de justícia o de la salvació no és altre que el mateix Déu, que brillarà sobre els justos que el veuran i el rebran talment una albada de felicitat, que els alliberarà de les tenebres de la por i de la injustícia. Així en consolidar-se el matí del gran dia veuran amb gran reconfort com el Sol-Déu, talment un ocell de llum, els guarirà amb les seves ales, els seus raigs saludables.

A punt d'acabar l'Any Litúrgic, el leccionari de la missa dominical ens fa llegir textos plens de ressonàncies escatològiques. Una mica com si ens digués que el curs de les celebracions que en diem l'Any Litúrgic, ve a ser com una mena de visió del curs de la vida humana: amb Jesús, contemplat i vivint els seus misteris, fem cap al final de la nostra experiència terrena, que no és altra que el començament de la nostra realització definitiva. Serà el final del món? La Bíblia ens diu que serà el principi de la salvació. El dia de la veritat, el dia de Jahveh.

Retrats bíblics intencionats

bada de la seva maduració era ocasió de festes. Triturat el primer gra, se'l pastava i se'l coïa, sense afegir-li res. Era la primícia, no havia de ser contaminat pel llevat. Any nou, vida nova. O millor: any nou, pa nou. En la cultura d'aquests cereals se celebraven unes festes alegres i senzilles: eren els dies dels àzims (hi ha altres cultures, com la del blat de moro, la del sorgo o la de l'arròs, que tenen les seves particulars connotacions).

Però la gent de qui parlem era de tradició i orgull racial beduí, ramader. Per molt que s'haguessin doblegat l'esquena per llaurar la terra, ells eren homes alts i cepats que havien de conduir ramats. La seva vida, la seva il·lusió eren els animals. Entre ells era significatiu l'anyell. Aquest simbòlic animal era immolat com acte sacrificial i impregnats la llinda i els dos muntants amb la seva sang, per impetrar la protecció de Dalt. Aquest era també un acte eminentment familiar, que coincidia amb la temporada de les festes dels pans.

...El que ells no sabien és que aquell any les seves celebracions sota la Lluna plena, coincidien amb una terrible mortaldat entre els joves egipcis i que, com a conseqüència d'això, tot el poble aconseguiria la llibertat.

En el si de les famílies jueves continua celebrant-se cada any aquell transcendental pas, com a festa i com a litúrgia.

Recapitant ara sobre la meua fe, que em permet anomenar Déu *Pare meu* i considerar-me familiar de tots els cristians, els Sants del Cel i els caminants en el temps, constato, amb gran dolor precisament aquests dies, com n'estem de lluny, especialment les nostres estructures, de viure aquesta condició familiar, que implica tendresa i lleialtat, i em dic: No hauríem els catòlics convertir-nos una mica al judaisme?

D'aquestes litúrgies familiars jueves, se'n parla a l'Èxode, cap. 12.